Digitized by the Internet Archive
in 2025 with funding from
Getty Research Institute

https://archive.org/details/catalogusderschi01sted

CATALOGUS DER SCHILDERIJEN, ENZ. IN HET STEDELIJK MUSEUM „DE LAKENHAL" TE LEIDEN

SAMENGESTELD DOOR Mr. Dr. J. C. OVERVOORDE,

DIRECTEUR VAN HET STEDELIJK MUSEUM. — 3de UITGAVE 1925.

DRUKKERIJ H. BUURMAN — LEIDEN.

N
2490.1
A52
1925

THE GETTY CENTER

VOORWOORD BIJ DE EERSTE UITGAVE.

Het Leidsch Museum behoort onder de oudste stedelijke musea in ons vaderland. Het werd reeds in het jaar 1869 gesticht, en hieraan is het te danken, dat hier nog veel is behouden, wat in andere gemeenten reeds vóór de oprichting van een museum was vervreemd, of verloren gegaan.

De kern der verzameling wordt gevormd door de schilderijen uit het Raadhuis, de stedelijke inrichtingen en de particuliere instellingen van weldadigheid, waarbij werd gevoegd wat door geschenk of aankoop werd verkregen. De sierlijke, door Arent van 's Gravesande in 1639 gebouwde Lakenhal, die tot museum werd ingericht, bleek spoedig te klein en weinig geschikt voor de tentoonstelling van schilderijen, daar alleen in de met bovenlicht voorziene groote bovenzaal op de tweede verdieping voldoende licht was te verkrijgen. Dank zij de mildheid van een bekend stadgenoot, kon echter aan dit bezwaar worden tegemoet gekomen door aanbouw van eene groote kunstzaal achter het Museum.

In Mei 1890 werd deze zaal geopend, die door den Heer D. Hartevelt was gesticht ter nagedachtenis van den Heer H. C. Hartevelt, en sinds dien tijd is hier de keurcollectie van de schilderijen bijeengebracht.

De eerste catalogus van het Museum verscheen in 1875, en in 1879 en 1886 zagen nieuwe bewerkingen hiervan het licht, die steeds getuigden van belangrijke uitbreiding der verzamelingen. Sinds 1886 werden in

de jaarverslagen meermalen supplementen opgenomen, die echter niet bij den catalogus werden gevoegd, zoodat aan eene nieuwe bewerking hiervan groote behoefte bestond.

In dit werk zijn ook de schilderijen in het Raadhuis vermeld [1]) en aan het slot zijn hieraan nog toegevoegd de tapijtwerken, de gebrandschilderde vensters, omlijste ertsen en pennekunsten.

Van de 363 nummers in dezen catalogus waren er 227 reeds in den catalogus van 1886 opgenomen, zijn er 70 in de verschillende supplementen beschreven en zijn er 66 voor het eerst vermeld. Tegenover deze belangrijke aanwinsten ontbreken enkele schilderijen, die in bruikleen gegeven waren en later zijn teruggevraagd.

Bij de bewerking van den catalogus zijn alle schilderijen opnieuw beschreven, waarbij gebruik is gemaakt van de verschenen literatuur en van hetgeen door eigen studie was gevonden. De beschrijvingen zijn zoo beknopt mogelijk gesteld, met vermelding van de op de stukken gevonden namen en gegevens. De uitdrukkingen links en rechts zijn genomen van het standpunt van den beschouwer. De grootte is opgegeven in centimeters, volgens de meting van doek of paneel.

De handteekeningen der kunstenaars zijn door den Heer J. Bijtel naar de schilderijen op oorspronkelijke grootte afgeteekend en daarna verkleind. Hierbij zijn, waar meer dan eene handteekening van denzelfden kunstenaar aanwezig was, alleen dan meerdere reproducties gegeven, wanneer die handteekeningen onderling belangrijk verschilden. Bij elken kunstenaar zijn, zooverre bekend, de jaren van geboorte en overlijden en de belangrijkste levensbijzonderheden vermeld. Ook hierbij is naar beknoptheid gestreefd.

---

1) Deze stukken zijn door een *R* achter het cataloguscijfer aangeduid.

Aan den catalogus zijn 26 reproducties toegevoegd naar de belangrijkste schilderijen. De clichés hiervoor (b.h. van n°. 181, 281 en 307) zijn geleverd door de firma Enschedé en Zonen te Haarlem. Exemplaren van den catalogus zonder de reproducties zijn tegen verminderden prijs beschikbaar gesteld. Achter de beschrijving is een register opgenomen van de portretten en wapens.

Het is mij ten slotte eene aangename plicht hier een woord van dank te betuigen aan allen, die mij bij de samenstelling van dit werk door het verstrekken van inlichtingen behulpzaam waren. In het bijzonder gedenk ik hierbij de welwillende medewerking ondervonden van Prof. Dr. W. Martin, te 's-Gravenhage, en van den Heer E. W. Moes, directeur van het Rijks prentenkabinet te Amsterdam.

J. C. OVERVOORDE.

LEIDEN, Augustus 1908.

VOORWOORD BIJ DE DERDE UITGAVE.

De tweede uitgave van den catalogus, uit 1918, is uitverkocht, zoodat eene derde uitgave noodig blijkt, welke tevens de gelegenheid biedt om de vele sedert 1918 verworven aanwinsten te vermelden. Enkele tevoren alleen in den Catalogus der Voorwerpen opgenomen stukken, zijn thans ook bij schilderijen beschreven en in den catalogus zijn nu ook de beeldhouwwerken vermeld. De groote uitbreiding der expositieruimte ten gevolge van de schenking Pape verhoogde de belangstelling in de verzamelingen. Het groot aantal aanwinsten levert het bewijs van de belangrijke

uitbreiding, welke de verzamelingen sinds 1918 hebben ondergaan. In de tweede uitgave bedroeg het aantal aanwinsten 33, thans klom dit tot 205. Vier in bruikleen gegeven schilderijen werden teruggevraagd (Catalogus 1918 n⁰. 59*a*, 206, 207 en 250a.) De slechts tijdelijk in bruikleen ontvangen schilderijen zijn niet in dezen catalogus vermeld. De bewerking sluit geheel aan bij die van 1908—1918, doch de oude nummering kon moeilijk behouden blijven wegens de vele tusschen te voegen aanwinsten. De oude nummers zijn tusschen haakjes achter de nieuwe bijgevoegd.

De geheele beschrijving is op de schilderijen zelf gecontroleerd, waarbij enkele verbeteringen konden worden aangebracht. Hiermede is ook rekening gehouden met de sinds 1918 verschenen literatuur en met de door mij in het archief gevonden aanwijzingen.

De adjunct-directeur, de Heer A. Coert, verleende mij zijne medewerking bij de nieuwe beschrijving en Dr. G. J. Boekenoogen verschafte mij eenige nieuwe gegevens voor der uit de weldadige instellingen afkomstige portretten. Hij had tevens de welwillendheid om de drukproeven door te zien, waaraan ik eenige belangrijke opmerkingen dank. Bij de bewerking van de tweede uitgave verstrekte Dr. C. Hofstede de Groot mij eenige inlichtingen.

De reproductie der handteekeningen bij de aanwinsten in de 2de uitgave zijn vervaardigd naar teekeningen van den Heer C. G. J. Jansen, die in de 3de uitgave naar teekeningen van den Heer A. Koert.

J. C. OVERVOORDE.

LEIDEN, Mei 1925.

CATALOGUS
DER SCHILDERIJEN, BEELDHOUWWERKEN, ENZ. IN HET STEDELIJK MUSEUM „DE LAKENHAL" TE LEIDEN.

SCHILDERIJEN EN OMLIJSTE TEEKENINGEN.

Aa (D. van der),
's-Gravenhage, 1731—1809.

1. (1.) Spelende kinderen. Grauwtje. Op doek, h. 93, br. 115.

2. (2.) — Spelende kinderen. Grauwtje. Op doek, h. 93, br. 107.

Geschenk van den Heer B. F. Krantz in 1876.

Anspach (Johannes),
geb. te Nieder-Ingelheim 1752, overl. te Rotterdam 1823, waar hij sinds 1792 woonde, portretschilder, vooral in pastel.

3. (3.) Portret van Johannes Luchtmans, boekdrukker en uitgever te Leiden, 1726—1809. Borstbeeld naar rechts gewend, met staartpruik. Crayon-teekening in ovaal, h. $12^1/_2$, br. 10.

Geschenk van den Heer J. L. Bienfait in 1886.

4. (4.) — (Toegeschreven aan). Portret van Mr. Pieter van Lelyveld, 1765—1808, burgemeester van Leiden

en hoogheemraad van Rijnland. Kniestuk van voren, zittende aan een tafeltje en voor eene boekenkast. Pastelteekening, h. 37, br. $30^{1}/_{2}$.

Geschenk van Mevr. Dr. W. N. du Rieu, geb. Sautijn Kluit.

5. (5.) — (Toegeschreven aan). Portret van Cypriana Anna Margaretha van Royen, 1763—1828, gehuwd met Mr. Pieter van Lelyveld. Kniestuk naar rechts gewend. Pastelteekening, h. 37, br. $30^{1}/_{2}$.

Geschenk van Mevr. Dr. W. N. du Rieu, geb. Sautijn Kluit.

6. (6.) — Portret van N. Schotsman, 1754—1822, predikant te Leiden. Borstbeeld naar rechts. Pastelteekening, in ovaal, h. $16^{1}/_{2}$, br. 13.

Geschenk van den Heer P. G. Bommezijn.

Anthonissen (Arnoldus van),

zeeschilder, 1662 en 1664 hoofdman van het sint Lucas-gilde te Leiden, woonde 1667—1669 te Middelburg.

7. (7.) Zeeslag tusschen de Hollandsche en de Zweedsche vloten. Op den voorgrond een gezonken Zweedsch schip en eenige roeibooten. Links onderaan op een drijvend stuk hout gemerkt. ·AA· Op doek, h. 67, br. 96.

8. (8.) — Riviergezicht bij buiïg weder, met veel zeilscheepjes en op den voorgrond links eene roeiboot en een drijvend stuk hout, waarop gemerkt: AA. Op doek, h. 30, br. 51.

Afkomstig van het sinte Caecilia-gasthuis in 1872.

Antwerpen (Rudolf van)?,

schilderde in 1553 het altaarstuk van het hoofdaltaar der St. Victorskerk te Xanten.

9. (9.) Portretgroep, met op den voorgrond Johan van der Does (Janus Dousa), heer van Noordwijk, bevel-

hebber van Leiden tijdens het beleg in 1574, en diens echtgenoote Elisabeth van Zuylen, ieder zittende in eenen armstoel, en hierachter staande hunne twee dochters Anna en Johanna en hunne zeven zoons Janus, Stephanus, Franciscus, Georgius, Jacobus, Didericus en Warnerus. Geschilderd in c. 1592. Op paneel, h. 98, br. 183.

Op de lijst een twaalfregelig Latijnsch vers van Dousa in drie kolommen:

Douza ego bis sena fecit quem prole parentem,
  Sulena conjux Elisabetha domo,
Nempe novem nunc tanta etiam de stirpe supersunt,
  Par natarum inquam, caetera turba mares.
Pars quorum patrem una refert, pars altera matrem;
  Rudolphi artifici, quam bene picta manu.
Ipse mei spectator ego, tot pignora lustrans
  Di, precor hos cineri sit superesse meo.
Quid si etiam Josina mihi nunc filia sospes?
  Plena puellarum sic mihi triga foret
Heu cur non pictos saltem fas cernere vultus?
  Digna ea vel fatis sic superesse suis.

Geschenk van W. A. W. van der Does, graaf van Limburg Stirum, heer van Noordwijk, in 1837.

In verband met de vermelding bij Buchelius (handschr. in de Univ. Bibl. te Utrecht, fol. 30) als: „tabula a Rudolpho picta Traiecti", en den tijd der vervaardiging is de oude toeschrijving aan Rudolf van Antwerpen onzeker. Wellicht valt te denken aan Roelof van Zijl of Roelof Willemsz.

Baeyens (Alphonsus Charlotte Leonardus),
geboren te Antwerpen 1887. Sinds 1914 werkzaam te Leiden.

10. De Heeregracht met brug en gezicht in de Groenesteeg. Opgewerkte teekening in gekleurd krijt. Links onderaan gemerkt en gedateerd: 1918, h. $29^1/_2$, br. $46^1/_2$.

Baen (Jan de),

geb. te Haarlem 1633, overl. te 's-Gravenhage 1702. Leerling van Piemans en J. Az. Backer. Werkte te 's-Gravenhage en als hofschilder te Londen.

11. (10.) Portret van Cornelis Solingen, geb. 1645 te Gorinchem, Med. Doct. en chirurgijn te 's-Gravenhage en te Leiden. Kniestuk naar links gewend. Hij heeft lang haar en draagt een kamerjapon en zit aan eene tafel met Smyrnaasch kleed. In zijne linkerhand houdt hij een blad papier met afbeeldingen van instrumenten. Op doek, h. 122, br. 96. Links op eene zuil achter de tafel gemerkt en gedateerd: 1661.

Afkomstig van het Chirurgijns-gilde te Leiden.

12. (11.) — De Staalmeesters, 1675. Aan eene tafel met rood Smyrnaasch kleed, waarop een folioboek en een uitgerold stuk blauw laken, zitten drie en staat één staalmeester. Afgebeeld zijn, volgens de op de origineele lijst (Catalogus 1924, n°. 1287) voorkomende wapens: Willem van Heemskerk, Pieter Wildeman Florisz., Gerrit van Crayenbosch en Gomarus van Hoogmade. Achter hen de knecht met een stempelijzer in de hand. Op den achtergrond, tusschen twee zuilen, een doorkijk op de Lakenhal en in de hoeken twee vrouwenbustes op voetstukken, waarop links de naam en rechts het jaartal.

IOHAN ANNO
DE MDC
BANE. LXXV.

Op doek. h. 172, br. 308. Het doek was oorspronkelijk boven in ellipsvorm afgesneden (h. 153), waarbij later een stuk is aangezet. Op de lijst een houten bord met vers:

Zie hier, uit doode verw, Staelmeest'ren als herschapen,
Door Banes éel penseel, onnut waer naem of wapen,
Had hij elks stem gemaelt, stads beurs schoot hier toe splint
Tot eer-loon zij twee iaer, waernamen 't leen-bewint.

Bakker Korff (Alexander Hugo),

geb. te 's-Gravenhage 1824, overl. te Leiden 1882, waar hij sedert 1856 gevestigd was. Leerling van C. Kruseman.

13. (12.) Studiekop, vrouw met Antwerpsche muts. Op paneel geplakt doek, h. 38, br. $35^1/_2$.

Aangekocht in 1882.

14. — Aesopus. Teekening in potlood, opgewerkt met O.I. inkt en waterverf, h. 36, br. 36. Voorstudie voor de schilderij uit 1849, Catal. Bakker Korff-tentoonstelling te Leiden in 1924, No. 4.

Geschenk van den Heer J. Bakker Korff te Bussum in 1924.

15. — Vertrouwelijk gesprek. Eene oude dame op bezoek bij eene zieke, beiden zittende aan een tafel met theegerei. Waterverfteek., h. 18, br. 18, rechts onder gemerkt: A. H. Bakker Korff 1868.

Geschenk van de erven Mr. J. A. F. Coebergh in 1922.

16. — Vier dames aan de koffietafel. Eene dame achter de tafel gezeten leest voor uit de courant. Op den voorgrond in het midden eene theestoof met ketel. Rechts een schoorsteen met vuurhaard, waarvoor eene kat zit. Potloodteek., h. $20^1/_2$, br. $26^1/_2$.

Geschenk van den Heer R. H. Driessen te Maarsen in 1924.

17. (14.) — „La Fête au chateau." Schetsteekening in krijt, h. 44, br. 57.

Geschenk van den Heer J. F. N. Lindsen in 1890.

18. (15.) — „La Veuve." Eene dame, in een fauteuil voor een tafeltje gezeten, leest eenen brief voor aan eene in rouwkap gekleede bezoekster. Op paneel, h. 19, br. 15. Rechts beneden gemerkt en gedateerd. Op den rug van het paneel verklaringen van den schilder, gedateerd 9 Oct. 1871.

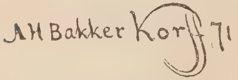

In 1902 in bruikleen ontvangen van Dr. A. W. Kroon en in 1907 door hem aan het Museum geschonken.

19. — „La politique au Dejeuné." Drie courantenlezende oude dames aan eene ontbijttafel. Rechts een schoorsteen met ouden haard. Penteek., h. 21, br. 26. Rechts onder gemerkt: A. H. Bakker Korff. fect. 1871.

Geschenk van de erven Mr. J. A. F. Coebergh in 1922.

20. — „La bienfaisance". Een geestelijke geeft eene aalmoes aan eene zittende oude vrouw; links spelende jongens. Penteek., h. 16½, br. 23. Rechts onder gemerkt: A. H. Bakker Korff fect. 1871.

Geschenk van de erven Mr. J. A. F. Coebergh in 1922.

21. — „La lettre." Twee dames aan eene theetafel. De jongste leest aan de oudere een brief voor. Penteek., h. 16½, br. 19. Rechts onderaan gemerkt: A. H. Bakker Korff fect. 71.

Geschenk van de erven Mr. J. A. F. Coebergh in 1922.

22. — „La Fille du héros." In een rijk aangekleede, eind 18de-eeuwsch salon, met bobêchekroon, zitten drie dames aan eene tafel met wit kleed, waarop een blad met koffiestel en likeurglazen, rechts drie dames, die op bezoek komen, en links aan het raam eene in wit huisgewaad gekleede jongere vrouw, die een kurassierssabel en een helm uit eene openstaande eiken kast haalt. Op den vloer een Smyrnakleed met grijs molton dekkleed. Op paneel, h. 55½,

br. 80½, links onder gemerkt: A. H. Bakker Korff 1876.

Legaat van Mevr. Rose-Molewater aan het Rijk en in bruikleen afgestaan in 1923.

23. — Japansch beeldje. Onafgewerkte studie in olieverf. Op paneel, h. 9½, br. 8½. Dit beeldje komt voor op het schilderij „Lecture de la Gazette" uit 1878. Catalogus Bakker Korff-tentoonstelling te Leiden, 1924.

Geschenk van den Heer J. Bakker Korff te Bussum in 1924.

24. — „Unter den Palmenbaum." Twee oude dames zitten naast een op een tafeltje staanden kamerpalm, welke zij met bewondering aanschouwen. Potloodteek. met inktlijnen opgehaald. Rechts boven de titel en rechts onder gemerkt: A. H. Bakker Korff, 30 Augustus 79.

Geschenk van de erven Mr. J. A. F. Coebergh in 1922.

25. — De knipster. Vrouw met rose jak en witte muts, gezeten aan een tafeltje voor een venster, met opgeschoven groen gordijn. Over de tafel hangt de te bewerken stof. Onvoltooid schilderij.

Geschenk van den Heer J. Bakker Korff te Bussum in 1924.

26. (13.) — De melancholieke. Onvoltooid schilderij. Op paneel, h. 16, br. 11½.

Aangekocht in 1882 uit den boedel van den schilder.

Beeldemaker (Adriaen Cornelisz.),

geboren te Rotterdam c. 1625, ingeschreven in het sint-Lucasgilde te Leiden in 1650, aldaar in 1665 gehuwd en werkzaam 1650/51, 1665/68, 1673/75, en daarna te 's-Gravenhage gevestigd, waar hij in 1701 overleed.

27. (16) Regentenstuk van het Pesthuis, 1667. Aan eene tafel met rood kleed zitten drie en staat één

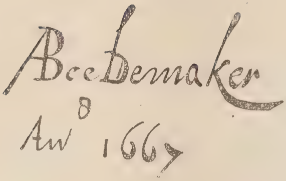

regent en links hiervan een bediende met een klein meisje. Op den achtergrond rechts gezicht op het Pesthuis. Op doek, h. 180, br. 271. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: 1667.

Tijdelijk afgestaan aan het Raadhuis.

28. (17.) — Regentenstuk van het Kleermakersgilde, 1672. Aan eene tafel met rood Smyrnaasch kleed, waarop een inktkoker en boeken, zitten vier hoofdlieden. Afgebeeld zijn van links naar rechts: F. van Diedenhoven, E. van Hoogstraten, N. van Nisius en L. van der Kaay. Achter hen staan M. Vermaes en A. Heekman. Op den achtergrond links de bode. Op doek, h. 137. br. 237. Op den inktkoker gemerkt en gedateerd: 1672.

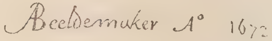

29. — Vossenjacht. Eenige vossen worden door een troep honden achtervolgd, in een heuvelachtig landschap. Links een waterval tusschen rotsen. Op doek, h. 59½, br. 85½.

In bruikleen v. h. Mauritshuis te 's-Gravenhage sinds 1922. Catal. 1895 n⁰. 10.

Begeyn (Abram Jansz.),

geb. te Leiden 1637 of 1638, en in 1655 lid van het sint Lucas-gilde aldaar. Hij vertrok in 1672 naar Amsterdam, in 1681 naar 's-Gravenhage en in 1688 naar Berlijn, waar hij tot hofschilder van den keurvorst van Brandenburg werd benoemd. Overl. te Berlijn 1697.

30. (18.) Voetstuk van eene zuil, omwonden door distels, waartusschen vlinders, vogels, een hagedis en eene slang. Op doek, h. 109½, br. 101. Links beneden gemerkt.

In bruikleen van Dr. C. Hofstede de Groot in 1903.

Blieck (Daniel de),

architekt te Middelburg, waar hij 1647—1668 lid was van het sint Lucas-gilde. Hij overleed aldaar 1673.

31. (19.) Verdrijving van de wisselaars uit den tempel. Voorhal van eenen tempel, met links een oksaal en hierdoor vergezicht in schip en koor, rechts eene trap en gezicht in eene kapel. Op den voorgrond links Jezus, die de kooplieden en wisselaars verdrijft, achter hem eene groep apostelen en rechts vier priesters. In het midden twee korenzakken met merken. Op paneel, h. $103\frac{1}{2}$, br. $167\frac{1}{2}$.

Afkomsttg van het Jerusalemshof.

Een nagenoeg gelijk schilderij van De Blieck is in het Museum te Augsburg, beiden waarschijnlijk gevolgd naar eene oude prent van Hendrik Arts. Zie Dr. Hans Jantzen, das Niederl. Architekturbild. Halle a. S., 1908, blz. 141 vgg.

Bol (Ferdinand),

geb. te Dordrecht 1616, reeds vóór 1640 te Amsterdam werkzaam en aldaar begraven 1680, leerling van Rembrandt.

32. (20.) Portret van Meester Pieter Burgersdijk, 1623—1691, pensionaris van Leiden en secretaris van de Universiteit, 1670—1689. Halffiguur zittende in eenen armstoel, naar links gewend, met lang krullend haar en calot, in zwart fluweelen kleed, met platten kraag en jabots; naast hem links op eene tafel een hoed en achter hem een opgenomen gordijn. Op doek, h. 110, br. $91\frac{1}{2}$.

Geschenk van den Heer P. J. Burgersdijk in 1890.

Zie: Overvoorde en Martin, Het Stedelijk Museum te Leiden. Leiden, 1902.

33. (21.) *R.* — Vrede en Gerechtigheid. Op doek, h. 290, br. 188. Links beneden gemerkt en

gedateerd: 1664. Schoorsteenstuk in de kamer van B. en Ws. op het Raadhuis.

Bondt (Daniel de),

geb. te Leiden 1651, in 1671 in de boeken van het Leidsche sint Lucas-gilde vermeld als wonende in Engeland [1]).

34. (22.) Rotsachtig landschap met steilen rotswand links, waarlangs een herder zijn vee voert. Op den voorgrond een herder met vee bij een plas. Op doek, h. 58, br. 71.

Afkomstig van het sinte Caecilia-gasthuis te Leiden in 1872.

35. (23.) — Rotsachtig landschap met eene dame en eene groep jagers met paarden en honden. In het midden beneden onduidelijk gemerkt: D. Bondt fec. Op doek, h. $38\frac{1}{2}$, br. 71.

36. (24.) — Brandend schip in volle zee. In het midden, op het water gemerkt: D. Bondt. (D. B. aaneen). Op paneel, h. $13\frac{1}{2}$, br. 17.

Boonen (Arnold),

geb. te Dordrecht 1669, sedert 1696 te Amsterdam en aldaar overl. 1729, leerling van A. Verbius en G. Schalcken.

37. (25.) Portret van Jan Berkhey, kunsthandelaar te Leiden. Halffiguur, naar links gewend, het hoofd naar voren, met krulpruik, geknoopte das en een over den linkerarm geslagen kleed. Op doek, h. 87, br. 69. In ovaal, rechts gemerkt:

---

1) Zie over hem: Nederl. Kunstbode, 1880, bl. 388. Zijn meesterwerk bevindt zich in het Museum te Emden.

Bos (Christiaan),

geb. te Leiden 1835 en overl. te Oegstgeest 1918. Lithograaf.

38. Zelfportret, op jeugdigen leeftijd, borstbeeld van van voren, in ovaal. Op doek, h. 64, br. 50.

Geschenk van den Heer A. A. Visser in 1924.

39. — Zelfportret op 55 à 60-jarigen leeftijd, van voren. Paneel, h. 33, br. 26 $^1/_2$. Links beneden gemerkt: C. Bos.

Aangekocht in 1921.

Bos (Gerardus Johannes),

Leiden 1825—1898, leerling van J. L. Cornet.

40. (26.) Drie konijnen. Waterverfteekening, h. 23, br. 18. Links beneden gemerkt: G. Bos.

Geschenk van den Heer C. Bos in 1907.

41. (27.) — Jongens met een paard in de weide. Waterverfteekening, h. 21, br. 15. Links beneden gemerkt: G. Bos.

Geschenk van den Heer C. Bos in 1907.

42. (28.) — Schapen. Studie. Op doek, h. 21 $^1/_2$, br. 28. Links beneden gemerkt: G. J. B. (J. en B. aaneen).

Geschenk van den Heer C. Bos in 1907.

43. (29.) — Geitje voor de staldeur. Op paneel, h. 22, br. 33. Links beneden gemerkt.

Geschenk van den Heer C. Bos in 1907.

44. (30.) — De Beestenmarkt te Leiden. Gezicht op de markt met vee. Op paneel, h. 22 $^1/_2$, br. 35 $^1/_2$. Links beneden gemerkt: G. J. Bos.

Aangekocht in 1908.

Brakenburgh (Richard),

Haarlem 1650—1702, leerling van Adr. van Ostade, Hendrick Mommers en waarsch. van Jan Steen, werkzaam te Leeuwarden.

45. Damesportret, kniestuk van voren, het hoofd naar rechts gewend, met een kransje in de opgeheven rechterhand, met laag uitgesneden blauw zijden kleed met korte mouwen. Op den achtergrond een beeld, eene vaas en een landschap. Op doek, h. 90, br. 71. Rechts beneden gemerkt: R. Brakenburgh 1688.

In bruikleen van het Mauritshuis te 's-Gravenhage in 1922. Catal. 1895, No. 544.

Bree (Mattheus Ignatius van),

Antwerpen 1773—1839, leerling van P.J.v. Regemorter en van A. Vincent.

46. (31.) P. Az. van der Werff biedt zijn degen aan het muitende volk. Op den voorgrond rechts v. d. Werff, vóór hem geknield volk, waarachter krijgsknechten. Achter hem rechts eene groep magistraatspersonen. In den rechterhoek twee vrouwen, geleund tegen een steenen paal met het wapen van Leiden, en links een kind, gebogen over het lijk van eene vrouw. Op den achtergrond stadsgezicht met de Hooglandsche Kerk. Geschilderd in 1817. Op doek, h. 431, br. 575.

Geschenk van Z. M. Koning Willem I.

Brekelenkam (Quirijn Gerritz. van),

geb. te Zwammerdam c. 1620, overl. te Leiden in 1668, sinds 1648 te Leiden werkzaam. Gevormd onder den invloed van G. Dou en G. Metzu.

47. (32.) Huiselijke zorgen. In eene kamer met den pot op het vuur onder de schouw en met eene bedstede en een spinnewiel rechts, zit eene oude vrouw een voor haar geknielden jongen te kammen.

Op den voorgrond links eene kan op eene ton en rechts eene houten schoolbord met een appel en twee sneden brood. Op paneel, h. 57, br. 54. Op den schouw gemerkt en gedateerd: 1648.

Q V Brekelenkam. 1648.

Aangekocht van F. Kleinberger te Parijs in 1907 uit de baten der Rembrandtviering in 1906.

Zie uitvoerig: Bulletin Ned. Oudheidk. Bond 1908, 1e aflev.

48. (33.) — Man en vrouw bij een spinnewiel, in een interieur met trap en bedstede rechts en eene pomp links. Op paneel, h. 58, br. 82½.

Afkomstig van het Jan Michiels-hofje te Leiden in 1872.

49. (34.) — Het middaguur. In een binnenhuis, met eene groote schouw links en een spinnewiel en huisraad rechts, zitten een man en eene vrouw te middagmalen aan eene met eene plank bedekte ton. Op paneel, h. 59, br. 76½.

Afkomstig van het Jan Michiels-hofje te Leiden in 1872.

50. (35.) — De boterham. In een eenvoudig interieur zit eene oude vrouw brood te snijden, voor eene tafel, waarvoor een jongen staat. Naast haar links een spinnewiel en achter den jongen eene varkensblaas. Op paneel, h. 44, br. 50.

Afkomstig van het Jan Michiels-hofje te Leiden in 1872.

Cassteelen (Jan Gerardus),

Leiden 1795—1847, aldaar werkzaam als beeldhouwer en landschapschilder.

51. (36.) Winterlandschap, vaart met schaatsenrijders, en links een weg en boomen. Op paneel, h. 32½, br. 39. Rechts gemerkt: J. G. C. 1822.

Aangekocht 1900.

52. (37.) — Landschap met eene vaart en rechts eene herberg, waar het Zwaantje uithangt. Op paneel, h. $32^1/_2$, br. 39. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: 1822.

J:G:Cassteelen 1822.

Aangekocht 1900.

53. (38.) — IJsvermaak bij een dorp met brug en kerk. Op paneel, h. $32^1/_2$, br. $40^1/_2$. In den rechter benedenhoek gemerkt: Cassteelen 1824.

Geschenk van den Heer Mr. N. C. J. van Buttingha Wichers in 1891.

Claeuw (Jacques de),

geb. te Dordrecht, aldaar werkzaam omstreeks 1642—1665, ook te 's-Gravenhage en te Leiden. schoonzoon van Jan van Goyen en zwager van Jan Steen, overl. na 1665.

54. (39.) Vanitas, plint met opgeschoven servet en opgeschoven paars kleed, waarop een horloge, dobbelsteenen, een zilveren kandelaar, een zandlooper, een Venetiaansch glas, eene omgeworpen gouden schaal, een doodshoofd met lauwertakken, eene viool, muziek- en schrijfboeken, enz. Op paneel, h. 45, br. $72^1/_2$.

Aangekocht in 1896.

Colatz (Wilhelmus de la),

schilder van wien slechts de hierna genoemde schilderij bekend is.

55. (40.) Regentenstuk van het sinte Caecilia-gasthuis, 1701. Aan eene tafel met groen kleed, waarop een inktkoker, boeken en charters, zitten de vijf regenten en de rentmeester. Op een cassaboek het jaartal 1701. In gebeeldhouwde lijst met de wapens van Cornelis Sprong, P. Vromans, N. Poock, Mr. N.

van Leeuwen, Mr. C. Schrevelius en Mr. A. van van der Werf, rentmeester. Op doek, h. 138, br. 227.

Toeschrijving volgens den ouden catalogus.

Cornet (Jacobus Ludovicus),

Leiden 1815—1882, directeur van het Rijks-Prentenkabinet aldaar.

56. (41.) Portret van B. A. Montagne, ter halver lijve, naar rechts gewend, gezeten in een armstoel. Op doek, h. 84, br. 67½. Rechts beneden gemerkt: J. L. Cornet 1840.

57. (42.) — 1841. Portret van Koning Willem II. Borstbeeld, naar links gewend, in generaalsuniform. Op doek, h. 80, br. 63½. Rechts boven gemerkt en gedateerd: 1841.

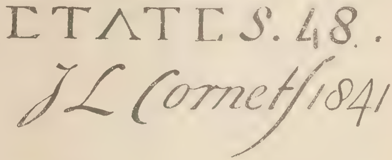

Geschenk van Jhr. Mr. J. G. de Mey van Streefkerk,

58. (43.) — Portret van Koning Willem III. Borstbeeld, naar rechts gewend in generaalsuniform. Op doek, h. 79½, br. 63½. Rechts boven gemerkt: J. L. Cornet f.

Geschenk van den schilder in 1872.

59. (44.) — Vrouwenportret. Borstbeeld naar links gewend, Op doek, h. 42, br. 30½. Het hoofd, h. 25, br. 18, is afkomstig van een ouder doek en later bijgewerkt, door J. L. Cornet.

60. (45) — De philosoof. In eene zolderkamer, met zware spanten en links invallend licht, zit een grijsaard met een groot boek op zijnen schoot. Naast hem ligt eene jonge vrouw geknield en achter hem staat eene tafel met boeken en brieven

en op den grond glaswerk. Op paneel, h. 66½, br. 56. Rechts beneden gemerkt: J. L. Cornet.

Aangekocht in 1893, veiling Bom.

61. (46.) — Binnenkamer aan de Pieterskerkgracht. Studie op paneel, h. 35, br. 44½.

Geschenk van Mevr. Kneppelhout in 1900.

62. (47.) — Ruïne van de O. L. Vrouwenkerk aan de Haarlemmerstraat. Op paneel, h. 38, br. 32.

Aangekocht op de veiling J. L. Cornet in 1883.

63. (48.) — Het middelste geschilderde glasraam in het sinte Catharinagasthuis te Leiden. In eene lijst in den vorm van eene poort. Op doek, h. 34½, br. 26.

64. (49.) — Gezicht in eenen stal met oude schouw. Op paneel, h. 31½, br. 41.

Aangekocht op de veiling J. L. Cornet in 1883.

65. (50.) — Studie, kelder met trap en invallend licht (kruittoren Oostenrijk?). Op papier, h. 27, br. 21½.

Aangekocht op de veiling J. L. Cornet in 1883.

66. (51.) — Portret van eenen ouden man, borstbeeld naar rechts gewend, met baret op het hoofd en in een pelsmantel. Op paneel, h. 41, br. 53.

Aangekocht op de veiling J. L. Cornet in 1883.

67. — Schildersatelier; rechts de schilder voor een ezel. Op paneel, h. 25½, br. 22.

Geschenk van de erven van Mevr. H. Kneppelhout te Oosterbeek in 1919.

68. — Trappenhuis. Op paneel, h. 42, br. 33. Achter op het paneel gemerkt: J. L. Cornet f.

Geschenk van de erven van Mevr. H. Kneppelhout te Oosterbeek in 1919.

69. (51*a*.) — Weidelandschap met vee. In het midden een knoestige wilg en een hek, waartegen de schilder geleund staat met een schetsboek in de hand. Op paneel, h. 41, br. 53.

In bruikleen van de erven Dr. T. van Wijk in 1909.

Court (Johannes Franciscus de la),

geb. te Brussel 1683, 1708 te Leiden ingeschreven als student en later aldaar gevestigd.

70. (52.) Portret van G. Bidloo, 1649—1713, hoogleeraar in de geneeskunde. Halffiguur naar rechts gewend, met lang gekrulde pruik, toga en bef. Op doek, in ovaal, h. 95, br. 78½, Rechts gemerkt en

gedateerd: 1710. In gebeeldhouwde lijst met blank wapenschild, waarop: „Lugd. in Bat." en hieronder: „G. Bidloo anato: pr. coll. chir. praes."

Overgebracht van de Chirurgijnskamer boven de Waag in 1884.

Dam (Jan van),

geb. te Bodegraven 1857, werkzaam te Leiden.

71. (53.) Spelende kinderen, naar een grauwtje van J. de Wit, dat vroeger in het perceel Rapenburg 65 aanwezig was. Schoorsteenstuk. Op doek, h. 105, br. 77. Links beneden gemerkt.

72. (53*a*.) — Panorama van de Bostelbrug vóór het afbreken van de huizen aan de Paardensteeg, c. 1890. Op doek, h. 131, br. 910.

Geschenk van den schilder in 1909.

73. (54.) — Korenmaaiers. Landschap met te velde staand graan en twee maaiers. Op doek, h. 58, br. 75. Links beneden gemerkt: J. van Dam 1900.

Geschenk van den Heer J. Wilhelmy Damsté in 1901.

Davidson (Ezechiel),

geb. te 's-Gravenhage 1792, reeds in 1804 te Leiden gevestigd en aldaar overl. 1870.

74. (55.) Portret van J. A. Montagne. Halffiguur naar links gewend, het hoofd naar voren. Op paneel, h. $35\frac{1}{2}$, br. $27\frac{1}{2}$. Links beneden gemerkt en gedateerd: 1860.

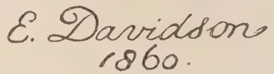

Dee (Dr. Corneille Henri),

geb. te Leiden 1862, leeraar aan het Gymnasium te Gorinchem, later gevestigd te 's-Gravenhage.

75. Witte dubbele chrysanten tegen bruingelen achtergrond. Aquarel op papier, h. $74\frac{1}{2}$, br. $53\frac{1}{2}$. Rechts beneden gemerkt: C. H. Dee.

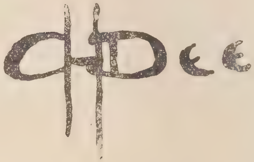

Aangeboden door vrienden van den schilder bij gelegenheid van zijn 60en verjaardag, Mei 1922.

Delin (N.),

waarschijnlijk N. J. Delin, werkzaam te Rotterdam in 1782.

76. Familiegroep van Théodore Fréderique de Malnoë, geb. te Leiden 26 September 1765 en in 1784 gehuwd met Jean Théodore Willer, met hare beide dochters Marie Uranie Willer, geb. 25 Maart 1786, en Jeanne

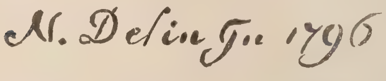

Théodore Willer, geb. 15 Juni 1787. Aan den wand het portret van haren den 13en Nov. 1760 te Leiden geboren en den 3en November 1786 overleden echtgenoot. Rechts een standaard met boeken, enz. Op doek, h. 132, br. 154$^{1}/_{2}$. Op den rand van een tafeltje rechts gemerkt en gedateerd: 1796.

Legaat van Mr. C. W. J. J. Pape in 1918.

De Neyn (of Deneyn) (Pieter Pietersz.),
Leiden 1597—1639, leerling van Esaias van de Velde, stadssteenhouwer sinds 1632.

77. Landschap met landweg en vaart, waarin eene roeischuit met 6 personen. Op den voorgrond 3 personen en verderop een ruiter bij een brugje in den weg. Op den achtergrond eene hoeve en struikgewas, waartusschen een kerktoren zichtbaar is. Op paneel, h. 28.7, br. 44.3. Op de roeischuit gemerkt: P. Denyn, 1626.

Aangekocht op de veiling bij Fred. Muller in 1920 uit het legaat van den Heer J. Hartevelt.

Dissevelt (Antonie Gerardus),
geb. te Leiden 1881 en aldaar overl. 1903.

78. (56.) Stilleven. Op eene tafel, met opgeschoven afhangend grijs kleed, waaronder een bruin kleed te voorschijn komt, liggen eenige boeken en staan een gemberpot met enkele stroobloemen, een doodshoofd, een kruikje, een fleschje met pauweveer, een spaarlampje en een kandelaar. Op doek, h. 96, br. 73. Rechts beneden gemerkt: A. G. Dissevelt '99.

Aangekocht in 1907 van de familie van den schilder.

79. (57.) — Boerenhoeve, waar voor een boer, die hout hakt; rechts een hooischelf. Op doek,

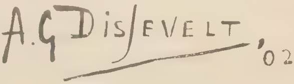

h. 62, br. 95. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: 1902.

Aangekocht in 1907 van de familie van den schilder.

Dorsman (Pieter),

miniatuurschilder te Leiden, 1765—1825.

80. 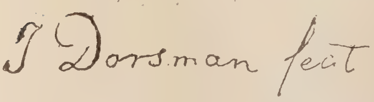

Drie kozakken, waarvan een te paard. Waterverfteekening, h. $28^{1}/_{2}$, br. $20^{1}/_{2}$. Rechts beneden gemerkt.

Dou (Gerard),

geb. te Leiden 1613 en aldaar overl. 1675, leerling van Barth. Dolendo, Pieter Couwenhorn en Rembrandt. Mede-oprichter van het sint Lucas-gilde te Leiden.

81. (57*a*.) Naakte vrouw, na het bad. Een naakt vrouwtje, naar links, gezeten bij eene beek aan den voet van eenen knoestigen dorren boom, kamt zich de lange blonde haren, terwijl zij den linkervoet nog in het water houdt. Op den achtergrond door een poort gezicht op een bergachtig landschap. Op paneel, h. $23^{1}/_{2}$, br. 17. Beneden rechts onduidelijk gemerkt.

Zie uitvoerig: Verslag 1908 en Dr. W. Martin in Bulletin Ned. Oudhk. Bond, 1909.

Afkomstig uit de collectie van baron de Sant' Angelo te Napels en in 1908 aangekocht van Dr. E. Paoletti te Florence, met bijdragen van Mevr. de Wed. Dr. W. N. du Rieu, de Dames Prins en de H.H. Dr. A. Bredius, W. A. Leembruggen, Dr. J, Moll van Charante, M. Kamerlingh Onnes, Mr. Dr. J. C. Overvoorde en Jhr. Mr. V. E. L. de Stuers.

Dreght (Johannes van),

Amsterdam, 1737—1807.

82. Drie aquarellen op papier in geornamenteerden

rand, met de origineele lijsten, voorstellende landschappen met obelisken, standbeelden, enz., een h. 15½, br. ½, twee h. 16, br. 15 en een h. 16½, br. 15½. Alle gemerkt (bij twee links onderaan en een rechts onderaan): J. v. Dreght inv et pinx 1763.

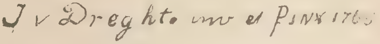

Ontwerpen voor de wandbeschildering in de tuinzaal van het huis Hooigracht No. 38.

Aangekocht op de veiling Mevr. Wed. Dr. W. N. du Rieu geb. Sautijn Kluit te Leiden in 1922.

Driesten (Arend Jan van),

geb. te Leiden 1878, werkte onder R. Lary en Th. de Bock, later te Noorden en te Eefde, thans te Leiden.

83. Landschap in Hoogmade. Boerenwoning aan het water, met wit gepleisterd bijgebouw en omgeven door geboomte. Op paneel, h. 24, br. 37½. Rechts beneden gemerkt.

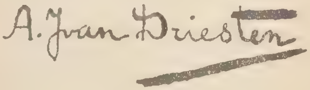

Aangekocht in 1924.

Dros (Adriaan Hendrik),

geb. te Leiden 1862, fabrikant aldaar..

84. Schuur in Heelsum (interieur), met links een houtjes hakkenden, gehurkten man. (1913). Rechts onderaan gemerkt. Op doek, h. 30, br. 40.

Geschenk van den schilder in 1918.

Du Bordieu (Pieter),

geb. te Lille-Bouchard in Touraine 1608 of 1609, overl. te Leiden na 1678. Werkzaam te Leiden, waar hij in 1633 is gehuwd, en te Amsterdam.

85. (58.) Portret van Prins Willem II, 1626—1650. Borstbeeld naar rechts gewend, in kuras. Op doek, h. 69, br. 57.

In opdracht van de Sted. regeering geschilderd voor *f* 42. Zie Navorscher 1870, bl. 355. Afkomstig van het Raadhuis.

86. (59.) — Portret van Prins Willem III, 1650—1702. Borstbeeld naar rechts gewend, in kuras. Op doek, h. 68, br. 57.

Afkomstig van het Raadhuis.

87.

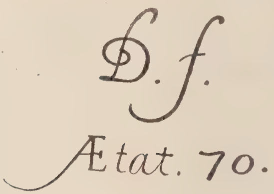

(60.) — Mansportret, vroeger ten onrechte vermeld als dat van Jan van Hout. Borstbeeld naar rechts gewend, met stolpkraag. Op doek, h. 60, br. 52. Links gemerkt.

Afkomstig van het Raadhuis.

Ekels (Jan),

Amsterdam 1759—1793, leerling van zijn vader Jan Ekels, studeerde te Parijs.

88. De wijnproevers. In een vertrek zit een jonge man met hoed op en in eind 18de-eeuwsche kleeding aan eene tafel met groen kleed. In de linkerhand houdt hij een Goudsche pijp. Links van hem staat een rijzige jonge man, uit een wijnglas drinkende en met eene flesch in de linkerhand; rechts aan de tafel eene

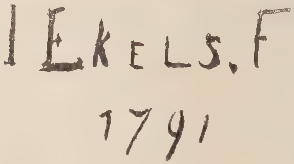

dienstbode met een blad met twee glazen. Op doek, h. 65, br. 60. In de rechter bovenhoek gemerkt: I. Ekels, 1791.

Legaat van den Heer G. F. Theonville in 1924.

Elligers (Anthony),

geb. te Amsterdam 1701, overl. te Eede 1781, leerling van Ottmar Elliger, schilder van kamerversieringen.

89. Plafondstuk, de goden op den Olympus, in medaillon. Op doek, h. 334, br. 429. Rechts beneden gemerkt en gedateerd:

1730. In 1921 gerestaureerd door J. Linse.

Afkomstig uit het huis de Olde Munte in de Bakkerstraat No. 56 te Arnhem en in 1920 geschonken door Mr. C. W. J. J. Pape.

90. — Schoorsteenstuk, genius bij een vlammend altaar, omringd door zittende figuren. Rechts onder gemerkt: A. Elligers, 1730. Op doek, h. 78, br. 115.

Afkomstig uit en geschenk van alsvoren.

91. — Dessus de porte, allegorische voorstelling. Op doek, rechts onder gemerkt: A. Elligers 1730, h. 98.5, br. 128.

Afkomstig uit en geschenk van alsvoren.

Elven (Paul Constantin Dominique Tetar van),

geboren te Antwerpen 1823, leerling van de kopergraveurs Taurel en de Mare, vervolgens van den schilder J. E. J. van den Berg. Na 1853 leeraar aan de Polytechnische School te Delft.

92. Portret van A. H. Bakker Korff op 24-jarigen leeftijd. Borstbeeld naar rechts gewend, met lang krullend haar, gekleed in zwarten rok en gestreept zijden vest. Op

paneel, h. 22, br. 19½. Rechts beneden gemerkt en gedateerd.

Geschenk van den Heer J. Bakker Korff te Bussum in 1924.

Engebrechtsz. (Cornelis),

geb. te Leiden 1468 en aldaar overleden 1533. Leermeester van Lucas van Leyden en van Aertgen van Leyden.

93. (61.) Christus aan het kruis. Altaarstuk, drieluik, met predella.

Middenstuk. Golgotha met Christus tusschen de beide moordenaars. Aan den voet van het kruis Maria Magdalena. Op den voorgrond links de treurende Maria met Johannes en Maria Cleophas, Maria Salome en twee weeklagende vrouwen; rechts krijgsknechten en de Romeinsche hoofdman. Op den achtergrond ruiters en krijgsknechten en een heuvelachtig landschap met Jerusalem in het verschiet.

Op de *predella* het uitgedroogde lijk van Adam, waaruit het kruishout spruit; links de stichter Jacob Maertensz. in geestelijk gewaad, met achter hem zijn schutspatroon sint Maarten en eene non in donker gewaad, en rechts vijf nonnen en sint Augustinus.

Binnenvleugels. Links Abrahams offerande en rechts de oprichting van de koperen slang.

Buitenvleugels. Links het afrukken van de kleederen en rechts het bespotten van Christus door de krijgsknechten; op den achtergrond gezicht op Jerusalem.

Op paneel, het middenstuk h. 180, br. 146½; de predella h. 16½; de vleugels elk h. 185, br. 65½.

Waarschijnlijk kort na 1508 in opdracht van Jacob Maertensz. en Margaretha Maertensdr. voor de kapel van het klooster Mariënpoel bij Leiden geschilderd. Het werd bij den beeldenstorm gered en later op het Raadhuis bewaard.

Zie uitvoerig: Dr. F. Dülberg, Frühholländer, en Overvoorde en Martin, Het Stedel. Museum te Leiden, afl. 1 en 2.

94. (62.) — De afneming van het kruis. Drieluik.

Middenstuk. De afneming van het kruis. Op den voorgrond het lijk van Christus, links Maria Cleophas, die zijn hoofd opbeurt, en twee vrouwen, rechts Maria Magdalena en achter het lijk de H. Maagd en Johannes en terzijde Nicodemus, Jozef en twee vrouwen. Op den achtergrond links Jerusalem en rechts Golgotha met de moordenaars aan het kruis, krijgsknechten en volk. Aan weerszijden van de kruisafneming gothisch beeldwerk geschilderd, waarin zes tafereelen uit het leven van Jezus en Maria, die tezamen met de kruisafneming de zeven smarten van Maria in beeld brengen.

De binnenvleugels vertoonen de schenkers, beide geknield en in geestelijk gewaad, links Margaretha Maertensdr. met de heilige Magdalena en Cecilia, rechts Jacob Maertensz. met sint Jacob en sint Maarten.

De buitenvleugels vertoonen de heiligen Apollonia, Gertrudis van Nivelles, Agatha en Agnes. In het gothisch lofwerk in de bovenhoeken is aan beide zijden het wapen van Amsterdam geschilderd. Op paneel, het middenstuk h. $124^{1}/_{2}$, br. $122^{1}/_{2}$; de vleugels elk h. 122, br. $55^{1}/_{2}$.

Kort voor 1526 in opdracht van Jacob Maertensz. en Margaretha Maertensdr. geschilderd voor de kapel van het klooster Mariënpoel bij Leiden, in den beeldenstorm gered en later op het Raadhuis bewaard.

Zie uitvoerig: Dr. F. Dülberg, Frühholländer I en Overvoorde en Martin, Het Stedel. Museum te Leiden.

School van Cornelis Engebrechtsz.

Onbekende meester, begin 16e eeuw.

95. (63.) Golgotha, Christus aan het kruis tusschen de moordenaars, op den voorgrond links groep met Maria en rechts de hoofdman en krijgsknechten; op den achtergrond gezicht op Jerusalem. Middenstuk van een drieluik, waarschijnlijk van een leerling

van Engebrechtsz., die onder Vlaamschen invloed gewerkt heeft. Op paneel, h. 106, br. 71.

In bruikleen van Mr. Dr. J. C. Overvoorde sinds 1904 en door hem geschonken in 1921.

Zie uitvoerig: Dr. W. Martin, Bulletin v. d. Nederl. Oudheidkundigen Bond 1905, bl. 17 en 18, en Dr. W. R. Valentiner in: Repertorium für Kunstwissenschaft XXVIII.

Everdingen (Caesar Boëtius van),

Alkmaar 1617—1678, leerling van Jan van Bronchorst, ook werkzaam te Leiden en te Amsterdam.

96. (64.) Portret van een zoon van Elias Capelman van Hodenpijl, te Alkmaar. Kniestuk, staande, naar rechts gewend, met breeden hoed en platten geplooiden kraag, met handschoen in de gehandschoende rechterhand. In den rechter bovenhoek zijn wapen en opschrift: Aetatis 31, A⁰. 1635. Op paneel, h. 106, br. 80½. Pendant van n⁰. 97.

Afkomstig van het R. K. Weeshuis te Leiden in 1872. Mogelijk portret van Albert Eliasz. C. v. H. (no. 120), waarmede echter het geboortejaar 1604 niet overeenkomt. In de genealogie C. v. H. wordt echter geen in 1604 geboren broeder van Albert vermeld.

97. (65.) — Portret van Anna Jacobsdr. Bloem, 1604—1654, overl. te Alkmaar, dochter van J. Pz. Bloem en A. Jd. Hudde van Hulten en echtgenoote van Albert Capelman van Hodenpijl. Kniestuk links, met radkraag en mutsje en met handschoenen in de linkerhand, staande naast en met den rechterarm geleund op een stoel. In den linker bovenhoek haar wapen en rechts gemerkt: Aetatis 31, A⁰. 1635. Op paneel, h. 106, br. 81. Pendant van n⁰. 96 en 98.

Afkomstig van het R. K. Weeshuis te Leiden in 1872.

98. (66.) — Portret van Albert Eliasz. Capelman van Hodenpijl, Alkmaar 1602—1662, schoonvader van Mr. J. Mz. van Velden (n⁰. 120). Kniestuk, staande,

naar rechts gewend, bijna van voren, met platten kraag en met handschoenen in de linkerhand. Op paneel, h. 106, br. 81. Links boven zijn wapen en daaronder gemerkt en gedateerd.

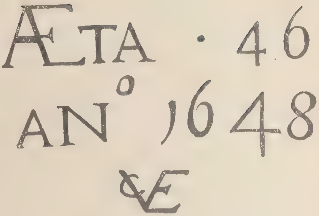

Afkomstig van het R. K. Weeshuis te Leiden in 1872.

Eijk (Matthias van der),

geb. te Leiden 1710 en in 1723, 1733 en 1737 te Leiden als lid van het sint Lucas-gilde vermeld.

99. (67.) Portretgroep van Paulus du Rieu, 1693—1743, met zijne echtgenoote Petronella Bruyneel, 1698—1735, en hunne drie kinderen Elesine, 1718—1738, Paulus, 1723—1784, en Nicolaas, geboren 1726, ten voeten uit in een tuin. Op doek, h. 267, br. 120. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: 1735.

Legaat van den Heer P. du Rieu Jr. in 1892.

La Fargue van Nieuwland (Isaac **Lodewijk**),

geb. te 's-Gravenhage 1734, student te Leiden 1764, overl. vóór 1782.

100. (67*a*.) Portretgroep van Laurens Theodoor Gronovius, schepen van Leiden en geleerde, overl. 8 Augustus 1777, en zijne twee kinderen.

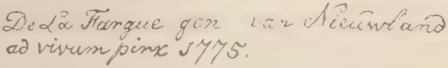

De geleerde is afgebeeld in zijne studeerkamer, omgeven door boeken, schelpen en instrumenten. Aquarel, 1775, h. 59, br. 43½. Links beneden gemerkt en gedateerd.

Legaat van den Heer K. F. W. Rooseboom te Utrecht in 1916.

La Fargue (Paulus Constantijn),

geb. te 's-Gravenhage 1729 of 1733 en aldaar ingeschreven als lid van de Kunstkamer van Pictura in 1761, overl. aldaar 1782.

101. (67*b*.) Stadsgezicht, waarschijnlijk de Oude Vest bij de Heerengracht. Aquarel, rechts beneden gemerkt, h. $33^{1}/_{2}$, br. 50.

Legaat van den Heer K. F. W. Rooseboom te Utrecht in 1916.

Flinck (Govert),

geb. te Kleef 1615, overl. te Amsterdam 1660, leerling van Lambert Jacobsz. te Leeuwarden en van Rembrandt te Amsterdam.

102. (68.) Mansportret. Halffiguur, bijna ten voeten uit, staande, naar rechts gewend, met spitsen blonden baard en snor, geplooiden kraag, handschoen aan en een in de linker- en hoed in de rechterhand. Op doek. h. 127, br. 100. In den rechter bovenhoek gemerkt en gedateerd: 1640.

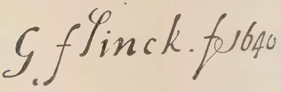

Afkomstig van het Raadhuis.

Francken den oude (Frans), copie naar

geb. te Herenthals 1544, overl. te Antwerpen 1616, leerling van Frans Floris.

103. (71.) Tafereel uit de Spaansche beroerte. In een binnenhuis leidt een soldaat een gebonden man langs eene ladder naar de schouw, waarin reeds twee personen hangen; een monnik bereidt een anderen gevangene tot den dood voor. Rechts onder een opgeschoven gordijn een gezicht op een marktplein met executie. Op paneel, h. 49, br. $38^{1}/_{2}$.

Het origineel bevindt zich in het Musée Rath te Genève.
Geschenk van den Heer B. W. Wttewaall.

Francq van Berkhey (Johannes le),

Leiden 1729—1812, geneesheer, lector in de Natuurlijke Historie en letterkundige.

104. (69.) Glazen vaas met bloemen. Op paneel, h. $39^{1}/_{2}$, br. $31^{1}/_{2}$. Links gemerkt.

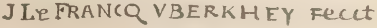

In bruikleen van de Maatsch. voor Nederl. Letterkunde te Leiden.

105. (70.) — Pot met bloemen; rechts op den voorgrond eene slak. Op paneel, h. $39^{1}/_{2}$, br. $31^{1}/_{2}$. In het midden beneden gemerkt: J. L. F. fecit.

In bruikleen van de Maatsch. voor Nederl. Letterkunde te Leiden.

Frauenfelder (Hendrik),

geb. te Vucht 1885, overl. te 's-Gravenhage 1920, werkte te 's-Gravenhage, Oosterbeek en de Kaag.

106. Gezicht bij Valkenburg, bleekveld met huizen en op den achtergrond de kerktoren. Op doek, h. $46^{1}/_{2}$. br. $65^{1}/_{2}$ Links beneden gemerkt.

Aangekocht in 1923.

Gael (Barent),

geb. te Haarlem c. 1620, waar hij nog in 1687 werkzaam was, leerling van Ph. Wouwerman.

107. (72.) Vogelmarkt, met veel figuren. Op den achtergrond rechts eene herberg, waarachter eene boomgroep en links een vergezicht. Op paneel, h. 30, br. $37^{1}/_{2}$. Beneden rechts gemerkt: B. Gael.

108. (73.) — Varkensmarkt in eene dorpsbuurt, met veel figuren. Op den achtergrond links eene herberg, waarachter hoog geboomte, en een vergezicht. Op paneel, h. 30, br. $37\frac{1}{2}$. Links beneden gemerkt en gedateerd: 1681. Pendant van n⁰. 107.

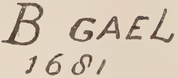

Afkomstig van het Jan Michiels-hofje te Leiden in 1872.

Gaesbeeck (Adriaen van),

Leiden 1621—1650, sinds 1644 in het schilders-schuldboek te Leiden vermeld, ws. leerling van G. Dou.

109. (74.) Heilige Familie (de figuren in Hollandsche kleeding). Op den voorgrond Maria met het Kindeke en naast haar een koffer en eene veldflesch; op den achtergrond Jozef. Het geheel is rechts gedeeltelijk bedekt door een aan eene koperen roe hangend blauw gordijn. Op paneel, h. $40\frac{1}{2}$, br. $48\frac{1}{2}$. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: 1647.

Geïnspireerd op de schilderij van Rembrandt te Cassel, uit het jaar 1646, voorstellende eene H. Familie (Cat. Cassel n⁰. 218).

Aangekocht in 1882 op de veiling Lacroix (collectie W. Burger-Thoré), te Parijs.

110. (75.) — Portret van een lakenkooper. Kniestuk, naar rechts gewend, met de rechterhand op een naast hem liggend stuk laken. Op den achtergrond een opgenomen gordijn en in den linkerbovenhoek eene cartouche, met voorstelling. Rechts op een voetstuk gemerkt: Aetatis Suae 61, factum A°. 1646. A. Gaesbeek. Op paneel, h. 115, br. 75.

Aangekocht in 1888.

Gelder (Nicolaas van),

geb. te Leiden c. 1625, in 1651 werkzaam te Stockholm, daarna te Amsterdam en overl. omstreeks 1667.

111. (76.) Stilleven. Steenen plint, waarvan de rechterhelft bedekt is door een daarover afhangend kleed. Hierop een zilveren bord met opengesneden granaatappel, rijnwijnroemer, nautilusschelp op hoog voetstuk,

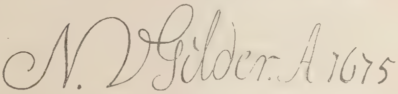

druiven en perziken, enz. Op doek, h. 86, br. $71\frac{1}{2}$. Links beneden gemerkt en gedateerd: 1675.

Geschenk van Dr. W. N. du Rieu.

Goltzius (Hendrik),

geb. te Mülbracht 1558, overl. te Haarlem 1616.

112. Portret van Jonkheer Adriaan van Zwieten, bevelhebber onder Prins Willem I. Borstbeeld rechts, het hoofd naar voren, in ovaal met naam en spreuk; rechts van hem zijn wapen in kleuren en onder het ovaal 6-regelig Holl. onderschrift. 1579, aet. 47. Zwartkrijtteek. toegeschreven aan H. Goltzius, h. $29\frac{1}{2}$, br. 22.

Komt overeen met het portret bij van Someren 5442.
Geschenk van den Heer W. J. J. C. Bijleveld in 1919.

Gool (Jan van),

's-Gravenhage 1685—1763, leerling van M. Terwesten en S. v. d. Does, ook werkzaam te Amsterdam.

113. (77.) Koestal, met links eene rij van acht koeien en eene melkmeid en rechts een boerengezin aan tafel bij eene schouw. In het verschiet door eene openstaande deur een riviergezicht. Op paneel, h. 36, br. $48\frac{1}{2}$. Links beneden gemerkt.

Geschenk van Dr. W. N. du Rieu.

Goyen (Jan van),

geb. te Leiden 1596, overl. te 's-Gravenhage 1656, leerling o.a. van Esaias van de Velde. Werkzaam eerst te Leiden, daarna te 's-Gravenhage.

114. (77*a*.) Winterlandschap met ijsvermaak. Op paneel, h. 25, br. 25. Rechts beneden op eene trap gemerkt en gedateerd: J. v. Goyen 1612.

Uit het legaat Driessen aangekocht in 1909, veiling Fred. Muller. Zie verslag 1909.

115. (78.) — Gezicht op Leiden van Cronesteyn gezien; op den voorgrond de Vliet met zeilschepen en roeibootjes, en links op den voorgrond vee en eene melkster. Op paneel, h. 67, br. 98. Beneden, in het midden, gemerkt en gedateerd: 1650.

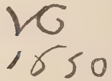

Collectie Comtesse de Béarn, daarna op de van Goyen-tentoonstelling te Amsterdam in 1903, n⁰. 44, en aangekocht in 1903 van F. Kleinberger te Parijs.

116. — „Voor de Herberg." Landschap aan den binnenrand van het duin met herberg, waarvoor een ruiter, een boerenwagen en een huifkar; bij de wagens eenige figuren en links drie staande figuren. Achter de herberg geboomte en op den achtergrond rechts het vlakke veld, waardoor een weg loopt; geheel rechts een man bezig met veldarbeid. Het landschap in bruingouden toon, met grijze licht bewolkte lucht. Op paneel, h. 42, br. 56.

Aangekocht op de veiling van Fred. Muller in 1918, n⁰. 158.

Grebber (Pieter Fransz. de),

geb. te Haarlem 1590, overl. na 1649, leerling van H. Goltzius en van zijnen vader Frans Pietersz. de Grebber.

117. (79.) Portret van Maerten Jorisz. van (den) Velden, geb. te Leiden 1603, priester gewijd te Antwerpen

1637, pastoor van Stompwijk, Zoetermeer en Zoeterwoude, mishandeld onder de misbediening te Middelburg bij Gouda 6 Maart 1639 en aan de gevolgen overleden te Leiden 6 April 1639. Halffiguur naar rechts gewend, blootshoofds, in donker gewaad, met een boek in de rechterhand. Op paneel, h. 76½, br. 59. Rechts in het midden gemerkt en gedateerd: 1638. Gravure naar dit portret door Th. Matham.

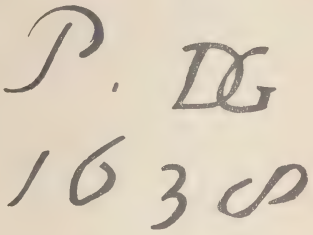

Afkomstig van het R. K. Weeshuis te Leiden in 1872. Een ander portret is in de R. K. pastorie te Stompwijk.

Greive (Johan Conrad),

Amsterdam 1837—1891, leerling van P. F. Greive en van C. Springer.

118. Gezicht op het Rapenburg met Academiegebouw bij winter, met ijsvermaak. Op doek, h. 46, br. 62.

Omstreeks 1890 door de studenten vereerd aan Prof. Mr. J. Th. Buys. Aangekocht in 1924.

Halteren (I. van),

Werkzaam te Leiden in het begin der 19de eeuw.

119. (80.) Embleem van het sint Lucas-gilde. Schildersattributen, waarachter een ossenkop en het schild van het sint Lucas-gilde. Gildeproef. Op doek, h. 77, br. 66. Links beneden gemerkt en gedateerd: I. v. Halteren 1805. Leidsche gildeproef, overeenkomstig resolutie van 1703.

Geschenk van den Heer J. E. van Vlaanderen in 1881.

Hanneman (Adriaen),

geb. te 's-Gravenhage c. 1601 en aldaar overl. 1671, leerling van A. van Ravesteyn en D. Mijtens, tijdelijk in Engeland 1623—1637.

120. (81.) Portret van Mr. Jacob Maertensz. van (der) Velden, 1630—1672, geb. te Leiden, advocaat der stad te 's-Gravenhage en aldaar overleden. In 1663 te Heilo gehuwd met Cornelia Capelman van Hodenpijl, geb. 1635 te Alkmaar, overl. 1699 te Leiden. Borstbeeld naar links gewend, met platten kraag en lang golvend haar, in ovale lijst, waarin boven rechts zijn wapen. Op doek, h. 81, br. 65. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: 1662.

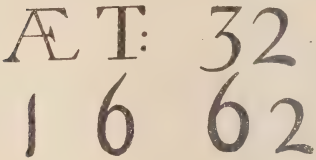

Afkomstig van het R. K. Weeshuis te Leiden in 1872.

Hanse,

midden 19de eeuw, wellicht Lamb. Joh. Hansen (1803—1859).

121. (82.) Stadsgezicht met oude gebouwen. Op doek, h. 41, br. $32^1/_2$. Links gemerkt: Hanse f.

Hansen (Carel Lodewijk),

Amsterdam 1765—1840, leerling van P. Barbiers Pzn.

122. (83.) Het Rapenburg te Leiden, van de Nieuwsteegsbrug naar het Steenschuur gezien, drie dagen na de ontploffing van het kruitschip op 12 Jan. 1807. Op doek, h. 95, br. 126. Op een koffer in den rechter benedenhoek gemerkt.

In bruikleen van het Paviljoen te Haarlem in 1877.

Hartz (Louis),

geb. te Amsterdam 1869, later te Leiden en te Katwijk gevestigd.

123. (83a.) Zeegezicht, op den voorgrond rechts een duin, waarachter een scheepje. Op doek, h. $38\frac{1}{2}$, br. $55\frac{1}{2}$. Beneden rechts gemerkt en gedateerd: 1910.

Geschenk van den Heer L. Nardus te Suresnes in 1912.

Heemskerck (Egbert van),

geb. te Haarlem c. 1634, werkzaam te 's-Gravenhage, Amsterdam en Londen en aldaar c. 1704 overleden.

124. (84.) Vroolijke boeren. Een zingende boer zit aan eene tafel met een kroes en achter hem staat een man met eene fluit. Op paneel, h. $16\frac{1}{2}$, br. $14\frac{1}{2}$.

Afkomstig van het Raadhuis.

Heenck (Jabes),

geb. te 's-Gravenhage 1752, overl. te Leiden 1782, leerling van A. Schouman.

125. (85.) IJsvermaak op het Galgewater met gezicht op het Kort Rapenburg en den Apothekersdijk. Waterverfteekening, op papier, h. 31, br. 37. Links beneden gemerkt en gedateerd: 1774.

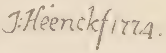

Aangekocht in 1904, veiling Fred. Muller.

Heeremans (Thomas),

komt 1664 in het sint Lucas-gilde te Haarlem. Zijne laatst gedateerde schilderijen zijn van 1692.

126. (86.) Landschap met een water met vaartuigen en vele figuren; rechts een dorpsgezicht. Op doek, h. 37, br. 45. Links beneden gemerkt en gedateerd: 1682.

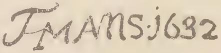

Helaus,

miniatuurschilder, 2e helft 18de eeuw.

127. Miniatuurportret van Mr. Pieter van Lelyveld. Borstbeeld rechts in lichtblauw kostuum met gouden galons. Rechts beneden gemerkt. In ovaal, h. 37½, br. 29. Aan de keerzijde eenvoudig haarwerk.

Legaat van Mevr. Wed. du Rieu-Sautijn Kluit in 1922.

128. — Miniatuurportret van C. A. M. van Royen, echtgenoote van Mr. P. van Lelyveld, 1763—1828. Borstbeeld rechts in lichtblauwe, laag uitgesneden japon, met kant afgezet. Rechts in het midden gemerkt: Helaus fe. In ovaal, h. 45, br. 37. Aan de keerzijde allegorische voorstelling.

Legaat van Mevr. Wed. du Rieu-Sautijn Kluit in 1922.

Helder (Johannes),

geb. te Ten Boer 1842, later gevestigd te Leiden, overl. te Utrecht 1913.

129. De antiquair. Achter een toonbank met kostbaarheden, links een weegschaal en rechts een opgenomen gordijn, toont een antiquair, van wien alleen het bovenlijf zichtbaar is, een oorbel, waarvan hij de etui in de linkerhand houdt.

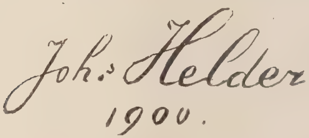

Geschenk van den Heer P. Herfst Jzn., in 1919.

Hollandsche School.

130. (87.) (1ste helft 16de eeuw). De aanbidding door de Drie Koningen. In het midden de H. Maagd met het Kindeke, waarvoor de Koningen knielen; links de H. Jozef over eene vensternis geleund en

rechts een vergezicht. Boven Maria de ster, door twee engelen gedragen. Op paneel, h. 98, br. 80.

Afkomstig van het Jerusalems-hof.

131. (87*a*.) — (1ste helft 16de eeuw). Portret van den burggraaf Jan II van Wassenaer (1483—1523). Ter halver lijve links, achter eene borstwering, in rijk gewaad, met baret en met den keten van het gulden vlies. Op den achtergrond een landschap met brug en toren en eene rivier met dorp (Wassenaar?) en een heuvel; rechts een molen.

In hoofdzaak overeenkomende met het portret van den burggraaf in het Musée du Louvre te Parijs door J. Mostaert (geb. te Haarlem 1474 en aldaar overl. 1555 of 1556), aan wien dit portret ook, hoewel ten onrechte, is toegeschreven. Op paneel, h. 76, br. 52½.

Afkomstig van het kasteel Nijenhuis (Wijhe) en in bezit van de familie van Ittersum, die het in 1883 in bruikleen gaf aan het Stedelijk Meuseum te Arnhem. Aangekocht in 1912 op de veiling Fred. Muller met bijdragen van den Heer W. A. Leembruggen en van het fonds van de Leidsche Rembrandt-tentoonstelling van 1906. Zie: Verslag 1912.

132. (88.) — (1560). Portret van Claes Florisz. Borre, kapelaan. Halffiguur naar links gewend, in geestelijk gewaad. In de linkerhand een boek en in de rechter een strookje papier, waarop: „Deus Scit. 1 Cor. 11." Links zijn wapen. Bovenaan leeftijd en jaartal.

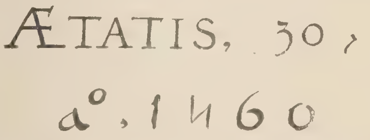

Onder de lijst een plint met vierregelig Latijnsch vers en tweeregelig Hollandsch onderschrift betreffende zijn overlijden op 22 Maart 1562:

Siccine, tam subito, florente, extruderis, aevo
Borri, qui longum vivere dignus eras;
Certe hoc (aut fallor) coelestis gratia fecit
Ne vita in magnu sit diuturna malum
A⁰. 1562 . de 22 Martij . starf . mr. Claes . Florisz.
Borre . Cappellae . van . deser . kerck . was . pr . nr.

Op paneel, van boven boogvormig, h. 62, br. 42.

Afkomstig van het R. K. Weeshuis te Leiden in 1872.

133. (89.) — (c. 1560). Portret van Willem Jan Reyersz. van Heemskerck, geb. te Leiden 1526, burgemeester aldaar 1567, raad van de Staten van Holland, te Leiden overleden 28 Februari 1592, gehuwd met Margaretha Ramp. Kniestuk naar rechts gewend, staande aan eene tafel, in sluitend zwart kleed met zwarte platte muts op het hoofd en handschoenen in de linkerhand. In den linker bovenhoek zijn wapen. Op paneel, h. 93½, br. 71½. Pendant van n⁰. 134.

Aangekocht in 1887. Eene verkleinde copie in het Museum te Haarlem n⁰. 412.

134. (90.) — (c. 1560). Portret van Margaretha Engbrechtsdochter Ramp, gezegd Proost, geb. te Haarlem 1531 en overleden te Leiden 1590, 1ste echtgenoote van Willem van Heemskerck. Kniestuk naar links gewend, staande aan eene tafel. In eenvoudig donker kleed en witte kap met afhangende punten. In hare rechterhand eene roode anjelier en in de linker een rozenkrans, die aan een keten om haar middel bevestigd is. In den

linker bovenhoek haar wapen in ruitvorm. Op paneel, h. 93½, br. 71. Pendant van n⁰. 133.

Geschenk van den Heer P. du Rieu Jr. in 1887.

Afgebeeld en beschreven in: Overvoorde en Martin. Het Sted. Mus. te Leiden, afl. 4.

135. (91.) — (1566). Portret van Paulus Vos, pensionaris der stad Leiden, 1529—1598. Kniestuk, staande, naar rechts gewend, in donker gewaad met klein kanten kraagje en met baret. In zijne linkerhand een boek. Op den achtergrond links eene zuil, waaraan zijn wapen. In de origineele lijst met opschrift, bovenaan: „Anno 1566, Aetatis svae 37" en onderaan: „Sans estre svis vos." Op paneel, h. 83, br. 67.

Aangekocht in 1894.

136. (95.) — (1566). Blazoen van eene rederijkerskamer. Tusschen de letters W en G in een Hollandschen tuin is de H. Maagd afgebeeld met Christus op haren schoot. In de hoeken vier wapens, boven: dat van Holland, beneden: het wapen van Rijswijk, in het midden links een wapen: gevierendeeld 1 en 4 drie wilgetakken? en 2 en 3 eene achtpuntige ster (heerlijkheid Rijswijk?), en rechts een gevierendeeld onduidelijk wapen. Op paneel in ruitvorm, h. 42, br. 42. Onder den tuin gedateerd: 1566.

Waarschijnlijk afkomstig van de kamer de Willige Rijsen met de spreuk: „Wij rysen vergeneugt", te Rijswijk.

137. — (1565 à 1575) Golgotha. Christus aan een T-vormig kruis, tusschen de aan ruwe kruisen hangende moordenaars. Aan den voet omvat Maria Magdalena het kruis van Christus; naast haar zit Maria Cleophas. Links staan Johannes en Maria en achter haar knielen twee vrouwen; rechts staan Nicodemus met Jozef van Arimathea en Veronica; op den

voorgrond ligt de zweetdoek. Op den achtergrond wegtrekkende voetknechten en twee ruiters en een landschap met gebouwen; in het verschiet Jerusalem. Op paneel, h. 141, br. 104.

Geschenk van Mevr. W. C. Mulder-van Driel in 1924.

138. (92.) — (1573). Mansportret. Halffiguur naar rechts gewend, in zwart gewaad met baret. Hij houdt de rechterhand in een boek en heeft in de linker een paar handschoenen. Op paneel, h. 66, br. 55. Bovenaan gemerkt en gedateerd: 1573.

A°; DÑI ' Í 5 7 3 ;

A°: Æ̃ ; Z 3 ; ,

139. (93.) — (4de kwart 16de eeuw). Ecce Homo. Christus met rietstaf en doornenkroon, achter eene tafel, waarop eene roede. Opschrift links en rechts:

-Ecce. .homo

.ave.r ex.nr

Op paneel, h. 34, br. 27.

Afkomstig van het R. K. Weeshuis te Leiden in 1872.

140. (94.) — (3de kwart 16de eeuw). Portret van Ds. Joannes Nicolai a Wassenaar, 4den predikant te Leiden in 1578. Halffiguur naar links gewend, in ovaal. In den linker bovenhoek zijn wapen. Op paneel, h. 74, br. 56.

141. (96). — (1594). Interieur met eene groep van 4 personen aan eene tafel links en met drie vrouwen in het midden bij het vuur. Eene vrouw zit in eene bakermat met een naakt kind op den schoot, eene andere droogt de kleertjes voor het vuur. In den

/ 5 94 22.IVe

rechterhoek een rek met potten, pannen en levensmiddelen. Op den voorgrond in het midden eene groep groenten en rechts eene mandewieg, eene eend en een varken. Op paneel, h. $34^{1}/_{2}$, br. 63. Rechts op een toonbank gedateerd: 1594.

Afkomstig van het sinte Caecilia-gasthuis.

142. (97.) — (1596). Rederijkersblazoen van de Rotterdamsche kamer de Blauwe Acoleyen onder de zinspreuk: Met Minnen versaemt. In ruitvorm. *Voorzijde:* vaas met akeleien, waarachter een lint met spreuk der kamer en het jaartal 1596. In den hoek links het wapen van Holland en rechts dat van Rotterdam. *Keerzijde:* De nederdaling van den H. Geest. Maria zittende, naar links gewend, bladerende in een boek, te midden van de twaalf Apostelen, met omschrift:

In danck aenvaert, dese daet
Naar ons staet betaemt
Van die sinnen hier binnen:
Met minnen versaemt.

Op paneel, h. 58, br. 58; met den geschilderden rand h. 100, br. 100.

143. (98.) — (2de helft 16de eeuw). De Goede Herder. In een Oostersch woud staat Christus op eene verhevenheid met het Lam op de schouders en aan zijne voeten kroon, scepter en olievat; links van hem ligt David geknield, voorts Petrus en in een boom Zacheus; rechts Maria Magdalena geknield, voorts de tollenaar en aan het kruis de moordenaar. Boven Christus de Heilige Geest en eene lambel met opschrift in gothische letters: „Verheucht U met mij want ick hebbe mijn Schaep ghevonden dat verlooren was". Op paneel, h. $73^{1}/_{2}$, br. $107^{1}/_{2}$.

Afkomstig van het Jerusalems-hof in 1873.

144. (99.) — (2de helft 16de eeuw). Christus, wandelende over de baren, redt den zinkenden Petrus. Op den achtergrond het meer met het scheepje der Apostelen en rechts eene boomgroep. Op paneel, h. 38, br. 63.

Afkomstig van het sinte Caecilia-gasthuis in 1872.

144a. — (2de helft 16de eeuw). Portret van Willem Cornelisz. van Duivenbode (Speelman), geb. 1542, bekend wegens de duivenpost tijdens het beleg. Borstbeeld naar rechts gewend. Miniatuur op koper, h. 4, br. $3^{1}/_{2}$.

Aangekocht in 1925.

145. (100.) — (Eind 16de eeuw). Zinnebeeldige voorstelling van de Goddelijke Genade. Een vrouw, Gratia, met kroon en palmtak, zit links gewend en houdt het boek met de zeven zegelen op den schoot; tegen haar op staat het Lam Gods en voor haar knielt een kind. Op den achtergrond een bergachtig landschap en links op het tweede plan de Fontein des Levens. Op paneel, h. 51, br. 67.

Afkomstig van het R. K. Weeshuis te Leiden in 1872.

146. (101.) — (Eind 16de eeuw). Romeinsch keizer. Borstbeeld naar rechts gewend. Op paneel, h. 39, br. 26.

147. (102.) — (1601). Portret van Foy van Brouchoven, 1542—1610, dijkgraaf van Rijnland, burgemeester van Leiden. Halffiguur naar rechts gewend, met puntbaard, met plooikraag en met een paar handschoenen in de linkerhand. Op paneel, ovaal, h. $75^{1}/_{2}$, br. 57. Links gemerkt en gedateerd: 1601. Pendant van no. 148.

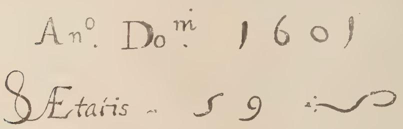

Afkomstig van het Brouchovens-hof in 1892.

148. (103.) — (1601). Portret van Elisabeth van Boshuysen, gehuwd met Foy van Brouchoven. Halffiguur naar links gewend, met geplooiden kraag en witte kap en met een gebedenboek in de handen. Op paneel, ovaal, h. 76, br. 57. Rechts gedateerd: 1601. Pendant van no. 147.

Afkomstig van het Brouchovens-hof in 1892.

149. (104.) — (1603). Portret van een klein meisje, ten voeten uit, staande, van voren, het hoofd naar links gewend, in lang paars kostuum met kanten kraag en wit schort. Met een hoed in de linkerhand en rechts van haar een tegen haar opstaand hondje. In den bovenhoek rechts een wapen (in goud drie groene klaverbladen) en boven links het opschrift: „Oudt 2½ iaere Int iaer 1603". Op paneel, h. 86, br. 64.

150 (105.) — (Begin 17de eeuw). De Emausgangers. Landschap met boomen en een kasteel; in den rechterhoek de Emausgangers. Op paneel, h. 30½, br. 122.

Afkomstig van het sinte Caecilia-gasthuis in 1872.

151. — (Begin 17de eeuw). Aanbidding der herders. In het midden het kind Jezus op een geplooiden witten doek, links Maria, in biddende houding, en rechts Jozef. Rechts en achter deze groep zeven herders in aanschouwing van het Kind. Achter het Kind een lam, links achter Maria een os (zoogenaamde „blaarkop"), en een ezel. Op paneel, h. 105½, br. 148.

Geschenk van Mevr. P. L. C. Driessen von Forckenbeck in 1922.

152. (106.) — (Begin 17de eeuw). Portret van Anthony Hallet, ov. 1612. Borstbeeld naar rechts gewend, met puntbaard en hoogopstaanden kraag. Op de lijst: „Sat Coelo dives, moriens Halletus Amicis Pau-

peribus, Musis coetera cuncta dedit". Op paneel, h. 61, br. 51.

Geschenk van den Heer P. E. Cunaeus in 1902.

153. (107.) — (1ste helft 17de eeuw). Portret van Claas van der Meer, 1594—1654, burgemeester van Leiden en rentmeester der Universiteit. Halffiguur naar rechts gewend, met stolpkraag. In den linker bovenhoek zijn wapen. Op doek, h. 73, br. 60.

Geschenk van Ds. J. A. F. van der Meer van Kuffeler te 's-Gravenhage.

154. (108.) — (1ste helft 17de eeuw). Portret van Wijnina Hermanda van Camersvelt uit Utrecht, 1600—1655, echtgenoote van Claas van der Meer. Halffiguur naar links gewend, met grooten radkraag en eenvoudig mutsje. In den rechter bovenhoek haar wapen. Op doek, h. 73, br. 60.

Geschenk van Ds. J. A. F. van der Meer van Kuffeler te 's-Gravenhage.

155. (108*a*.) — Begrafenis van den hond van den schout Bont, 29 Januari 1634. Begrafenisstoet, waarbij de twee voorste personen elk een hond onder een rouwmantel dragen en een der achtersten eene kat bij den staart terughoudt. Op paneel, h. 38, br. 49.

Deze schilderij strekte tot voorbeeld voor de spotprent vermeld bij Muller, Historieprenten, n⁰. 1720. Zie ook: Vondel's Hekeldichten.

Geschenk van Mevr. Wed. Unger-Stapert te Oegstgeest in 1915.

156. (108*b*.) — (1642). Portret van Jacob van Brouchoven, 1577—1642, burgemeester van Leiden, liggende op zijn sterfbed. Met rood fluweelen, met witte kant omzoomde kalot op het hoofd. Op paneel, h. 60½, br. 74½. Bovenaan links gedateerd: 1642.

Afkomstig van het Brouchovens-hof in 1892.

157. (109.) — (1659). Portret van een jonge vrouw in geestelijk gewaad als Cistersiënser non. Kniestuk staande, naar links gewend, met gebedenboek in de linkerhand en met de rechter op een doodshoofd, dat bij een crucifix op de naast haar staande tafel ligt. Op doek, h. 112, br. 86. Bovenaan rechts gedateerd: 1659.

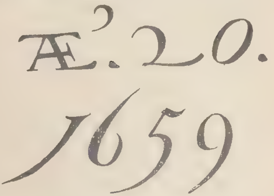

Afkomstig van het Jan Michiels-hofje te Leiden in 1872.

158. (110.) — (Midden 17de eeuw). De werken der barmhartigheid. Groep van verschillende personen op een plein, met vergezicht op eene kerk. Op paneel, h. 87, br. 159.

159. (111.) — (Midden 17de eeuw). Voorstelling van den breeden en den smallen weg. In het midden eene zuil met ruiterbeeld, op het voetstuk waarvan: „Matthey VII vaers VIII". Aan den voet liggen de levenskruisen, elk met een opschrift, waaronder: podagra, koorts, hoofdpijn, enz. Op paneel, h. 59½, br. 83.

160. (112.) — (Midden 17de eeuw). Portret van Anna le Maire, dochter van Maximiliaan le Maire. Borstbeeld naar links gewend, in rood gewaad, met paarlen halssnoer. Op doek, in ovaal, h. 74½, br. 62½. Pendant van nº. 161.

Afkomstig van het H. Geest- of Arme Wees- en Kinderhuis.

161. (113.) — (Midden 17de eeuw). Portret van Maximiliaan le Maire. Borstbeeld naar rechts gewend, met platten kraag en omgeslagen mantel. Op doek, in ovaal, h. 74½, br. 63. Pendant van nº. 160.

Afkomstig van het H. Geest- of Arme Wees- en Kinderhuis.

162. (114.) — (Midden 17de eeuw). Portret van Daniël Heinsius, 1580—1655, hoogleeraar te Leiden. Borstbeeld naar rechts gewend, met lang haar, platten kraag en ordeteeken om den hals. Op paneel, h. 32½, br. 26.

Vgl. de prent door J. Suijderhoef, M. 2269.
Afkomstig van het H. Geest- of Arme Wees- en Kinderhuis.

163. (115.) — (Midden 17de eeuw). Portret van Claudius Salmasius, 1596—1652, hoogleeraar te Leiden. Borstbeeld naar links gewend, met lang haar, platten kraag en open kleed. Op paneel, h. 33, br. 26.

Afkomstig van het H. Geest- of Arme Wees- en Kinderhuis.

164. (116.) — (Midden 17de eenw). Riviergezicht met rechts een stadswal en visschersvaartuigen. Op paneel, h. 50, br. 62½.

Afkomstig van het Jan Michiels-hofje te Leiden in 1872.

165. — (1675). Portret van Antonius Hulsius, hoogleeraar te Leiden in de Oostersche talen sinds 1668 en in de Theologie sinds 1676, geb. te Hilsberg in 1615, overl. te Leiden 1685. Ter halver lijve naar rechts met calot, toga en bef, zittende, met de rechterhand op een boek, dat op eene tafel voor hem ligt. In den linker bovenhoek zijn wapen en daarboven: Æ. 60. 1675. Op doek, h. 81½, br. 68.

In 1918 verkregen door ruiling met de gemeente Utrecht. Zie: Catal. Kunstliefde 1885, n°. 102.
Pendant van n°. 460.

166. (117.) — (2de helft 17de eeuw). Ruitergevecht. Groep van ruiters, met een wit vaandel met de gekruiste sleutels en met een groen vaandel. Op den voorgrond links een gevallen paard en in het midden een krijger, wiens hoed en degen naast hem liggen. Op doek, h. 58, br. 83.

167. (118.) — (2de helft 17de eeuw). Portret van een jongen, ten voeten uit, zittende naar links gewend, in de uniform van een vaandrig der schutterij, met het vaandel over den rechter schouder. Naast hem rechts een helm en links eene tafel met vederbos. Op doek, h. 109, br. 90.

Afkomstig van het Raadhuis.

168. (119.) — (2de helft 17de eeuw). Flora. Met bloemen getooide vrouw, halffiguur naar rechts gewend, naast eene vaas met bloemen. Op doek, h. 71½, br. 100.

169. (120.) — (2de helft 17de eeuw). Rivierlandschap met een ruiter op den voorgrond. Doek, geplakt op paneel, h. 68, br. 55½.

170. (121.) — (17de eeuw). Portret van Hendrik IV, koning van Frankrijk, 1553—1610. Borstbeeld naar links gewend, met lint en ridderkruis. Op paneel, h. 67, br. 56½.

Afkomstig van de Lakenhal.

171. (122.) — (17de eeuw). Portret van Karel I, koning van Engeland, 1600—1649. Borstbeeld van voren, in harnas met gouden halsketen. Op doek, h. 50, br. 42½.

Copie naar A. van Dijck. Afkomstig van de Lakenhal.

172. (123.) — (17de eeuw). Een uitval bij het beleg van Leiden in 1574 (Boshuizer schans?) met gezicht op de stad. Op doek, h. 105, br. 190.

Vroeger in het bezit der familie Assendelft en aan het Museum in bruikleen gegeven door Mr. F. de Wildt.

173. (124.) — (17de eeuw). Doode haan, aan een poot opgehangen. Op doek, h. 69, br. 64.

174. (125.) — (17de eeuw). Monnik, naar rechts gewend. Studiekop. Op paneel, h. 50, br. 40.

Aangekocht in 1893.

175. (126.) — (Eind 17de eeuw). Italiaansche zeehaven met vaartuigen; links een stadsmuur en toren. Met vele figuren op den voorgrond. Op doek, h. 61 1/2, br. 93 1/2.

176. (127.) — (Eind 17de eeuw, navolger van Nic. Berchem). Heuvelachtig landschap; op den voorgrond links eenige huizen, waarvoor drie personen, en een ezel. Op paneel, h. 38 1/2, br. 32 1/2.

177. (128.) — (Eind 17de eeuw). Portret van Saskia in rijk fantastisch gewaad, zittende in een leunstoel. Zij houdt een groot blad papier in de linkerhand. Op paneel, h. 67, br. 52.

Oude copie naar de schilderij van Rembrandt, vroeger in het bezit van den Heer van Wageningen thoe Dekema te Jelsum (tentoonstelling Leiden 1906, n^{0}. 37), thans bij den Heer C. A. Mandl te Hamburg. In bruikleen van de Universiteits Bibliotheek te Leiden in 1880.

178. — (Eind 17e eeuw). Portret van een man met allonge-pruik en geel kleed met blauw overkleed. Borstbeeld links, in ovaal. Miniatuur op ivoor, h. 6 1/2, br. 5.

179. (129.) — (1ste helft 18de eeuw). IJskolven. Gezicht op eene vaart, met links een dorp en rechts een herberg. Pastelteekening op perkament, h. 32, br. 40 1/2.

Geschenk van Mr. N. L. J. Buttingha Wichers in 1891.

180. (129*a*.) — (1ste helft 18de eeuw). Portret van Hermanus Boerhaave, 1668—1738, hoogleeraar in de geneeskunde te Leiden. Borstbeeld van voren, het

hoofd naar links, op gevorderden leeftijd en met een halsdoek om. In ovaal, op koper, h. 17½, br. 14.

Geschenk van Mevr. Dr. Berns, geb. Van Rees te Utrecht in 1915.

181. (132.) — (1ste helft 18de eeuw). Portret van Johan Marinus van Weve van Ossenberg, 1683—1732. Halffiguur naar rechts gewend, het hoofd naar voren, met allonge-pruik. Op doek, h. 73, br. 57.

Afkomstig van het hofje de Joost van der Linden-poort.

182. (133.) — (1ste helft 18de eeuw). Portret van Christina Elisabeth van Slingeland, geb. 1686. Halffiguur van voren, het hoofd naar links. Op doek, h. 73, br. 57. Pendant van n°. 182.

Afkomstig van het hofje de Joost van der Linden-poort.

183. — (1ste helft 18de eeuw). Portret van Gasparo de l'Espaul te Smyrna, in 1717 50 jaar te Smyrna gevestigd, assessor van den consul voor den Levantschen handel te Smyrna 1710—1723. Ter halver lijve rechts, het hoofd naar voren, in uniform. In zijne rechterhand een brief. Op doek, h. 95, br. 76.

Legaat van Mr. C. W. J. J. Pape in 1918.

184. — (1ste helft 18de eeuw). Portret van Pedro de l'Espaul, overleden te Smyrna. Ter halver lijve links, het hoofd naar voren, met krulpruik en omgeslagen kleed. Op doek, h. 95, br. 76.

Legaat van Mr. C. W. J. J. Pape in 1918.

185. (131.) — (1ste helft 18de eeuw). Portret van Tiberius Reytsema, 1689—1742, predikant te Amsterdam. Borstbeeld naar rechts gewend, in ambtsgewaad met lange pruik. Op doek, h. 68, br. 55.

Geschenk van den Heer J. L. Bienfait in 1886.

186. (134.) — (c. 1720). Portret van Magdalena Hendrietta Baelde, gehuwd met Ds. T. Reytsema, 1699—1777. Borstbeeld van voren, het hoofd naar links. Op doek, h. 68, br. 54½. Pendant van n⁰. 185.

Geschenk alsvoren.

187. (135.) — (c. 1730). Mansportret, halffiguur naar rechts gewend, met omgeslagen mantel. Op doek, in ovaal, h. 72, br. 63.

188. (136.) — (c. 1730). Vrouwenportret, halffiguur naar links gewend, met omgeslagen mantel. Op doek, in ovaal, h. 74, br. 61. Pendant van n⁰. 187.

189. (137.) — (Midden 18de eeuw). Portret van Prins Willem IV, 1711—1751. Borstbeeld naar links gewend, in kuras. Op doek, h. 68, br. 58.

Afkomstig van het Raadhuis.

190. (138.) — (Midden 18de eeuw). Portret van Mr. J. de Kruyff te Leiden, 1706—1775, dichter. Halffiguur naar links gewend, het hoofd naar voren. Op doek, h. 62½, br. 47.

Geschenk van den Heer J. J. van Rijneveld in 1879.

191. (139.) — (Midden 18de eeuw). Portret van Johannes Luchtmans te Leiden, 1726—1809. Borstbeeld naar rechts, het hoofd van voren. Op doek, h. 72, br. 57½.

Geschenk van den Heer J. L. Bienfait in 1886.

192. (143.) — (Midden 18de eeuw). Portret van Maria Johanna Reytsema, 1742—1790, echtgenoote van Johannes Luchtmans te Leiden. Borstbeeld naar links gewend. Op doek, h. 72½, br. 57½. Pendant van n⁰. 191.

Geschenk van den Heer J. L. Bienfait in 1886.

193. — (Midden 18de eeuw). Familiegroep van drie dames aan eene tafel met inktstel, horloge en

bijouterieën. De dame links met een brief in de hand, geadresseerd aan Mademoiselle de l'Espaul te Amsterdam, de middelste met de rechterhand betoogend uitgestrekt en de rechtsche, in wit satijnen kleed, bezig een brief te schrijven aan haren broeder. Op doek, h. 132, br. 153.

Legaat van Mr. C. W. J. J. Pape in 1918.

194. 143. — (2de helft 18de eeuw). Portret van Hendrik Albert Schultens, 1749—1793, hoogleeraar te Leiden. Halffiguur van voren geleund over eene tafel met boeken. Op paneel, h. 13$^1/_2$, br. 11$^1/_2$.

195. (140.) — (2de helft 18de eeuw). Hollandsche spreekwoorden. Landschap met waterpartij. Op den voorgrond verschillende groepen van personen, die Hollandsche spreekwoorden voorstellen. Op doek, h. 84, br. 100.

In bruikleen van de Maatsch. de Nederl. Letterkunde te Leiden.

196. (141.) — (2de helft 18de eeuw). Portret van Jean Henri Chatelain, 1761—1831. Waalsch predikant, geb. te Leiden. Borstbeeld naar links gewend. Op paneel, h. 59$^1/_2$, br. 39.

Geschenk van de Erven Dr. J. T. Bergman.

197. — (2de helft 18de eeuw). Portret van een jong meisje. Borstbeeld naar rechts in ovaal, in deftig gewaad en met krullend haar. Pastel op papier, h. 38, br. 24$^1/_2$.

198. — (2de helft 18de eeuw). Vrouwenportret, ter halver lijve van voren, het hoofd naar links, in wit satijnen kostuum. Op doek, h. 55$^1/_2$, br. 42.

Legaat van Mr. C. W. J. J. Pape in 1918.

199. — (2de helft 18de eeuw). Portret van Mr. Anthony Cornelis de Malnoë, geb. 30 Mei 1736, gehuwd met Catharina Suzanna van Snakenburg, griffier der stad

Leiden, overleden 3 Februari 1802. In ambtskostuum als griffier, kniestuk links, zittende aan een tafel met de Keuren der stad; in zijne rechterhand een perkamenten charter met 2 zegels. Op doek, h. 109, br. 93.

Legaat van Mr. C. W. J. J. Pape in 1918.

200. (142.) — (2de helft 18de eeuw). Portret van Paulus du Rieu te Leiden, 1748—1810. Borstbeeld naar rechts gewend, op middelbaren leeftijd. Op doek, h. 42, br. 34.

201. — (2de helft 18de eeuw). Kamerbeschildering, afkomstig uit het perceel Breestraat No. 19, landschappen, drie vakken op doek, *a.* bergachtig landschap, waarin links eene ruïne en rechts eenige huizen en ruïnes van een kasteel; op den voorgrond een ruiter met een tweede paard aan den toom, h. 262, br. 473; *b.* monumentale tuinaanleg met drie standbeelden in nissen, waarbij twee vrouwen, h. 264, br. 129, en *c.* gedenkteeken in een bergachtig, door een rivier doorsneden landschap; aan den voet van het gedenkteeken een krijgsman met een hond, in gesprek met eene vrouw en een kind, in het verschiet eene stad, h. 264, br. 183. Catal. van voorwerpen, 1924, No. 2396.

202. (145.) — (18de eeuw). Binnenhuis met drie drinkende boeren. Copie naar Adriaen van Ostade. Op paneel, h. 16, br. 15.

203. (146.) — (18de eeuw). IJsvermaak. Winterlandschap met gebouwen, met schaatsenrijders, ijskolvers, enz., rechts eene herberg, waarop: D. SWAEN. Waterverfteekening, op perkament, h. 17½, br. 23½.

Geschenk van Mr. N. L. J. van Buttingha Wichers in 1891.

204. (147.) — (18de eeuw). Portret van Ds. Jan Jacob Schultens, 1716—1778, hoogleeraar te Leiden. Halffiguur van voren, het hoofd naar links, in ambtsgewaad, zittende op een stoel, met de linkerhand op een bijbel. Op den achtergrond figuren in bruin. Op paneel, h. 13½, br. 14½.

205. (148.) — (18de eeuw). Madonna met Kind. Op doek, h. 67, br. 68.

Afkomstig van het R. K. Weeshuis in 1872.

206. — (18de eeuw.) Vrouwenportret. Borstbeeld links, in ovaal. Miniatuur op ivoor, h. 6½, br. 5.

207. (149.) — (Eind 18de eeuw). Portret van Martha Jacquelina Luzac, gehuwd met Mr. J. de Kruyff (1753—1821). Halffiguur naar rechts gewend. Op doek, h. 63½, br. 48½.

Geschenk van den Heer J. J. van Rijneveld in 1884.

208. — (1e helft 19de eeuw). Stilleven, plant en vruchten. Op paneel, h. 34, br. 26.

Bruikleen van den Heer J. H. Bosch te 's-Gravenhage.

209. — (Begin 19de eeuw). Stilleven, glas met bloemen. Op paneel, h. 34, br. 26. Pendant van nº. 208.

Bruikleen als voren.

210. (150.) — (1ste helft 19de eeuw). Mansportret. Borstbeeld naar links gewend, met los gewaad, waarop drie medailles en een groen takje zijn gestoken. Op paneel, h. 96½, br. 42½.

211. (151.) — (1ste helft 19de eeuw). Vrouwenportret. Kniestuk naar links gewend, staande, met mand met vruchten in de linker- en druiventros in de rechterhand. Geschilderd op glas, h. 32, br. 24.

212. (152.) — Als voren, zittende naar rechts gewend, met waaier in de linkerhand, h. 32, br. 24.

213. (153). — (1ste helft 19de eeuw). Portret van eene vrouwelijke verpleegde. Borstbeeld naar links gewend, met hoofddoek. Papier, geplakt op paneel, h. $9^{1}/_{2}$, br. 6.
Geschenk van Dr. C. J. van Ketwich.

214. (154*a*). — (1ste helft 19de eeuw). Dorpsstraat te Noordwijk. Op paneel, h. $24^{1}/_{2}$, br. $32^{1}/_{2}$.
Aangekocht in 1908.

215. (154) — (Midden 19de eeuw). Portret van den heer Isaac Montagne te Leiden. Borstbeeld naar links gewend. Op doek, h. 21, br. 17.

216. (155.) — (Midden 19de eeuw). Mansportret, halffiguur naar rechts gewend, met lang haar en open mantel. Op doek, h. 73, br. 66.

217. — (Midden 19de eeuw). Scheepstimmerwerf van P. C. Maas bij de Kaarsemakersstraat. Schilderij op bordpapier, h. 24, br. 34.

Hulst (Jan Baptist van der),

geboren te Leuven 1790, overleden te 's Gravenhage 1862, leerling van J. G. Geedts.

218. (156.) — Portret van Jhr. Jan van Hoogenhouck Tulleken, 1762—1859, geb. te Brussel of Amsterdam, later gevestigd te Leiden. Op gevorderden leeftijd, halffiguur naar links gewend, in uniform van vice-admiraal, met twee ridderorden en de Doggersbank-medaille. Op paneel, h. $25^{1}/_{2}$, br. 22. Links gemerkt en gedateerd: 1844.

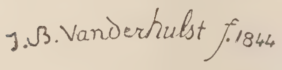

Geschenk van Mevr. Douair. E. M. A. B. van Beresteyn, geb. van Hoogenhouck Tulleken in 1901.

Hulst (Maarten Fransz. van der),

sinds de oprichting in 1648 lid van het sint Lucas-gilde te Leiden, en aldaar werkzaam sinds 1630.

219. (157.) Vischafslag aan het strand. Op den voorgrond zeestrand, waarop rechts eene groep van zeven visschers en vrouwen, waarachter twee ruiters en links twee visschers. Op den achtergrond rechts een kerktoren op het duin en links zee en strand. Op paneel, h. 27, br. 41.

Aangekocht in 1900.

Huysum (Jan van),

Amsterdam 1682—1749, leerling van zijnen vader Justus van Huysum.

220. (158.) Bloemstuk. Antieke vaas met bloemen in eene nis; rechts eene slak. Op doek, h. 53, br. 41. Rechts beneden gemerkt.

Geschenk van Dr. J. C. Snellen van Vollenhoven in 1873.

Israels (Jozef),

geb. te Groningen 1824, woonde te 's-Gravenhage en aldaar overl. 1911, leerling van J. Kruseman, en te Parijs v. F. Ed. Piot.

221. (159.) Portret van Mr. Tonco Modderman, geb. te Groningen 1789, overleden te Amsterdam 1862, advocaat te Groningen, daarna te Leiden. Halffiguur naar links gewend, het hoofd naar voren, zittende, met kalot en blauwe kamerjapon met bont. Op doek, h, 94$^{1}/_{2}$, br. 73. Rechts beneden gemerkt.

Legaat van den Heer J, H. Modderman te Amsterdam in 1887.

222. — Portret van Dr. J. de Jong, muziekrecensent te 's-Gravenhage (geb. 1848). Borstbeeld naar links gewend, links onder gemerkt: Jozef Israels. Op doek, h. 78, br. 60.

In bruikleen van Mevr. A. Coert-de Jong.

Janson (Johannes),

geb. te Ambon 1729, overl. te Leiden 1784.

223. (160.) Gezicht op de Koepoort en de Singels, op den voorgrond rechts een herder met vee. Op paneel, h. 30, br. 35. Rechts beneden gemerkt: J. Janson f en op den rug van het paneel: 1774.

Geschenk van Dr. W. N. du Rieu in 1885, veiling notaris Muller.

224. 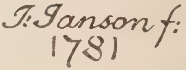

(161) — Gezicht op de Wittepoort, den molen en de Singels. Op paneel, h. 30, br. 35. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: 1781.

Geschenk van Dr. W. N. du Rieu in 1885, veiling notaris Muller.

225. (162.) — Bergachtig landschap. Op den voorgrond eene beek met een herder en vee. Op paneel, h. 63, br. $54^{1}/_{2}$. Rechts beneden gemerkt: J. Janson.

Geschenk van Dr. W. N. du Rieu.

226. (163.) — Bergachtig landschap. Op den voorgrond een landweg met herder en vee en rechts eene steenen brug. Op doek, h. 63, br. $54^{1}/_{2}$. Rechts beneden gemerkt: J. Janson f.

Jelgerhuis (Rienk),

geb. te Leeuwarden 1729, overl. te Amsterdam 1806.

227. (163*a*.) Portret van J. le Francq van Berkhey, 1729—1812, geneesheer, lector in de natuurkunde en letterkundige, geboren te Leiden. Ten voeten uit, zittende in een armstoel, recht van voren, met de rechterhand op een borstbeeld van Willem den Zwijger, dat op eene tafel naast hem staat. Pastelteekening, h. 38, br. 26. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: R. Jelgerhuis $17\frac{22}{2}84$.

Legaat van Mej. W. M. Hoefman in 1915.

228. (164.) — Portret van Levina Westerbaan, gehuwd met Anthony de Klopper, 1732—1807. Ten voeten uit, van voren, gezeten aan eene tafel. Pastelteekening, h. $37\frac{1}{2}$, br. $25\frac{1}{2}$. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: R. Jelgerhuis $17\frac{29}{8}85$.

229. (165.) — Familiegroep van Passchier Soetbrood, notaris te Leiden, met zijne vrouw Johanna Frederika van der Trappen en

eene dienstbode. Pastelteekening, h. 35, br. $44\frac{1}{2}$. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: 1785.

Geschenk van Dr. Soetbrood Piccardt.

230. (166.) — Portret van Jan de Kruyff, 1706—1775, wolkooper en dichter, ten voeten uit, naar links gewend en zittende aan eene tafel. Pastelteekening, h. 38, br. 27.

Geschenk van den Heer J. J. van Rijneveld in 1884.

231. (168.) — Portret van Anna Tiboel, gehuwd met Jan de Kruyff, ten voeten uit, naar links gewend

en zittende aan eene tafel. Pastelteekening, h. 38 1/2, br. 27 1/2.

Geschenk van den Heer J. J. van Rijneveld in 1884.

232. (167.) — Portretgroep van Jan de Kruyff, 1755—1821, geb. te Leiden, letterkundige, staatsman en curator der Leidsche Hoogeschool, met zijne echtgenoote Martha Jacquelina Luzac en hunne kinderen Jan en Emilia Hillegonda. Pastelteekening, h. 37, br. 45.

Geschenk van den Heer J. J. van Rijneveld in 1884.

Kamper (Godart),

geb. te Dusseldorp 1614, overl. te Leiden 1679. Sinds 1648 lid van het Leidsche sint Lucas-gilde.

233. Familiegroep, echtpaar met kind. Levensgroote figuren in een landschap, de man in Romeinsche kleeding. Op doek, h. 192, br. 230 1/2; onderaan rechts gemerkt en gedateerd: 1659.

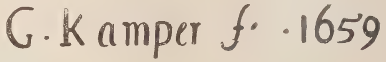

Geruild van de Gemeente Utrecht in 1919. Tijdelijk Rijksmuseum, Catal. 1910, n⁰. 1322.

Kamphuisen (Gerrit),

geb. te Groningen, in 1762 ingeschreven bij de Confrerie te 's-Gravenhage, later werkzaam te Groningen.

234. (169.) Vrouwenportret. Kniestuk naar links gewend en zittende naast eene tafel, waarop een hondje. Pastelteekening, h. 49, br. 38 1/2. Rechts boven gemerkt en gedateerd: 1770.

Klinkenberg (Johannes Christiaan Karel),
's-Gravenhage 1853—1924, leerling van Chr. Bisschop.

235. (169*a*.) Gezicht op den Ouden Rijn met Armbakkerij en kraan. Aquarel, h. 16, br. 13. Rechts beneden gemerkt.

Aangekocht in 1916.

Koedijck (Isaac), toegeschreven aan,
geb. te Leiden in 1616 of 1617, overleden te Amsterdam na 1677. leerling van G. Dou, sinds 1642 te Amsterdam, later koopman en in 1659 bevelhebber over een vloot der Oost-Indische Compagnie.

236. (170.) Het doode vogeltje. Een jongen zit met de hand onder het hoofd te treuren aan eene tafel, waarop een dood vogeltje en een omgevallen kooi. Achter hem links eene oude vrouw. Het geheel in een eenvoudig vertrek, met schouw links en eene schilderij aan den wand rechts. Op paneel. h. 30½, br. 29.
Aangekocht in 1906.

Kollier (Eduard),
genre- en stilleven-schilder, geb. te Breda, werkzaam te Leiden van vóór 1670 tot na 1691 en in 1673 tijdelijk te Haarlem. Sinds 1693 lid van het Leidsche sint Lucas-gilde. Overl. (te Leiden?) vóór 1702.

237. (171.) — Stilleven. Op eene tafel met een groen kleed liggen muziekinstrumenten, opengeslagen boeken, een horloge en hierachter staan twee globes en een zandlooper. Op doek, h. 51, br. 61½. Rechts gemerkt.

Aangekocht in 1895.

Konijnenburg (Willem A. van),

Geb. te 's-Gravenhage 1868.

238. — Schetsteekening van een naaktfiguur te paard, in pastel en zwart krijt, h. 75, br. 54. Rechts onder gemerkt en gedateerd: 1923, Leiden, Lakenhal. In gesneden houten lijst.

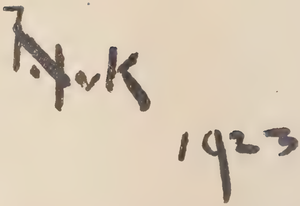

Geschenk van den Heer M. Kamerlingh Onnes in 1923.

Kooi (Willem Bartel van der),

geb. te Augustinusga 1768, overl. te Leeuwarden 1837.

239. (172.) Portret van Koning Willem I. Borstbeeld naar rechts gewend, in generaals-uniform. Op doek, h. 80, br. 65. Links boven gemerkt en gedateerd: 1823.

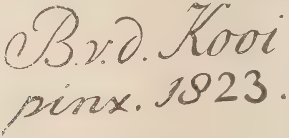

Kruseman (Cornelis),

geb. te Amsterdam 1797, overl. te Lisse 1857, leerling van C. H. Hodges en J. A. Daiwaille.

240. (173.) Portret van Dr. Med. A. Cuypers, 1826. Halffiguur naar links gewend en zittende, in een pelsmantel. Op doek, h. $73^1/_2$, br. $61^1/_2$. Links beneden gemerkt en gedateerd: 1826.

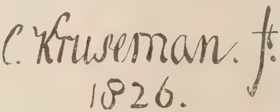

Geschenk van Mr. K. J. F. C. Kneppelhout van Sterkenburg in 1874.

Laecken,

Leidsch schilder, midden 18de eeuw, van wien slechts onderstaand doek bekend is.

241. (174.) Regentenstuk van het Chirurgijns-gilde, 1751. Aan eene tafel met lang afhangend groen kleed zitten zes personen met batterijpruiken; achter hen staan twee bedienden. Op doek, h. 92, br. 162. Beneden links gemerkt en gedateerd: 1751.

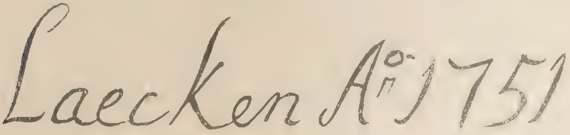

Langelaan (H),

geb. te Leiden 1799, in 1844 naar Londen vertrokken en overleden in 1885. Leermeester van J. L. Cornet en G. J. Bos.

242. (175.) Zelfportret. Halffiguur naar rechts gewend, in kamerjapon. Hij houdt een schilderspalet in de hand. Op doek, h. 76½, br. 63½.

Geschenk van den Heer J. P. Trap in 1907.

243. (176.) — Hondekop. Studie. Op paneel, h. 16, br. 14½.

Aangekocht op de veiling J. L. Cornet in 1883.

Leyden (Lucas Hugensz. van),

geb. te Leiden 1494 en aldaar overleden 1533. Schilder en plaatsnijder. Leerling van zijnen vader Huygh Jacobsz. en later van Cornelis Engebrechtsz. Hij bezocht Antwerpen in 1521.

244. (177.) Het jongste oordeel. Altaarstuk, drieluik, 1526.

Het middenstuk vormt een geheel met de binnenvleugels. Op het *middenstuk* ziet men de gelukzaligen, door engelen naar links, en de verdoemden, door duivels naar rechts gevoerd. In het midden Christus op een regenboog en terzijde hiervan op de wolken twee groepen van Apostelen, en onder

elke groep een bazuinende engel. Boven den Christus eene duif (de H. Geest) en een stralenkrans met den naam van God den Vader (op de plaats waar vóór de Hervorming God's beeltenis stond).

Van de *binnenvleugels* vertoont de linksche de gelukzaligen, die door de engelen hemelwaarts worden gevoerd, en de rechtsche het vagevuur met de verdoemden, die door duivels in den vlammenden, gapenden muil van het hellemonster gedreven worden.

Op de *buitenvleugels* zijn de Apostelen Petrus en Paulus afgebeeld, met een landschap op den achtergrond.

Op paneel, het middenstuk h. 271, br. 185, de vleugels elk h. 266, br. 76.

In 1526 voor 35 pond Vlaamsch geschilderd voor eene kapel bij het doopvont van de sint Pieters-kerk te Leiden in opdracht van den houtkooper en schepen Claes Dircksz. (van Swieten). Na den beeldenstorm gered en in 1577 op het Raadhuis geplaatst.

Zie uitvoerig: F. Dülberg, die Fruhhöllander II en Overvoorde en Martin, Het Sted. Mus. te Leiden, afl. 2 en 3.

245.

(178.) — Mansportret. Borstbeeld naar links gewend, met baret. Krijtteekening op papier, h. 26, br. 35. Links gemerkt en gedateerd: 1521. De linkerbovenhoek is gerestaureerd.

Legaat van Mr. Ch. M. Dozy in 1901.

Leidsche School.

246. (179.) (1ste helft 16de eeuw.) Maria-boodschap. Altaarstuk, drieluik. Op het *middenstuk* de H. Maagd met Kindeke, staande op een maansikkel en omgeven door een stralenkrans; links en rechts een musiceerende engel (met harp en viool) en in de lucht twee engelen, die een kroon boven Maria's hoofd houden. Achtergrond met cherubijntjes.

Binnenluiken. Fraaie landschappen, waarbij links de stichter, met zes zonen geknield, waarvan een in geestelijk gewaad. Achter hen de H. Petrus. Op het rechter binnenluik de vrouw van den stichter, geknield met een bakerkind en achter haar de H. Magdalena met den zalfpot.

Op de *buitenluiken,* als een geheel gedacht, is de blijde boodschap geschilderd, in het grauw, met links de engel en rechts de H. Maagd. Bij beiden een spreukband. Op de vloertegels de letters MARIA, waartusschen tegels met de Leidsche sleutels en met den dubbelen adelaar. Op paneel, het middenstuk h. $65^1/_2$, br. $46^1/_2$, de luiken elk h. 68, br. $20^1/_2$. Onder het altaarstuk een gesneden voetstuk met „Soli Deo Gloria".

Afkomstig van het sint Caecilia-gasthuis in 1872.

247. (180.) — (2de kwart 16de eeuw). Christus aan het kruis; aan den voet hiervan Maria Magdalena, links de H. Maagd en rechts Johannes. Op den achtergrond een heuvelachtig landschap met gezicht op Jeruzalem. Op paneel, h. $36^1/_2$, br. $25^1/_2$.

Afkomstig van het sinte Caecilia-gasthuis in 1872.

248. (181.) — (Midden 16de eeuw). Mansportret van een grijsaard, waarschijnlijk van een overgrootvader van den Leidschen burgemeester Jacob van Brouchoven (1577—1642). Halffiguur, bijna van voren, met baret op het hoofd, in een pelsrok, zittende voor eenetafel, waarop elf goudstukjes liggen en een boek, waarin hij met de linkerhand bladert. Op paneel, van boven schulpvormig uitgesneden, h. $59^1/_2$, br. $37^1/_2$, in origineele lijst.

Afkomstig van het Brouchovens-hof in 1892.

249. (182.) — (Midden 16de eeuw). Vrouwenportret, waarschijnlijk van eene overgrootmoeder van den

Leidschen burgemeester Jacob van Brouchoven (1577—1642). Halffiguur, bejaarde vrouw, naar links gewend, met witte kap met lange afhangende punten, zwart damast kleed, en rozenkrans tusschen de vingers. Pendant van n⁰. 249. Op paneel, van boven schulpvormig uitgesneden, h. 58½, br. 37, in origineele lijst.

Afkomstig van het Brouchovens-hof in 1892.

250. — Altaarstuk van de familie van Zwieten, in 1450 vervaardigd voor het altaar in de kapel van het in 1430 door Boudewijn van Zwieten gestichte klooster sinte Mariënpoel aan den weg naar Oegstgeest, buiten Leiden. In 1552 vernieuwd en vergroot.

In het (oorspronkelijk) midden de H. Maagd in een stralenkrans en terzijde hiervan geknield Boudewijn van Zwieten, tresorier van hertog Philips van Bourgondië, overl. 1454, en zijne echtgenoote jonkvrouw Luytgaert van Nyenrode, overl. 1464. Hierachter rechts: Evert, ridder, heer van Hoochtwoude, bastaard van hertog Willem van Beyeren, overl. 1458, met zijne echtgenoote Alijt, dochter van Boudewijn van Zwieten, overl. 1467, hare zuster Katharina, priorin van sinte Mariënpoel, overl. 1465, Jan van Poelgeest, ridder, overl. 1432, en diens echtgenoote Margriet, dochter van Boudewijn van Zwieten, overl. 1447, en links: Dirck van Zwieten, ridder, zoon van Boudewijn, overl. 1451, en zijne echtgenoote Johanna van Leyenborch, overl. 1451, Ghijsbrecht van Zwieten, zoon van Boudewijn, overl. 1456, en zijne echtgenoote Katharina van Diemen, overl. 1461, en Jan van Zwieten, zoon van Boudewijn, overl. 1485, en zijne echtgenoote Katharina van (den) Abeele, overl. 1442. Bij de vernieuwing van het, waarschijnlijk oorspronkelijk op paneel geschilderde stuk in 1552 liet Johanna hier

links bij schilderen haren vader en moeder Adriaen van Zwieten Jansz., overl. 1486, en Otte van Egmond, overl. 1485, zich zelf en haren broeder Jan van Zwieten. Dirk van Zwieten is afgebeeld met een Jerusalemsveer en de oudste leden met de St. Anthonius-orde van Jacoba van Beyeren. Boven elk portret is het wapen met helm geplaatst, waarnaast bij dat van Jan van Zwieten de 8 kwartierwapens zijn gevoegd. Op doek, h. 130, br. 386.

Legaat van Mej. H. J. J. van Suchtelen te 's-Gravenhage in 1918.

251. (183.) — (2de helft 16de eeuw). Voorstelling van het Laatste Oordeel. Links het schip met de gelukzaligen, rechts het hellemonster. Op den voorgrond duivels met verdoemden en op den achtergrond eene brandende stad. In de wolken een zegewagen met zesspan. Eenige details zijn gevolgd naar het bekende altaarstuk van Lucas van Leyden. Op paneel, h. 93, br. 123.

Afkomstig van het Raadhuis.

252. (184.) — (2de helft 16de eeuw). De Opstanding van Christus. In het midden Christus, uit het graf verrezen, rechts twee engelen, die het deksel van het steenen graf wegschuiven. Op den voorgrond en terzijde groepen van verschrikt ontwaakte wachters. Op paneel, h. 112½, br. 160½.

Afkomstig van het Jerusalems-hof in 1873.

253. (185.) — (2de helft 16de eeuw). Golgotha. Christus aan het kruis tusschen de moordenaars, omgeven door veel volk, waarbij een jongetje met een hond. Links Maria met twee vrouwen en Johannes, rechts de dobbelende krijgsknechten. Op paneel, h. 105½, br. 170.

Afkomstig van het sinte Caecilia-gasthuis in 1872.

254. (186.) — (Eind 16de eeuw). De Hemelvaart van Christus. In het midden wordt Christus door twee engelen ten hemel gevoerd; hieronder Maria, te midden van drie op den grond gehurkte vrouwen; links en rechts op den voorgrond de elf apostelen en over den geheelen achtergrond vele toeschouwers. Op paneel, h. 102, br. 170.

Van dezelfde hand als n^{0}. 253.
Afkomstig van het Jerusalems-hof in 1873.

255. (187.) — (Eind 16de eeuw). De wonderdadige spijziging. In het midden Christus, omgeven door de Apostelen; op den voorgrond en rechts de gespijzigde menigte en op den achtergrond een bergachtig landschap. Op paneel, van boven boogvormig uitgesneden, h. 91, br. 57.

Afkomstig van het Stevens-hof.

256. (188.) — (Begin 17de eeuw). Mansportret, borstbeeld naar links gewend, met geplooiden kraag. Op paneel, h. 14, br. 11.

Afkomstig van het Jerusalems-hof in 1882.

257. (189.) — (Begin 17de eeuw). Stilleven. Op eene plint liggen dood gevogelte, bokkingen en fruit; hierachter eene kan, eene mand en eene koperen pan. Op paneel, h. 83, br. 120.

Afkomstig van het sinte-Caecilia-gasthuis in 1872.

258. (190.) — (Begin 17de eeuw). Landschap met vele boomen, eene ruïne en rechts eene rivier, met in het verschiet eene brug en eene stad. Op den voorgrond vele figuren en in het verschiet eene reiskoets met vier paarden. Op paneel, h. 60$^{1}/_{2}$, br. 108.

259. (191.) — (1614). Regentenstuk van het Kleermakers-gilde. Aan en achter eene tafel met rood

Smyrnaasch kleed, waarop eenige boeken, zitten zeven regenten. Op een boek links gedateerd: 1614. Op doek, h. 135, br. 265.

Tijdelijk afgestaan aan het Raadhuis.

260. (192.) — (1618). Regentenstuk van het Kleermakers-gilde. Aan eene tafel met rood kleed, waarop een inktkoker en een notulenboek met het jaartal 1618, zitten vier hoofdlieden met hooge punthoeden. Achter hen rechts een bode. Op paneel, h. 118, br. 191.

261. (193.) — (1622). Gezicht op de buurt Prijlij te Leiden. Met onderschrift:

„Neemt dit in danck Heer van Prijlij, Tschiedt niet wt dwank (maer willich vrij.
Dees bueren kaert wilt doch bewaren. Om thoonen die in (thofs vergaren.
Geschoncken bij Bartelmeus Wouterssoon de Was, 1622".

Op paneel, h. $30^{1}/_{2}$, br. 73.

Hoofd van eene buurtkaart.
Geschenk van den Heer S. Visser in 1877.

262. (194*a*.) — (1645). Portret van Johan Rippertsz. van Groenendijck, 1581—1650, burgemeester van Leiden. Borstbeeld naar rechts gewend met geplooiden ringkraag, rechts gedateerd: 1645. Op paneel, h. $34^{1}/_{2}$, br. 27.

Aangekocht in 1916.

263. (195.) — (1649). Portret van Jan Pesijn, stichter van het Pesijnshof te Leiden. Kniestuk naar rechts gewend, staande, met den

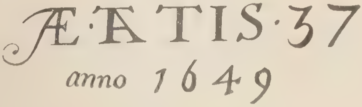

rechterarm in den omgeslagen mantel. Rechts boven gedateerd: Aetatis 37, 1649. Op doek, h. 103, br. 83.

Afkomstig van het Pesijns-hof in 1872.

264. (196.) — (1649). Portret van Maria de Lannoy, gehuwd met Jan Pesijn. Kniestuk naar links gewend, met breeden omgeslagen platten kraag en kanten mutsje, staande naast eene tafel, waarop een kerkboek en een kistje, waarop hare rechterhand rust. In de linkerhand houdt zij een paar handschoenen. Rechts boven gedateerd: Aetatis 30 A⁰ 1649. Op doek, h. 103, br. 83. Pendant van N⁰. 263.

Afkomstig van het Pesijns-hof in 1872.

265. (197.) — (1649.) Portret van het dochtertje van Jan Pesijn, op jeugdigen leeftijd. Kniestuk, staande en naar links gewend, met mutsje en grooten platten kraag, met handschoenen in de linker- en een boekje in de rechterhand. Naast haar eene tafel, waarop een kistje. Rechts boven gedateerd: Aetatis 12, Anno 1649. Op doek, h. 96, br. 83. Bij dit portret is de houding geheel gevolgd naar het portret van hare moeder (n⁰. 264).

Afkomstig van het Pesijns-hof in 1872.

266. (198.) — (Midden 17de eeuw). De likdoornsnijder. Links een boer in een armstoel, met den linkervoet op de knie van den ter rechterzijde gezeten operateur. Achter hem een knecht. Op den voorgrond eene mand met stok en op den achtergrond een rek met zalfpotten, enz. Op paneel, h. 112½, br. 87.

267. (199.) — (Midden 17de eeuw). De poelier. Tafel met dood gevogelte, waarachter een man met eene mand. Op doek, h. 112, br. 92. Schoorsteenstuk afkomstig van het Waalsche Weeshuis.

Geschenk van de Regenten van het Waalsche Weeshuis in 1891.

268. (200.) — (Midden 17de eeuw). Gezicht op de Vischmarkt, waarachter het Raadhuis, met vele figuren. In de lucht links het wapen van de gebuurte en rechts dat van de stad Leiden. Op paneel, h. 49, br. 103.

Geschenk van de Erven P. Blaauw in 1871.

269. (203.) — (Midden 17de eeuw). Vrouwenportret, halffiguur naar links gewend, in geel satijnen gewaad. Op paneel, in ovaal, h. 66½, br. 53.

Afkomstig van het H. Geest- of Arme Wees- en Kinderhuis.

270. (201.) — (1667). Regentenstuk van het sinte Elisabeths-gasthuis. Aan eene tafel met groen kleed, waarop een kaartboek, charters, geld, enz., zitten de zes regenten. Afgebeeld zijn van links naar rechts: F. v. Cingelshouck, P. W. Ysselstein, M. D. Strigtenhuyzen, Joh. van den Bergh, M. Tollenaar en Mr. J. van Swanevelt. Achter hen links een bediende. Op doek, h. 191, br. 381, in origineele gesneden lijst met de wapens der regenten.

271. (202.) — (2de helft 17de eeuw). Vrouwenportret, halffiguur naar links gewend, met stolpkraag en witte muts, waarschijnlijk eene moeder van het Weeshuis. Op paneel, h. 66, br. 52.

Afkomstig van het Gereformeerde Weeshuis.

272. (204.) — (2de helft 17de eeuw). Mansportret, halffiguur naar rechts gewend, staande, in galarok met kanten das en lubben, met den hoed in de linker- en een wandelstok in de rechterhand. Op paneel, h. 34, br. 26½.

Afkomstig van het sinte Caecilia-gasthuis in 1872.

273. (205.) — (2de helft 17de eeuw). Vrouwenportret, half-

figuur naar links gewend, met waaier in de rechter- en handschoenen in de linkerhand. Op paneel, h. 34, br. $26^1/_2$.

Afkomstig van het sinte Caecilia-gasthuis in 1872.

274. (208.) — (17de eeuw). Het vinden van den beker in Benjamins korenzak (Genesis 44, v. 12). Landschap met rechts eene ommuurde stad en op den voorgrond de broeders van Jozef, korenzakken en Jozefs dienaar met krijgsknechten. Op paneel, h. $59^1/_2$, br. 83.

275. (209.) — (17de eeuw). De barmhartige Samaritaan. Op doek, h. $43^1/_2$, br. $49^1/_2$.

Aangekocht in 1894.

276. (210.) — (17de eeuw). Portret van Pieter Cornelisz. van der Morsch, overl. 1629, stadsbode en broeder van de rederijkerskamer de Witte Acoleyen. Borstbeeld naar links gewend. Hij is voorgesteld als nar met zotskap. Onder het portret een vierregelig vers:

„Gerechts Bood' van mijn Stadt, en Rederijkers Sot:
Een lid der Akoley' daar Liefd' is 't Fondament;
Een Vrijer Tachtig oud, die 't misdrijf heeft bespot
'k Ben Piero, L. X. N tijt [1]), God weet mijn levensent".

Op paneel, h. $43^1/_2$, br. $33^1/_2$.

Oude copie naar 't origineel door Cornelis van Haarlem, 1562—1638, vroeger in bezit van wijlen P. N. van Doorninck te Bennebroek.

277. (211.) — (17de eeuw). Interieur van een gasthuis met zieken. Op koper, h. 51, br. 82.

Afkomstig van de poort van het sinte Caecilia-gasthuis.

278. (212.) — (c. 1700). Portret van Elisabeth van der Hiel, regentes van het Weeshuis, gehuwd met Dr. Pieter

---

1) = elk zijn tijd.

Verhooft, raad en schepen van Leiden, 1667—1741. Op jeugdigen leeftijd, als halffiguur naar rechts gewend, staande, met los afhangenden blauwen mantel. Op paneel, h. 35½, br. 29.

Afkomstig van het H. Geest- of Arme Wees- en Kinderhuis.

279. (213.) — (Midden 18de eeuw). De plundering van het huis „Het vergulde Comptoir" aan de Aalmarkt (thans n⁰. 23) bij het pachtersoproer van 1748. Op doek, h. 59½, br. 71.

Geschenk van den Heer A. J. van der Waag in 1896.

280. (214.) — (Eind 18de eeuw). Gezicht op het Waalsche Weeshuis aan de Oude Vest. Op doek, h. 42, br. 52.

Geschenk van de Regenten van dit Weeshuis in 1879.

281. (215.) — (Eind 18de eeuw). Gezicht op de Hoogstraat en de Aalmarkt met de Waag en de oude Kraan. Op paneel, h. 36½. br. 51½.

Geschenk van Dr. W. N. du Rieu in 1885, veiling notaris Muller.

282. (215*a*.) — (Begin 19de eeuw). De volmolen de Fortuin aan den Haagweg tegenover het (latere) Habes Percara. Op paneel, h. 35½, br. 39. Op den gevelsteen staat: 1700 KLAAS MARYT.

Geschenk van de dames J. M. en H. S. Marijt in 1916.

283. (216.) — (Midden 19de eeuw). Regentenstuk van het Collegium Medicum. Achter eene tafel met groen kleed zitten negen personen. Afgebeeld zijn: J. H. J. Groothals, J. F. Neeb, Prof. F. W. Krieger, vice-president, H. Lührman, A. Hasebroek, president, H. A. Reicke, secretaris, R. Jesse, N. J. Teerlink en J. L. A. Desertine. De H. H. Reicke, Jesse en Teerlink waren apotheker. Op doek, h. 105, br. 169½.

Afkomstig van de Chirurgijns-kamer in de Waag.

284. (217.) — (Midden 19de eeuw). Gezicht op den wal bij de Hoogewoerdspoort met den koepel van Van Puttkammer en de huizen aan het Utrechtsche veer. Op doek, h. 55, br. 73½.

Aangekocht in 1886.

285. (218.) — (Midden 19de eeuw). Gezicht op het Steenschuur, hoek Breestraat. Op doek, h. 32, br. 39½.

Aangekocht in 1906.

286. (219.) — (Midden 19de eeuw). Portret van B. van den Broek, overl. 1843, onderwijzer, medeoprichter van Mathesis Scientiarum Genetrix. Halffiguur naar rechts gewend, zittende, met medaille op de borst. Copie naar het portret door J. L. Cornet, dat zich bevindt in de H.B.S. voor jongens te Leiden. Op doek, h. 82, br. 65.

Lievens (J.),

geb. te Leiden 1607, overl. te Amsterdam 1674. Leerling van Joris van Schooten en van Pieter Lastman. Korten tijd in Engeland werkzaam, van 1635—1643 te Antwerpen gevestigd, daarna te Amsterdam en te Leiden.

287. (220*R*). — Scipio. De Romeinsche imperator, op eene estrade gezeten, wordt door een man en eene vrouw begroet. Op den voorgrond kostbare sieraden, rechts hiervan een krijgsman met een rond schild en een moor met een hond. Links Scipio's ouders, geknield, en op den achtergrond krijgsvolk. Schoorsteenstuk in de Raadzaal van het Raadhuis, geschilderd in 1640. Op doek, h. 188, br. 237.

288. (220*a*.) — Suzanna met de oudsten. Suzanna, slechts met een baddoek bedekt, zit naast het bad. Naast haar een aarden vat, een waschbekken, de twee oudsten en een laag stoeltje met rood kussen. Achtergrond met donker geboomte en gebouwen.

De compositie komt overeen met Lastman's Suzanna van 1614 en diens Bathseba van 1619 (coll. Zabielsky te sint-Petersburg.) Op paneel, h. 66$^{1}/_{2}$, br. 82$^{1}/_{2}$. Onderaan in het midden gemerkt.

Aangekocht in 1910 van Giaccomo Seracin te Pola. Zie: Verslag 1910 en Oud-Holland 1911, blz. 86—88.

Limborch (M.),

waarschijnlijk de schilder, die 1675 te Middelburg woonde, wellicht Michiel de Limburri, die aldaar in 1647 zijn inkomstgeld als fijnschilder betaalde.

289. (221.) Portretgroep van twee personen, als herder en herderin, met twee honden en een schaap in een landschap met eene boomgroep en rechts eene fontein. Op doek, h. 164, br. 236. Rechts beneden gemerkt.

Geschenk van de Erven Dr. J. Th. Bergman in 1879.

Lisiewski of Liscewsky (Georg Friedrich Reinhold),

geb. te Berlijn 1725, werkt 1752 in Dessau, c. 1768 in Dresden, 1772 in Berlijn, sinds 1779 hofschilder van den hertog van Mecklenburg-Schwerin. Overl. in 1794 te Ludwigslust.

290. (222.) Mansportret, halffiguur naar links gewend, het hoofd naar voren, in groenen statierok. Onduidelijk gemerkt in den linker bovenhoek en volgens Catalogus 1886 gedateerd : 1753. Op doek, h. 89, br. 70$^{1}/_{2}$.

Afkomstig van het Oude-Mannen- en Vrouwenhuis.

291. (223) — Portret van eene aanzienlijke dame. Halffiguur naar rechts gewend, in een met snoeren

gesloten en met bont omzoomd groen gewaad met versierd kapsel en met handschoen in de rechterhand. Pendant van het vorig nummer. Op doek, h. $88\frac{1}{2}$, br. $70\frac{1}{2}$.

Afkomstig van het Oude-Mannen- en Vrouwenhuis.

Maes (Jean Baptist Lodewijk),

geboren te Gent 1794, overleden te Rome 1856.

292. (224.) Portret van Rudolph Anthonius Schrant, geb. te Löningen in Oldenburg 1750, overl. te Gent 1825. Borstbeeld naar rechts gewend, bijna naar voren. Op doek, h. $67\frac{1}{2}$, br. $59\frac{1}{2}$.

Geschenk van den Heer B. N. J. J. Schrant in 1897.

293. (225.) — Portret van Johanna Stapper, gehuwd met Rudolph Anthonius Schrant, overleden 1814. Borstbeeld naar links gewend, met witte muts, in wit gewaad met omgeslagen rood kleed. Op doek, h. $67\frac{1}{2}$, br. 59. Rechts gemerkt en gedateerd: 1821.

J. B. L. MAES. P^{T}
1821.

Geschenk van den Heer B. N. J. J. Schrant in 1897.

294. (226) — Portret van Dr. Johannes Matthias Schrant, geb. te 's-Gravenhage 1783, hoogleeraar te Gent en te Leiden, overl. te Leiden 1864. Borstbeeld naar links gewend, in toga, met het ridderkruis van den Ned. Leeuw. Op doek, h. 68, br. 59. Op de achterzijde van het doek gedateerd: 1821 aet. 39.

Geschenk van den Heer B. N. J. J. Schrant in 1897.

Matton (B.),

geb. te Leiden 1630 à 1640, sinds 1669 leerling van G. Dou, in 1671 ingeschreven in het sint Lucas-gilde te Leiden, in 1674 en 1675, overman aldaar, vertoefde in 1679 en 1681 in Zweden.

295. Mansportret, kniestuk rechts met lang gekruld haar, in een paarse kamerjapon met donker gele

omslagen en band, gestrikte witte das en lubben. Met den linkerarm op de heup, en den rechter betoogend uitgestrekt. Hij staat in eene opene galerij, met gebeeldhouwde kolom achter hem. Op paneel, h. 23½, br. 19½, van boven afgerond. Op het voetstuk, links, het monogram van den schilder.

Aangekocht in 1921.

296. — Vrouwenportret, kniestuk links, met afhangende bruine krullen en parelsnoer in roodbruin gewaad met uitgesneden hals, sjaal en witzijden ondermouwen. De handen zijn voor het lichaam gevouwen. Zij staat in een opene galerij, met afhangend doek achter haar. Op paneel, h. 23½, br. 19½, van boven afgerond.

Aangekocht in 1921.

Merck (Jacobus Fransz. van der),

geb. te 's-Gravendeel c. 1610, overl. te Leiden 1664, werkzaam te Delft, Dordrecht, 's-Gravenhage en Leiden.

297. (227.) Portret van Mr. Gerrit Leonardsz. van Grootveld, hopman der schutterij in 1657. Staande, ten voeten uit, van voren; achter hem een knecht en in het verschiet rechts gezicht op den Doelen en het optrekken van het vendel. Op doek, h. 201, br. 111. Links beneden op den voet van eene zuil gemerkt en gedateerd: 1657.

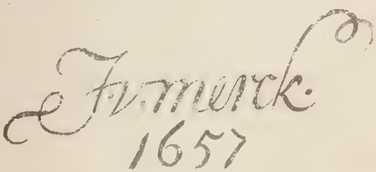

Afgebeeld en beschreven in: Overvoorde en Martin, Het Sted. Mus. te Leiden. afl. 6.

Afkomstig van den sint Joris-Doelen.

298. (228.) — Portret van Claes Hendriksz. de Munt, hopman van de schutterij in 1657. Staande, ten voeten uit, naar links gewend. Achter hem links twee schutters met een Oranjevaandel en rechts in het verschiet eene groep schutters. Op doek, h. 204, br. 114. Rechts beneden op een steen gemerkt: J. v. d. Merck.

Afkomstig van den sint Joris Doelen.

299. (229.) — Portret van Pieter van Assendelft, hopman der schutterij in 1657, staande, ten voeten uit, naar rechts gewend. Achter hem eenige schutters, waarvan een met een oranje, wit en blauw vaandel. Op doek, h. 204, br. 112. Rechts beneden gemerkt: J. v. d. Merck.

Afkomstig als voren en tijdelijk afgestaan aan het Raadhuis.

300. (230.) — Regentenstuk van het Loridans-hofje. Achter eene tafel met Smyrnaasch kleed zitten vijf regenten en voor de tafel de rentmeester. Achter hen links een bediende en op den achtergrond achter een opgenomen rood gordijn een zuilenrij en een vergezicht. Op doek, h. 166, br. 242. Rechts op eene zuil gemerkt en gedateerd: J. v. Merck fecit 1658. Op de lijst cartouches met de initialen van de regenten: J. le Prince, I. le Fer, J. de Bucqoy, B. de Bane en K. Outerman. Bovenaan op de lijst eene cartouche met portret van den stichter Pieter Loridan, in grijs, borstbeeld naar links gewend, in medaillon met lauwertakken, h. 23, br 23, en hieronder een lint met opschrift: 16— Pierre Loridan fondateur — 55.

Afkomstig van het Loridans-hofje in 1873.

301. Portret van Joannes Abrahamsz. Heydanus, geboren te Leiden 1639, na 1666 koopman te Rotterdam.

Ter halver lijve links, in deftige kleeding en met lange krullende pruik. Op doek, h. 84, br. 69. Rechts in het midden gemerkt: J. v. Merck fe. 1661.

Geruild met de gemeente Utrecht in 1919. Catal. Kunstliefde, 1880, no. 63.

302. — Portret van Cornelia van Schilperoort, geb. te Leiden 1641, echtgenoote van Johannes Heydanus. Ter halver lijve links, in deftige kleeding, met een waaier in de linkerhand. Op paneel, h. 84 1/2, br. 69 1/2. Links in het midden gemerkt: J. v. Merck fe. 1660. Pendant van n°. 301.

Geruild met de gemeente Utrecht in 1919. Catal. Kunstliefde, 1880, no, 64.

303. (231.) — Portretgroep van Scheldanus van der Rijdt, Heer van Endegeest, geb. te 's-Gravenhage 1646, gesneuveld voor Vianen 1672, met zijne ouders Willem van der Rijdt en Elisabeth van Berchem, zijn broeder en zijne zusters, deels in Romeinsch kostuum, in eene hal met vergezicht. Op doek, h. 162, br. 190. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: J. v. Merck fec. 1660.

Afkomstig van het kasteel Endegeest in 1896.

Metsu (Gabriel),

geb. te Leiden 1629 of 1630, waarschijnlijk leerling van G. Dou, sinds omstreeks 1650 te Amsterdam en aldaar overleden 1667 (toegeschreven aan).

304. De rechtspraak van keizer Otto. Voor den keizer en diens hofstoet knielt rechts een slaaf met naakt bovenlijf, die het vuur in een pot opstookt; rechts hiervan is boven den vuurpot eene hand van eene vrouw zichtbaar, die waarschijnlijk in de andere hand het afgeslagen hoofd houdt. Dit gedeelte van

het doek is later ingekort. Links op den voorgrond een krijgsman in helm, kuras en geel onderkleed. Op doek, h. 131, br. 162.

Geschenk van den Heer J. Kronig te Florence in 1922.

Meyer (H.),

geb. te Amsterdam 1737, overl. te Londen 1793, werkzaam te Leiden.

305. (232.) Wandbeschildering, afkomstig van het Bierbrouwers-gildehuis, hoek Voldersgracht en Oude Vest. Zeven vakken op doek, 1. de hop- en graanoogst, landschap met boerderij, h. 257, br. 266; 2. de graanmolen bij de Rijnsburgerpoort, h. 257, br. 89; 3. interieur van eene brouwerij, h. 257, br. $292^{1}/_{2}$; 4. de graankamer, h. 257, br. 123; 5. gezicht op eene brouwerij, h. 257, br. 99; 6 en 7 drinkende kinderen, h. 60, br. 114, en h. 61, br. $112^{1}/_{2}$. Het eerste stuk links beneden gemerkt.

Aangekocht in 1879. Catal. van Voorwerpen 1924 no. 1170.

Mieris de Oude (Frans van),

Leiden 1635—1681, leerling van G. Dou en van A. van den Tempel.

306. (236a.) — Zelfportret, op 34-jarigen leeftijd, naar links gewend, met lang krullend haar en baret en met rood fluweelen mantel over het witte onderkleed. In de linkerhand houdt hij een palet en penseelen; achter hem staat een ezel met eene schilderij. Ter halver lijve, rustende op eene steenen borstwering. Op paneel, h. $22^{1}/_{2}$, br. $17^{1}/_{2}$. In den linkerhoek gemerkt en gedateerd; F. van Mieris ft. 1770.

Geschenk van den Heer L. Nardus te Suresnes in 1909. Zie: Verslag 1909.

307. (233.) (Toegeschreven aan). Portret van Maike van

Middelen, gehuwd met J. Az. van Musschenbroek, 1617—1685. Halffiguur naar links gewend, met zwarten hoofddoek, die over de schouders afhangt, en langgepunten witten halsdoek. Op paneel, h. $14\frac{1}{2}$, br. 11.

Geschenk van den Heer J. L. Bienfait.

308. (234). — Portret van Joost Adriaansz. van Musschenbroek, 1613—1691. Halffiguur naar rechts gewend, met omgeslagen mantel en met den hoed in de rechterhand. Op paneel, h. 14, br. 11, pendant van n⁰. 306.

Geschenk van den Heer J. L. Bienfait,

Mieris de Jonge (Frans van),

Leiden 1689—1763, leerling van zijn vader Willem van Mieris.

309. (235.) Regentenstuk van het sinte Caecilia-gasthuis. Vijf personen, met lange pruiken, zitten achter en één voor eene tafel met groen kleed, waarop een inktkoker, boeken

en charters. Op doek, h. 139, br. 222. Rechts in het midden achter op eenen stoel gemerkt en gedateerd: 1730. In gebeeldhouwde lijst met de wapens van Mr. Jan Alensoon, Mr. Nicolaas Poock, Jan van Hoogmade, Hendrik van Tol, Mr. Jacob van der Meer van Hoogeveen, rentmr., en Jan Sandra.

Afkomstig van het sinte Caecilia-gasthuis.

310. (236.) — Portret van Leonard van Heemskerk, regent van het Pesthuis te Leiden, overleden 1771. Kniestuk van voren, staande naast

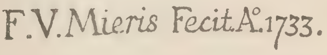

en met den rechterarm geleund op eene zuil. Op

paneel, h. 23, br. 17. Op de zuil gemerkt en gedateerd: 1733.

311. — Portretgroep. Willem van Mieris, gekleed in paarsgrijze kamerjapon, en met paarse kalot, zit aan eene tafel met den rechterarm geleund op een foliant, waaronder twee teekeningen. In de rechterhand houdt hij eene opgerolde teekening. Rechts achter de tafel staat Frans van Mieris de Jonge, met pruik, in grijsgroenen rok; met de rechterhand wijst hij op een opengeslagen Schilderboek van A. Houbraken. De linkerhand, die palet en penseelen vasthoudt, rust op een portret van Frans van Mieris den Oude. Links eene schilderij op een ezel, voorstellende Venus en Amor. Op den achtergrond een boekenrek, waarop folianten en pleisterbeelden. Op paneel, h. 34½, br. 30½. Boven in het midden gemerkt: F. v. Mieris Fec. An. 1742.

Geschenk van de Vereeniging van belangstellenden in de Lakenhal in 1924.

312. — Portret van Catherina Suzanna van Snakenburg, geb. 9 April 1737, overl. 7 April 1777, gehuwd in 1757 met Mr. Anthony Cornelis de Malnoë. Kniestuk links, zittende aan eene tafel; op den achtergrond een landschap. Op paneel, h. 40½, br. 34. Rechts onderaan gemerkt: F. v. Mieris Fecit 1760.

Legaat van Mr. C. W. J. J. Pape in 1918.

313. (237.) — Portret van zijne moeder Agneta Chapman, overl. 1744, gehuwd met Willem van Mieris. Op gevorderden leeftijd, borstbeeld naar links gewend, met eenvoudige muts, bruin-geel gewaad en omgeslagen halsdoek. Op paneel, in ovaal, h. 14½, br. 11½.

Aangekocht in 1906, veiling Fred. Muller.

314\. (238.) — Portret van zijnen vader Willem van Mieris, 1662—1747, kunstschilder. Op gevorderden leeftijd. Borstbeeld naar rechts gewend, met blauwe kamerjapon. Op paneel, in ovaal, h. $14\frac{1}{2}$, br. $11\frac{1}{2}$, pendant van n^{0}. 313.

Aangekocht in 1906, veiling Fred. Muller.

Mignon (Abraham),

Frankfort 1640—1679, leerling van Jacob Marel en Jan Davidsz. de Heem.

315\. (239.) Bloemstuk. Vaas met bloemen in eene nis; op de plint rechts eene slak. Op doek, h. 75, br. 57. Links op de plint gemerkt.

Afkomstig van het Raadhuis.

Molkenboer (Theo),

geb. te Leeuwarden 1871 en later werkzaam te Amsterdam, overl te Lugano 1920.

316\. (240.) Portret van Deken Bots, 1897 aet 73. Kniestuk naar rechts gewend, in geestelijk gewaad, zittende in een armstoel.

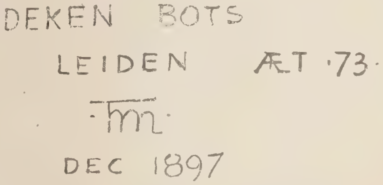

Crayonteekening, h. 54, br. $43\frac{1}{2}$. Rechts boven gemerkt en gedateerd: 1897. Schets voor het geschilderde portret in de pastorie aan de Haarlemmerstraat (Haven).

Geschenk van den Heer F. Molkenboer in 1898.

Moni (Louis de),

geb. te Breda, 1698, overl. te Leiden 1771, leerling van Van Kessel en E. Biset en later van Ph. van Dijk te 's-Gravenhage. Aldaar in het sint Lucas-gilde ingeschreven in 1725, reeds vóór 1729 te Leiden. Navolger van G. Dou en F. van Mieris den Oude.

317\. Voor eene steenen vensternis zit eene vrouw kant

te werken; rechts van haar een knaap, die bellen blaast. Op paneel, h. 39, br. $32^1/_2$. Links beneden gemerkt: L. de Moni 1712.

In bruikleen van het Mauritshuis te 's-Gravenhage in 1922. Catal. 1895 No. 116.

Monogrammist I. A.

Hollandsche school, midden 19de eeuw.

318. Portret van Mr. A. O. E. graaf van Limburg Stirum, burgemeester van Leiden, 1852—1858. Borstbeeld naar links met 2 ridderorden. In het midden links gemerkt: 1858 en rechts: IA (aaneen). Op doek, h. $73^1/_2$, br. $61^1/_2$.

Geschenk van A. A. graaf van Limburg Stirum in 1918.

Monogrammist E. v. B.

Hollandsche school, einde 18de eeuw.

319. (241.) Stilleven. Twee schelvisschen, eene mosselschelp en eene mand op den hoek van eene tafel. Op paneel, h. 49, br. $37^1/_2$. In het midden gemerkt.

Monogrammist J. J. B.

Hollandsche school, einde 18de eeuw.

320. (242.) De Hollandsche spreekwoorden. Aquarel met vele figuren, met verklaring. Op paneel, h. $16^1/_2$, br. 24. Rechts beneden gemerkt: J. J. B.

Afkomstig van de Maatsch. der Nederl. Letterkunde in 1879.

Monogrammist A. V. K.

Leidsche school, einde 17de eeuw.

321. (243.) Regentenstuk van het Kleermakersgilde, 1684. Aan eene tafel met rood en groen kleed, waarop twee boeken en een inktkoker, zitten, van links naar rechts, de deken F. de Mol en de hoofdlieden R. van der Straate, S. Waetersteen en

P. Enckelaer. Hierachter staat links de bode. Op doek, h. 136, br. 172. Op het boek gemerkt: 1684.

322. (244.) — Regentenstuk van het Kleermakersgilde, 1695. Aan eene tafel met Smyrnaasch kleed, waarop twee boeken en een inktkoker, zitten de deken en drie hoofdlieden. Afgebeeld zijn van links naar rechts: A. Coning, R. van der Strate, G. Vorster en P. Gilson;

achter hen links een bediende, die een brief overreikt. Boven de regenten hunne wapens. Op doek, h. 132, br. 208. Links in het midden gemerkt.

Monogrammist S. T.

(wellicht **Simon Tilman (gen. Schenck)**.

323. (194.) De gelijkenis van Lazarus en den rijken man. Op een binnenplein van een landhuis, met vergezicht in een tuin, ligt Lazarus met twee honden. Rechts in eene voorhal zit de rijke man aan tafel. Op het linker gedeelte van het stuk, tegen een donkeren achtergrond, eene door andere hand geschilderde oude vrouw en een meisje. Op doek, h. 111 ½, br. 218. Volgens Catalogus n°. 1190 gemerkt: S. T. Anno 1645.

Afkomstig van het sinte Elisabeth-gasthuis.

Moor (Carel de),

geb. te Leiden 1656, overl. te Warmond 1738, leerling van G. Dou, F. v. Mieris, A. v. d. Tempel en G. Schalcken.

324. (245.) De staalmeesters van de Lakenhal te Leiden, 1692. Portretgroep van de vijf staalmeesters H. Putman, P. del Croix, W. de Vogel, Jean de Tombe en A. Clignet, aan eene tafel met Smyrnaasch kleed, achter hen de bode, rechts vooraan een

hond en op den achtergrond gezicht op de Lakenhal. Op doek, h. 176, br. 224. Op een piedestal links gemerkt en gedateerd: 1692.

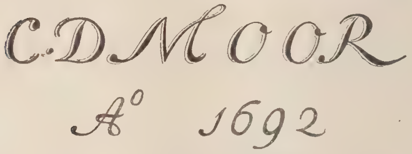

In eene gesneden lijst met het wapen van Leiden en de wapens der vijf staalmeesters en een vierregelig vers van H. Putman:

De Moor, die maalt hier af vijf mannen naar het leeven,
Die zorg voor 's nerings heil ook wetten zijn gegeven,
Om Baas en Knecht, te geven recht, na 't schil bepleit,
Op alles wel gelet, en zonder onderscheit.

Geschilderd als schoorsteenstuk boven den schoorsteen, waar het nog geplaatst is.

325. (246 *R.*) — De rechtspraak van Brutus. Op doek, h. 130, br. 223. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: D. Moor f 1687.

Schoorsteenstuk in het Gerecht, thans Trouwzaal, op het Raadhuis. Zie: Notulen van Burgemeesteren, 1687, fol. 128.

Moor (Carel Isaac de),

zoon van Carel de Moor, portretschilder, volgens overlevering te Parijs werkzaam.

326. (247.) Mansportret, halfiguur naar rechts gewend; op den achtergrond rechts gezicht in een tuin. Op doek, h. 80, br. 63. In den rechter benedenhoek gemerkt.

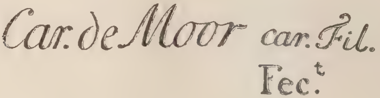

Geschenk van Jhr. B. W. F. van Riemsdijk in 1901.

Moritz (Louis),

geb. te 's-Gravenhage 1773, overl. te Amsterdam 1850, leerling van D. v. d. Aa.

327. (248.) Portret van Godefridus Joannes Schacht, 1765—1846, predikant te Leiden. Kniestuk naar

rechts gewend, het hoofd naar voren, zittende in een stoel, met een steek in de rechterhand. Op doek, h. 103, br. 85.

Geschenk van Mevr. de Wed. Dr. P. A. Borger in 1882.

328. (249.) — Portret van Anna Maria van der Meulen, echtgenoote van Ds. G. J. Schacht, regentes van het Herv. Weeshuis. Kniestuk, zittende, naar links gewend, het hoofd naar voren. Op doek, h. $103\frac{1}{2}$, br. 87. Pendant van n^0. 327.

Geschenk van Mevr. de Wed. Dr. P. A. Borger in 1882.

Mortel (Jan).

geb. te Leiden 1650, overl. aldaar 1719, navolger van de Heem en A. Mignon.

329. (250.) Vaas met bloemen. Schoorsteenstuk, van boven afgerond. Op doek, h. 96, br. 54. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: 1688.

Aangekocht in 1898.

Moucheron (Frederic de),

geb. te Emden 1633, overl. te Amsterdam 1686, leerling van zijnen vader F. de Moucheron.

330. (251.) Heuvelachtig landschap met kasteel aan een vijver. Op den voorgrond links een afgeknotte boom en twee personen met een hond. Op doek, h. 102, br. 82.

Geschenk van den Heer Dr. W. N. du Rieu.

Mij (Hyronymus van der),

geb. te Leiden 1687, overl. aldaar na 1757, leerling van F. van Mieris den Jonge.

331. (252.) Portret van Hendrik Snakenburg, 1674—

1750, rector te Leiden, dichter, ten voeten uit van voren, in eene rose kamerjapon en met krulpruik, gezeten aan eene tafel met boeken. Op den achtergrond eene boekenkast. Op paneel, h. 43, br. 35½. Achter op het paneel gemerkt: H. van dr Mij pinx en: ÆTATE XL MDCCXV.

Geschenk van den Heer J. L. Bienfait in 1886.

332. — Portret van Hendrik Snakenburg, nagenoeg gelijk aan Cat. No. 331, doch in blauwe kamerjapon en met deels andere voorwerpen op de tafel. Op paneel, h. 43, br. 35½. Rechts beneden gemerkt: H. van der Mij. Fec. A°. 1716.

Legaat van Mr. C. W. J. J. Pape in 1918.

333. — Portret van Isaäc Snakenburg, 1633—1670. predikant te Leiden. Borstb. van voren in toga, met de linkerhand voor de borst. In een toog, waarop: ÆTAT. XXIII. A° MDCLVI. Op paneel, h. 12, br. 10½. Naar een ouder portret. In het midden rechts gemerkt: H. van der Mij F.

Legaat van Mr. C. W. J. J. Pape in 1918.

334. — Portret van Petrus Snakenburg, 1661—1746, geneesheer te Leiden. Ter halver lijve rechts, het hoofd naar voren, met lang haar en blauwe kamerjapon; de rechterhand betoogend uitgestrekt. In een toog, waarop: ÆTAT. LVI A°. MDCCXVII. Op paneel, h. 12, br. 10½. In het midden rechts gemerkt: H. van der Mij F.

Legaat van Mr. C. W. J. J. Pape in 1918.

335. (253.) — Portret van Cornelia van Musschenbroek, gehuwd met Samuel Luchtmans, 1699—1784, 1721, aet 21. Halffiguur van voren, met omgeslagen blauwen

mantel. Op doek, in ovaal, h. 78, br. 61. Rechts gemerkt: H. van der Mij, fec.

Geschenk van den Heer J. L. Bienfait in 1886.

336. (254.) — Familiegroep van Abraham van Hoogenhouck, burgemeester van Leiden, en zijne echtgenoote Anna Henriette van de Blocquery, links hun zoon Jacob Hendrik en rechts hunne dochter Susanna Margaretha, gehuwd met Ambrosius Tulleken, schepen van Middelburg. Achter haar een vroedschapskussen van Middelburg en naast den zoon een staande hond. Op den achtergrond eene rijk versierde kamerbetimmering en links een vergezicht en eene weggeschoven draperie; op den voorgrond rechts eene mand met bloemen op een kleurrijk tapijt. Op paneel, h. 61½, br. 80. Op den achtergrond gemerkt: H. van der Mij fc. en op den rug van het paneel: 1742. In gebeeldhouwde lijst met wapens.

Geschenk van Mevr. Douair. E. M. A. B. v. Beresteyn, geb. van Hoogenhouck Tulleken in 1901.

337. (255.) — Portret van Samuel Luchtmans, 1685—1757, boekhandelaar en stadsdrukker, aet. 63. Halffiguur van voren, met lange pruik en omgeslagen paarsen mantel. Links in het midden gemerkt: H. van der Mij. Fec. 1748. Op doek, h, 78, br. 60½.

Geschenk van den Heer J. L. Bienfait in 1886.

338. (256.) — Portret van Cornelia Luchtmans, gehuwd met Jan Willem van Musschenbroek, 1734—1804. Halffiguur naar links gewend, staande in een tuin bij een vijver. Op doek, h. 84½, br. 68. Op een boom rechts gemerkt: H. van der Mij fecit. (Oct. 1756.)

Geschenk van den Heer J. L. Bienfait in 1886.

339. (257.) — Portret van Johanna Catharina Luchtmans, 1731-1770. Halffiguur naar links gewend, het hoofd naar voren, met bloemen in de handen, staande naast eene vaas in een tuin. Op doek, h. 84½, br. 68. Op de vaas gemerkt.

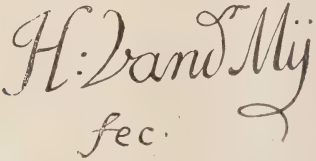

Geschenk van den Heer J. L. Bienfait in 1886.

340. (258.) — Koophandel en Zeevaart. Allegorie met 4 figuren, met koopwaren op den voorgrond en een schip op den achtergrond. Grauwtje. Op doek, h. 89, br. 90. Rechts beneden gemerkt: H. van der Mij.

Naiveu (Mathijs),

geb. te Leiden 1647, na 1677 werkzaam te Amsterdam en aldaar overl. c. 1721, leerling van A. Toorenvliet en G. Dou.

341. (259.) De hoofdlieden van het Turfdragers-gilde, 1677. Aan eene tafel met groen kleed zitten zes en hierbij

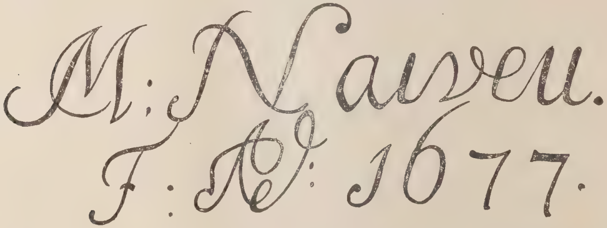

en achter staan twee personen. Op doek, h. 198, br. 339. Links en op een blad papier op tafel gemerkt.

Afkomstig van het Turfdragers-gilde te Leiden in 1871.

342. (260.) — Allegorische voorstelling van Vrede en Voorspoed. Op doek, h. 112½, br. 151. Rechts

beneden gemerkt en gedateerd: Matthijs Naiveu Fecit A° 1688.

Aangekocht in 1907. Zie: Bulletin Ned. Oudheidk. Bond 1908, 1e afl.

343. (261.) — De Rederijkers. Op een dorpsplein, met een kerktoren op den achtergrond en links een vergezicht op rivier en uiterwaarden, is een tooneel opgericht, waarop de rederijkers eene voorstelling geven. Hiervoor vele toeschouwers en op den voorgrond links eene groep aan het koekhakken en rechts een put. Op doek, h. 55, br. 73. Rechts beneden gemerkt en gedateerd; 1708.

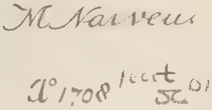

Aangekocht in 1908.

Nat (Willem Hendrik van der),
geb. te Leiden 1864.

344. De drie broertjes. Drie witte geitjes voor een hek. Op doek, h. 56, br. 67½. Links beneden gemerkt: v. d. Nat (1923).

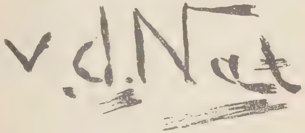

In 1924 aangekocht van den schilder.

Negre (Nicolaas van),
1644 en 1648 vermeld in de boeken van het sint Lucas-gilde te Leiden als N. van Egeren.

345. (262.) Portret van Pieter Loridan, stichter van het Loridans-hofje te Leiden. Borstbeeld naar rechts gewend, met platten kraag en kalot. Op paneel, h. 53, br. 64. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: 1658.

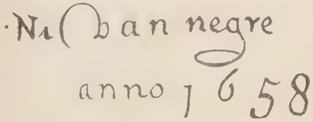

Netscher (Gaspar),

geb. te Heidelberg 1639, leerling van G. Terborg, later gevestigd te 's-Gravenhage en overl. 1684

346. Portret van Diederick van Leyden van Leeuwen, 1628—1682, burgemeester van Leiden in 1663, afgezant naar Engeland in 1674, hoogheemraad van Rijnland en van het Land van Voorne. Ter halver lijve, staande rechts, met de rechterhand geleund op eene zuil, in lang paars gewaad met mantel, die op de borst door eene speld wordt bijeengehouden. De wijde witte ondermouwen komen onder het kleed te voorschijn en de hals is in een zijden das besloten; het lange donker bruine haar hangt los op de schouders. Op den achtergrond een heuvelachtig landschap. Op paneel, h. 43, br. $32^1/_2$.

Afkomstig uit de collectie H. G. Duboes in 1906 en aangekocht uit de veiling Hoogendijk, bij Fred. Muller, Nov. 1920.

Neuman (Jan Hendrik),

geb. te Keulen 1819, overl. te 's-Gravenhage 1898, leerling van de Kon. Acad. te Amsterdam, van L. H. de Fontenay, J. A. Kruseman en N. Pieneman.

347. (263.) Portret van Paul du Rieu, 1791—1857, burgemeester van Leiden. Borstbeeld van voren, in ovaal. Op doek, h. 73, br. 61.

348. (264.) — Portret van Mr. Paul du Rieu, 1817—1883, zoon van den burgemeester Paul du Rieu. Borstbeeld naar rechts gewend, in ovaal. Op doek, h. 74, br. 61. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: 1879.

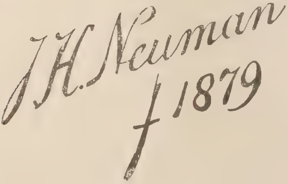

Noort (Pieter Pietersz. van),

geb. te Leiden 1602, werkzaam te Leiden en na 1648 waarschijnlijk te Zwolle.

349. (265.) Stilleven. Bank met riviervisch, waarachter eene ben en een haak (later bijgeschilderd). Op den achtergrond een landschap. Op paneel, h. 69, br. 92. Op den kant van de bank gemerkt.

Aangekocht in 1897.

Onnes (Menso Kamerlingh),

geb. te Brussel 1860, sinds 1883 te Leiden of omgeving gevestigd.

350. (265*a*.) Stilleven. Voor een spiegel staan op den voorgrond eene kristallen schaal met appelen en druiven en eene karaf van Venetiaansch glas; hierachter een koperen blaker en eene kristallen kom met eene ananas. Op doek, h. 68½, br. 57. Rechts bovenaan gemerkt en gedateerd: 1897.

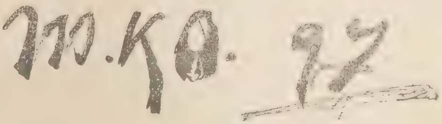

Geschenk van Mevr. Wed. Dr. W. N. du Rieu in 1917.
Zie: Elsevier's Maandschrift, Dec. 1909.

Ouwerkerk (Timotheus Wilhelmus),

geb. te Leiden 1845, overl. 1910.

351. (266.) Gezicht in het sint Annahofje met de kapel. Op doek, h. 79, br. 64. Links beneden gemerkt.

Aangekocht in 1904.

352. — Gezicht op de Vlietbrug met de sint Pieterskerk in het verschiet. Zwartkrijtteekening, h. 64, br. 98. Links beneden gemerkt: T. W. Ouwerkerk fec.

Geschenk van den Heer M. L. Ouwerkerk te Dordrecht in 1919.

Palthe (Jan),

geb. te Deventer 1719, overl. te Leiden 1769, leerling van zijnen vader Gerard Jan Palthe.

353. (267). Portret van P. F. Clignet, 1752, aet. 24.

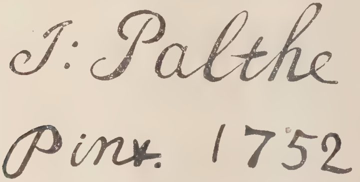

Halffiguur naar rechts gewend, in blauw fluweelen rok, op den achtergrond een strand- en zeegezicht. Op doek, h. 77, br. 61. Links beneden gemerkt en gedateerd: 1752.

Aangekocht in 1895.

354. (268.) — Portret van Ambrosius Tulleken, 1728—1784, schepen en raad van Middelburg. Kniestuk naar rechts gewend, het hoofd naar voren. In jachtkostuum, met weitasch om en geweer in de linkerhand. Naast hem rechts een jachthond en links een voetstuk met een hoed. Op paneel, h. 52, br. 40. Rechts beneden gemerkt: J. Palthe F. 1753. In gebeeldhouwde lijst met wapen.

Geschenk van Mevr. Douair. E. M. A. B. v. Beresteyn, geb. van Hoogenhouck Tulleken in 1901.

355. (269.) — Portret van Susanna Margaretha van Hoogenhouck, 1727—1791, gehuwd met Ambrosius Tulleken. Kniestuk naar links gewend, het hoofd naar rechts. In wit zijden japon met omgeslagen rooden mantel, staande naast een voetstuk met tuinvaas. Op paneel, h. 67, br. 40. Rechts beneden

gemerkt en gedateerd: J. Palthe 17 . . . In gebeeldhouwde lijst met wapen.

Geschenk van Mevr. Douair. E. M. A. B. v. Beresteyn, geb. van Hoogenhouck Tulleken in 1901.

356 (270.) — Portret van Lambertus van der Waerd, chirurgijn te Leiden. Halffiguur naar links gewend, het hoofd naar voren en met omgeslagen mantel. Op doek, h. 82, br. 65. Links boven gemerkt: J. Palthe.

Aangekocht in 1893.

Pluym (Carel van der),

in 1648 lid en 1652—1655 deken van het sint Lucas-gilde te Leiden, bloedverwant en navolger van Rembrandt.

357. (271.) De philosoof. Een grijsaard in een bruinen tabberd en met rood fluweelen baret op het hoofd, zit, naar links gewend, in een leunstoel voor eene tafel naast de schouw. Hij leest in een grooten foliant, die op de tafel ligt, naast een doodshoofd op een stapel boeken. Aan den wand links een spiegel en een weggeschoven gordijn. Op paneel, h. 54½, br. 42. In het midden boven gemerkt en gedateerd: 1658.

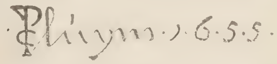

Aangekocht in 1899 uit particulier bezit te Wesel.
Zie: Oud-Holland, 1899, blz. 127 en 128.

Poel (Egbert Lievensz. van der),

geb. te Delft 1621, overl. te Rotterdam 1664. Tot 1653 werkzaam te Delft, daarna te Rotterdam.

358. (272.) Pottenschuren. Eene boerenvrouw staat voor eene boerderij vaatwerk te schuren. Bij haar een hond, een haan en eenden; op den achtergrond een boerenerf met twee personen. Op paneel, h. 60, br. 84.

Afkomstig van het H. Geest- of Arme Wees- en Kinderhuis.

Porcellis (Jan),

geboren te Gent vóór 1585, overl. te Leiden 1632.

359. Zeilende schepen bij woelige zee. Links op den voorgrond een vaartuig met één mast, een bruin groot zeil met gaffel zonder gijk, en gedeeltelijk gereefde fok varende met halven wind. Rechts een driemaster, met gedeeltelijk gereefde zeilen, eveneens varende met halven wind in tegengestelde richting. Geheel rechts een tweemaster voor anker. De lucht toont een opkomenden storm, half bewolkt met achter een wolk doorbrekend licht; de zee is vrij onstuimig en met koppen. Op paneel, h. $48^1/_2$, br. $41^1/_2$.

Aangekocht op de veiling Frederik Muller in 1922.

Post (Frans Fransz.),

geb. te Leiden c. 1612, overleden te Haarlem 1680, bezocht Brazilië in het gevolg van graaf Jan Maurits van Nassau.

360 (272a.) Braziliaansch landschap met steenen gebouwen van de hollandsche kolonisten en hutten van de inboorlingen. Op den achtergrond breede vlakte met een stroom en op den voorgrond groepen negers en inboorlingen; op den voorgrond links eene groep palmen en tropische gewassen. Op doek, h. $54^1/_2$, br. 72. Links beneden gemerkt.

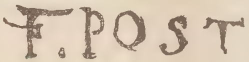

Veiling collectie Hofrat Kiel en Grote te Keulen in 1886 en aangekocht op de veiling Pettger bij Fred. Muller te Amsterdam in 1914.

Potheuck (Johannes),

Leiden, 1626—1669, in 1652 lid en in 1668 hoofdman van het sint Lucas-gilde aldaar.

361. (273.) Regentenstuk van het Pesthuis te Leiden, 1658.

Aan eene tafel met groen kleed, waarop een inktkoker en rekenboeken zitten de regenten Arent Dirksz. Bergen, Samuel Dirksz. Blok, Pieter Mouringsz. van der Aa en Cornelis Arendsz. van Achthoven. Links achter hen de knecht. Op doek, h, 153, br. 273. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: 1658.

I · Potheuck ·
Aº. 1658.

Potter (Pieter Symonsz.),

geb. te Enkhuizen 1597, overl. te Amsterdam 1652, 1628—1630 te Leiden gevestigd, waar hij in het Album Studiosorum wordt vermeld, later te Amsterdam, Delft en 's-Gravenhage.

362. Boschrijk heuvelachtig landschap met rechts een herder in een rood kleed, in gesprek met twee vrouwen met drie kinderen; verder schapen en geiten. Op den voorgrond klein vee en op den achtergrond vergezicht en troepen vee. Op paneel, h. 54, br. 81 $^{1}/_{2}$. Rechts beneden gemerkt: P. Potter. f. 1638.

Veiling Néville D. Goldsmid te Parijs in 1876. In bruikleen van het Mauritshuis in 1922. Cat. 1895 No. 131.

Puyl (L. F. Gerard van der),

geb. te Utrecht 1750, overl. c. 1804, leerling van H. van Velthoven.

363. (274.) Spelende kinderen, grauwtje. Op doek, in ovaal, h. 49 $^{1}/_{2}$, br. 86. In het midden beneden gemerkt en gedateerd: 1780.

L.F.G. VAN DER PUYL, F 1780.

Geschenk van den Heer B. F. Krantz.

Raar (Roelof),

geb. te Leiden 1854 en aldaar overl. 1906.

364. (274a.) Portret van Adrianus Jacobus Wetrens, 1822—1899, directeur der muziekuitvoeringen te Leiden. Borstbeeld naar rechts. Waterverfteekening in ovaal, h. 33, br. 25. Rechts in het midden gemerkt en gedateerd: 1886.

Geschenk van Mevr. J. F. Blok—Kuyper in 1914.

365. — Portret van den Heer C. J. van Spall, 1829—1898, directeur der gasfabriek te Den Helder, ontwerper van de werken der Leidsche Duinwater Maatschappij. Waterverfteek. op papier, in ovaal, h. 30, br. 21 $^1/_2$. Links in het midden gemerkt: R. Raar '95.

Geschenk van den Heer Ch. van Spall in 1922.

Ravesteyn (Jan Anthonisz. van),

geb. c. 1572 te 's-Gravenhage en aldaar overl. 1657.

366. (275.) Portret van Jacob van Brouchoven, 1577—1642, burgemeester van Leiden. Borstbeeld naar rechts gewend, met geplooiden kraag. Op paneel, h. 63, br. 52. Links gemerkt en gedateerd: ANNO 1626. J. v. R.

Afkomstig van het Brouchoven's-hof in 1892.

367. (276.) — Portret, waarschijnlijk van Emerentia Benningh, 1586—1667, gehuwd met Jacob van Brouchoven. Borstbeeld naar links gewend, met kanten kraag en kap. Op paneel, h. 63, br. 52.

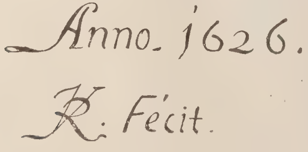

Links boven gemerkt en gedateerd: 1626. Pendant van n⁰. 366.

Afkomstig van het Brouchoven-hof in 1892.

Zie: Overvoorde en Martin, Het Stedel. Museum te Leiden, aflevering 5.

368. (277.) — Portret, waarschijnlijk van Anna van Brouchoven, gehuwd met Willem van Baersdorp, borstbeeld naar links gewend, met kanten kraag en kap. Op paneel, h. 64, br, 55. Links boven gemerkt en gedateerd: J. v. R. 1626 (onduidelijk).

Afkomstig van het Brouchoven-hof in 1892.

Reyers (Nicolaas),

geb. te Leiden 1719, leerling van H. van der Mij.

369. (278.) Portret van Johannes Luchtmans, 1726—1809. Halffiguur, staande, naar rechts gewend. Op doek, h. 83, br. 68. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: 1755.

Geschenk van den Heer J. L. Bienfait in 1886.

370. (279.) — Portret van Samuel Luchtmans, 1727—1780. Halffiguur, staande, naar links gewend. Achter hem rechts eene cactus in pot. Op doek, h. $83^1/_2$, br. 66. Op den pot gemerkt en gedateerd: N. Reyers Fecit 1755.

Geschenk van den Heer J. L. Bienfait in 1886.

Reyntjens (Henricus Engelbertus),

geb. te Amsterdam 1817, overl. na 1859, leerling van A. J. Kruseman.

371. (280.) De spijziging met haring en wittebrood na het

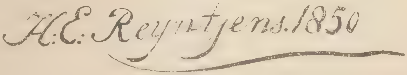

ontzet in 1574. Op doek, h. 96, br. 115½. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: 1850.

Geschenk van den schilder.

Rembrandt Harmensz. van Rijn,

geb. te Leiden 1606, overl. te Amsterdam 1669, leerling van Jacob van Swanenburch te Leiden en c. 1627 van Pieter Lastman te Amsterdam. Woonde tot Juni 1631 te Leiden, daarna te Amsterdam.

372. (281.) Borstbeeld van eenen man op middelbaren leeftijd, naar rechts gewend, het hoofd naar voren, met lang gekruld zwart haar, snor en korten baard en met oorringen. In bronskleurig wambuis met ijzeren halskraag en gouden keten. Waarschijnlijk uit het laatst van zijn verblijf te Leiden. Op paneel, h. 19½, br. 16.

Geschenk van den Heer L. Nardus te Suresnes bij Parijs in 1907. Zie uitvoerig: Bulletin Ned. Oudhk. Bond 1908, 1e afl.

Ring (Peter de),

geb. te Leiden 1615 en aldaar overl. 1660, leerling van Jan Davidsz. de Heem.

373. (281*a*.) Stilleven. Op eene tafel met afhangend kleed staat op den voorgrond een blauw porceleinen schotel met grooten kreeft, abrikozen en een tak met rozen; links hiervan een zilveren bord met een stukje citroen

en rechts een half geschilde citroen, een groot zilveren zoutvat, een zilveren bord met zilveren lepel en aardbeien en hierachter eene blauw porceleinen kom met aardbeien. Hierachter zijn geplaatst een half gevulde roemer met Rijnwijn, een gouden pronkbeker, een fluitglas en een teenen mandje met allerlei vruchten. Op den achtergrond een half opgenomen draperie, waarachter eene kolom. Op den voorgrond, op den rand van de tafel, is een gouden vingerring met hartvormig versiersel afgebeeld, het bekende merkteeken van den schilder. Op doek, h. 99, br. 77. Op de tafel rechts spoor van eene signatuur met dateering: 1656.

Veiling H. J. Degens van Kerversdonk bij Leupke te Berlijn, 15 April 1893, n⁰. 64.

In 1915 aangekocht uit particulier bezit te Amsterdam.

Zie: Bulletin Ned. Oudhk. Bond, 1916, bl. 109. Vgl. Rijksmuseum te Amsterdam, n⁰. 2034.

Ringeling (Hendrik),

geb. te Leiden 1812, overl. 1874, leerling van B. van den Broek.

374. (283.) — Gezicht in het schip en den noorderbeuk van de sint Pieterskerk met het vóór de restauratie van 1850 aldaar staande monument van Polyander à Kerckhove. Op doek, h. 87, br. 69. Op den voet van een pilaar rechts gemerkt: H. Ringeling.

Geschenk van Mej. C. H. Ringeling in 1880.

375. (282.) Gezicht in de Hooglandsche kerk, naar het koor gezien, met phantasie-koorhek. Op doek, h. 119, br. 94. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: 1852.

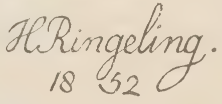

Geschenk van den Heer B. W. Wttewaal in 1902.

376. (285.) — Gezicht in de Hooglandsche kerk, uit den oosterzijbeuk, van het zuider transept naar het schip. Op doek, h. 114, br. 85.

Geschenk van den Heer B. W. Wttewaal in 1902.

377. (284.) — Gezicht in de Marekerk, met de oude kronen. Op doek, h. 94½, br. 120.

Geschenk van den Heer B. W. Wttewaal in 1902.

378. (286.) — Binnenhuis met links eene zittende vrouw achter een spinnewiel en rechts een staande man, die eene pijp aansteekt; in het midden op den voorgrond een kind. Op doek, h. 45, br. 36½.

Geschenk van den Heer B. W. Wttewaal in 1888.

Rode of Roode (Nicolaas),

geb. te Kopenhagen 1743, overl. te Leiden 1794, leerling van J. C. Ziesenis, werkte te 's-Gravenhage 1776 en te Leiden in 1782 en 1783, portretschilder.

379. Portret van Isaacus Snakenburg, geb. 14 November 1633, overl. 14 December 1679, predikant te Leiden. Kniestuk, aet. 23, staande rechts, in geestelijk gewaad, naast eene tafel met bijbel in rooden band. Op den achtergrond gezicht in eene kerk. Op paneel, h. 41, br. 35. Links onderaan gemerkt: N. Rode F.

Legaat van Mr. C. W. J. J. Pape in 1918.

Salaszar (Basilio de),

Spaansch schilder uit de 16de eeuw.

380. (287.) Portret van Francisco de Valdez, Spaansch bevelhebber bij het beleg in 1574. Halffiguur naar links gewend, met gouden penning aan eene drie-

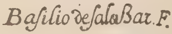

dubbele keten en met den linkerarm op eene tafel geleund. In zijne rechterhand een brief. Op koper, h. 10, br. $7^1/_2$. Rechts beneden gemerkt.

Aangekocht in 1869.

Santen (N. van),

Hollandsche school midden 18de eeuw.

381. (288.) Portret van Conradus Zumbach de Coesfelt, 1697—1783, Med. Doctor, lector en werktuigkundige te Leiden. Kniestuk, van voren, zittende aan eene tafel met boeken en een klokje; achter hem eene boekenkast. Op doek, h. 39, br. $32^1/_2$.

Dit portret werd door hem bij testament van 18 Juli 1770 aan het Chirurgijns-gilde te Leiden vermaakt.

Schalcken (Godfried),

geb. te Made 1643, overl. te 's-Gravenhage 1706, leerling van S. v. Hoogstraaten en van G. Dou.

382. (289.) Portret van Pieter de la Court, 1618—1685, industrieel en econoom. Kniestuk staande en naar links gewend, in bruin zijden kamerjapon, met open hals en geknoopten halsdoek; met de armen over eene zuil geleund. Op den achtergrond links, achter een opgenomen gordijn, een gezicht in een park. Op paneel, h. $42^1/_2$, br. 34. Links beneden gemerkt en gedateerd: 1679.

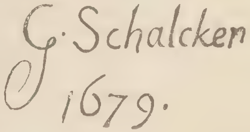

Aangekocht op de veiling de la Court bij Fred. Muller in 1904.

Schooten (Joris van),

Leiden, 1587—1651, leerling van Evert Crijnsz. van der Maes en leermeester van Jan Lievens, Rembrandt en A. van den Tempel.

383. (290.) Tabula Cebetis (voorstelling van het menschelijk leven naar den wijsgeer Cebes uit Thebe).

Landschap met vele figuren en op den achtergrond in het midden een rotswerk en rechts een gebouw. Op paneel, h. 127, br. 207. Links op eene baal gemerkt en gedateerd: I V S, 1624.

Volgens opdracht van de Stedel. regeering van 27 Juni 1622 in 1624 voor *f* 100 vervaardigd om in de Latijnsche school geplaatst te worden. Tres. Rek. 1624, fol. 1500.

384. (291.) — Zinnebeeldige voorstelling van de ellende tijdens het beleg van Leiden in 1574. Op den voorgrond tooneelen van hongersnood, het villen van honden en katten enz., op het tweede plan het begraven van pestlijders en een gephantaseerd stadsgezicht met klokkentoren van de sint Pieterskerk. Op doek, h. 148, br. 197. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: 1643.

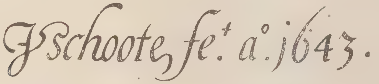

Afkomstig van Mej. M. S. F. de Wildt en vroeger in bezit van de familie van Assendelft,

385. (292.) — Schutterstuk, groep van negen officieren der Leidsche schutterij. Afgebeeld zijn van links naar rechts: L. L. van Onderwater; François le Bleu, kwartiermeester; Frans Jacobsz. van Merwen, kwartiermeester; Laurens van Lanschot, kapitein; Marc Gillesz. van Walwijck, luitenant-vaandrig; Isaäc Longespey, kwartiermeester; Cornelis Jansz. van Poelgeest, kwartiermeester; Pieter Malversey, korporaal der adelborsten, en Cornelis Jansz. Utenhaegen, kwartiermeester. Op paneel, h. 158, br. 271.

Tijdelijk afgestaan aan het Raadhuis.

386. (293.) — Schutterstuk, 1626. Zeven officieren der Leidsche schutterij. Afgebeeld zijn, van links naar

rechts: Dirk Leendtz. Keth, lt kapitein, Pieter Ambrosiusz. van Brunsdorp, korpl der adelborsten, Cornelis Maertenz. Vlietentoorn, kwartiermr, Johan van Banchem, kapitein, Cornelis Jacobsz. van Leusveldt, lt vaandrig, Gerrit Dirckz. v. Hoogeveen, vaandrig, en Cornelis Dircksz. Blok, wachtmr. Op den achtergrond spontons en een wit vaandel met Holl. Leeuw, met het wapenschild van Leiden, omgeven door een gouden lauwerkrans en hierachter, een muur van een gebouw, met venster, waarachter een man met glas in de hand, waaarschijnlijk het portret van den schilder. Op paneel, h. 175, br. 190½.

387. (294.) — Schutterstuk, 1626. Zeven officieren van de Leidsche schutterij, voor de Doelenpoort. Afgebeeld zijn, van links naar rechts: Huych Lottenz. Gael, lt vaandrig, Pieter Joostensz. Warmont, vaandrig, Adriaen Dirksz. Bout, korp. der adelborsten, Nicolaes van der Meer, kapitein. Arent Dirksz. Cortenbosch, lt wachtmr, Ewout Hendriksz. Craen, kwartiermr., en Claes Claesz. van Leeuwen, lt kapitein. Op den achtergrond de poort en eenige schutters, waarvan een met een rood en wit vaandel. Op paneel, h. 175, br. 187.

388. (295.) — Schutterstuk, 1626. Zeven officieren op eene rij, in eene zaal met beschoten wand. Afgebeeld zijn, van links naar rechts: Adriaen Heere van Vossevelth, lt kapitein, Frans Jansz. van Borssen, wachtmr, Warnr Arentz. van Hoogervorst, kwartiermr, Cornelis Willemsz. van Kerchem, kapitein, Pieter Cornelisz. van der Maas, lt vaandrig, Gerrit Claesz. van Akeren, lt wachtmr, en Mr. Johan van Marcken, vaandrig. Op den achtergrond rechts de schilder, door een luikje kijkend, en voor hem een

schildersezel met vrouwenportret. Op paneel, h. 174, br. 190.

389. (296.) — Schutterstuk, 1626. Zeven officieren, waarvan een met vaandel, in eene zaal met beschoten wand. Afgebeeld zijn, van links naar rechts: Jacob Arentz. Havermberch, 1^{t} vaandrig, Jan Pietersz. Verbeek, kwartierm^{r}, Mr. David Bailly, kunstschilder, vaandrig, Herman van Brosterhuyzen, kapitein, Hendr^{k} Jacobs.^{zn} van Sonnevelt, wachtm^{r}., Cornelis Claesz. van Noort, wachtm^{r}., en Jan Pietersz. de Haas, 1^{t} kapitein. Op paneel, h. 175, br. 190. Rechts boven gemerkt en gedateerd: 1626.

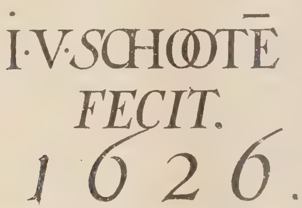

390. (297.) — Schutterstuk van de officieren van het Oranje-vaandel, 1628. Zeven personen op eene rij, waarvan een met een oranje-vaandel en waarachter eenige schutters. Afgebeeld zijn, van links naar rechts: Cornelis Jansz. Onderwater, kwartierm^{r}, Johan van der Graft, wachtm^{r}, Claes Segertz. van Assendelft, vaandrig, Leendert Gerritz. Grootvelt, kapitein, Pieter Jansz. Tetrode, 1^{t} vaandrig, Jan Claesz. van der Boog, 1^{t} kapitein, en Balten Hendricksz. van Diemen, kwartierm^{r}. Op paneel, h. 174, br. 190.

391. (298.) — Schutterstuk. Zeven officieren op eene rij. Afgebeeld zijn, van links naar rechts: Ysenout Fransz. de Bye, 1^{t} vaandrig, Jacob Gerritz. Roos, vaandrig, Pieter Fransz. van Swanenburg, kwartierm^{r}, Leendert Gerritsz. Grootveld, wachtm^{r}, Pieter Adriaensz. van Vesanevelth, kapitein, Johan Deyman, 1^{t} kapitein, en Simon Jansz. van der

Bouchorst, 1[e] wachtm[r]. Op den achtergrond een gebouw met eene trap, waarlangs een man met een glas afdaalt. Op paneel, h. 175, br. 191.

392. (299.) — Schutterstuk. Groep van drie zittende en drie staande officieren. Afgebeeld zijn: Johan Adriaanz. van Staveren, Cornelis Simonsz. Hasius, Claes Claesz. May, Pieter Simonsz. van Leeuwen, Dirk Arentsz. Cortenbosch en Floris Meesz. van Zanen. Op den achtergrond links twee bedienden. Op doek, h. 198, br. 271. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: J. v. Schooten fecit 1650.

Zie Overvoorde en Martin, Het Stedel. Mus. te Leiden. Het stuk is thans tijdelijk afgestaan aan het Raadhuis.

Schuer (Theodoor van der),

1628—1707, geb. te 's-Gravenhage, leerling van Sebastiaan Bourdon te Parijs.

393. (300 *R.*) Justitia met krans in de rechter- en zwaard in de linkerhand. Achter haar eene zwevende faam. Op doek, h. 150, br. 162. Op eene zuil links gemerkt en gedateerd: Theod. van der Schuer. F. A[0] 1682.

Schoorsteenstuk in de Universiteits-vierschaar, thans Burgemeesterskamer in het Raadhuis.

394. (301 *R.*) — Minerva, waarnaast eene vrouw met een staf, waarop eene gevleugelde hand. Op doek, h. 110, br. 90. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: Theod. van der Schuer F. F. A[0] 1682.

Dessus de porte in de Universiteits-vierschaar, thans Burgemeesterskamer in het Raadhuis.

395. (302.) — Afbeelding van de pest in 1682. Gezicht in eene hal met pestlijders. Op den voorgrond rechts eene stervende jonge vrouw op eene matras en naast haar een schreiend kind. Links twee bezoekers,

een jongen en een meisje, met doeken voor den

mond. Op doek, h. 134, br. 162. Links beneden gemerkt en gedateerd ; 1682.

Afkomstig van het Pesthuis.

Schwartze (Johan Georg),

Amsterdam, 1815—1874, leerling van Leutze e.a. te Dusseldorf.

396. (304.) — Portret van Joannes Matthias Schrant, geb. te 's-Gravenhage 1823, overl. te Leiden 1864, hoogleeraar in de geneeskunde te Leiden. Kniestuk, van voren, in toga, staande naast eene tafel en met de rechterhand op een boek. Op doek, h. 135, br. 101. Links beneden gemerkt en gedateerd: J. Schwartze 1867.

Geschenk van den Heer B. N. J. J. Schrant in 1897.

Schwartze (Therèse van Duyl, geb.).

geb. te Amsterdam 1852, overl. 1918, leerlinge van haren vader J. G Schwartze en van G. Max, Piloty en Lenbach te München.

397.

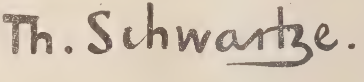

(303.) Portret van Louis Marie de Laat de Kanter, 1829—1894, burgemeester van Leiden. Borstbeeld links. Op doek, h. 73, br. 59. Rechts boven gemerkt.

Sjollema (Dirk Pieter),

geb. te Terbandsterschans 1760, overl. aldaar 1840.

398.

(305.) Doorbraak aan de Kuinre in Februari 1825. Overstroomd landschap met boerenhoeve en schuiten. Op doek, h, 51, br. 67.

Links beneden gemerkt en gedateerd: 1825.
Geschenk van den Heer J. J. van Rijneveld in 1879.

Slabbaert (Karel),

geb. te Zierikzee 1618/1619, overl. te Middelburg 1654. leerling van G. Dou, werkte te Amsterdam.

399. (305*a*.) Portret van N. L. Sluter. Borstbeeld naar links gewend, in ovaal, blootshoofds, in donker

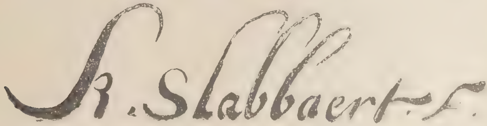

gewaad met platten kraag, de rechterhand in den boezem gestoken. Beneden rechts gemerkt: ÆTIS 50 A° 1653, waaronder N.L.S. Op paneel, h. 68, br. $57\frac{1}{2}$.

Afkomstig uit de antichambre van de vergaderzaal van den Raad van Indië te Weltevreden en in 1916 in bruikleen gegeven door den directeur van het Mauritshuis te 's-Gravenhage. Zie: Oud Holland 1894.

Sluys (Jacob van der),

geb. te Leiden 1657, en aldaar overleden 1732, leerling van A. de Vois en P. van Slingeland.

400. (305*b*.) Nimfen bij het baden door twee saters verrast. In eene rivier baden drie nimfen, die bespied worden door twee

in het bosch verscholen saters. Een patrijshond klimt tegen den oever op. Op paneel, h. 34, br. $45\frac{1}{2}$. Beneden links gemerkt.

Aangekocht op de veiling coll. Peltzer bij Fred. Muller te Amsterdam, in 1914.

401. — Schoorsteenstuk, allegorie van de chirurgie. Op een steenen trap staat eene vrouw in groen gewaad, met een beenzaag en een sikkelvormig mes in de rechterhand en in de linker een glazen kom. Rechts van haar een haan, waarachter een Aesculapius tempel, met vrouwen om het altaar. Op doek, h. 192, br. 129, op de trap gemerkt: J. van der Sluis fec. Links op het doek de wapens van praeses en assessoren G. Bidloo, A. Walteau, P. Verhooft, J. le Maire, D. K. van Meerwijk en B. Scheeper en op de lijst die van B. Scheppers, I. Steeneveld, J. de Nijs, P. Baron, J. Kerkhof, J. V. Pot, P. D. Haas, P. van der Stappe, J. Provoo en C. N. Abcoude.

Aanwezig in de vroegere gildekamer in de Waag.

402. (305c.) — Portret van den pensionaris David van Royen. Kniestuk, bijna van voren, in ambtstoga, zittend in zijne bibliotheek aan eene tafel met charters en boeken en daarvoor een Leidsch vroedschapskussen op een stoel. Op paneel, h. $51\frac{1}{2}$, br. $41\frac{1}{2}$. Rechts gemerkt: J. van der Sluis fec.

Aangekocht in 1909, veiling Fred. Muller.

Staveren (Johan Adriaensz. van,)

geb. te Leiden c. 1625, burgemeester aldaar en aldaar overl. kort na 1668, leerling van G. Dou.

403. (306.) De kluizenaar. Een oude man in met bont omzoomde pij zit aan den voet van eene ruïne te lezen in een groot boek. Naast hem op een vooruitspringend muurblok eene lamp, een reiszak, een boek, een doodshoofd en een zandlooper; hieronder een waterzak. Op den

voorgrond distels en blaren, tegen de ruïne minutieus geschilderde plantjes. Op paneel, h. 61, br. 47½. Op het vooruitspringende muurblok gemerkt en gedateerd: 1637. Geheel geschilderd in den trant van de vroege werken van Gerard Dou.

Aangekocht in 1906, veiling Fred. Muller,

Steen (Jan Havickszoon),

geb. te Leiden 1626 en aldaar overl. 1679, leerling van N. Knupfer en van zijn schoonvader Jan van Goyen. Werkte te Leiden, 's-Gravenhage, Delft, Haarlem en te Warmond.

404. (307.) Laban zoekt de door Rachel medegenomen afgodsbeelden (Genesis XXXI vs. 34 en 35.) Op den voorgrond rechts onder eene groote parasol zit Rachel, met een kind op haren schoot, hier achter groep van Laban en zijne dienstknechten en Izaak en links twee personen bij een wagen en een slapenden hond. In het midden drie spelende kinderen. Op den achtergrond landschap en karavaangroepen. Op doek, h. 111, br. 145.

Veiling J. v. d. Linden van Slingeland, Dordrecht 22 Aug. 1785. In 1830 in bezit van graaf de Turenne te Parijs, later van Mr. Miegenhuys.

Geschenk van C. J. Baron Leembruggen in 1899. Zie uitvoerig: Overvoorde en Martin, Het Sted. Mus. te Leiden, bl. 48.

405. (308.) — Scherzando. Een boerenjongen stoeit met eene boerenmeid en tracht haar een kus te rooven. Op den voorgrond eene mand met groenten en naast en achter haar een

juk en eene mand met eene geplukte eend. Aan een zwaren boom, achter de groep, hangt eene vogelknip. Het geheel is geplaatst in een rijk

landschap. Op paneel, h. $65^{1}/_{2}$, br. 80. Beneden links gemerkt.

Veiling verzameling H. ten Kate Amsterdam 1801, verzameling J. v. Rinecker, Keulen 1888. Tentoonstelling 's-Gravenhage 1890. Veiling verzameling Mr. A. H. H. van den Burgh bij Fred. Muller in 1904. Aangekocht in 1907 van F. Kleinberger te Parijs uit de baten van de Rembrandtviering in 1906.

406. (309.) — Teekenaar naar pleistermodel bij kaarslicht. Een jongen zit links aan eene tafel te teekenen naar een van achteren door eene kaars verlichte pleisterbuste. Op paneel, h. 25, br. $20^{1}/_{2}$. Rechts beneden gemerkt: J. Steen.

Veiling J. Bleuland te Utrecht 1839, verzameling Jos. H. L. Bouman te Utrecht. Tentoonstelling te Utrecht 1894. Aangekocht in 1897.

Steen (Cornelis),

zoon van Jan Steen en Margaretha van Goyen, als lid ingeschreven bij het sint Lucas-gilde te Leiden in 1680.

407. — Herbergscène. In een hoog vertrek zitten drie personen aan eene tafel met afhangend kleed, waarop flesschen en glazen staan; hierachter eene jonge vrouw, die gebak en oesters brengt en op wie de hoofdpersoon

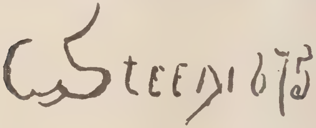

in het midden den bezoeker wijst. Naast hem een dwerg met groot hoofd. Op den achtergrond rechts een open spiltrap, waarop een man en eene vrouw; aan den zolder eene vogelkooi en op den voorgrond gebroken flesschen en glazen. Op paneel, h. $19^{1}/_{2}$, br. $22^{1}/_{2}$. Beneden links gemerkt en gedateerd: 1675.

Zie uitvoerige beschrijving in het Verslag 1919.

Steenwijck (Herman van),

geb. te Delft 1612, overl. na 1656, leerling van D. Bailly te Leiden.

408. (310.) Stilleven. Op den hoek van eene tafel liggen

een doodshoofd, eenige boeken, eene fluit, eene schelp, een Japansch zwaard, eene waterflesch, een pijpje, eene omgevallen flesch en een tinnen kandelaar, waartusschen een paars fluweelen doek. Op paneel, h. $37\frac{1}{2}$, br. 38. Links gemerkt.

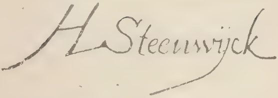

Steenwijck (Pieter),

broeder van Herman Steenwijck, sinds 1632 leerling van David Bailly te Leiden, in 1646 lid van het sint Lucas-gilde te Delft, in 1654 te 's-Gravenhage gevestigd, schilderde in den trant van P. Quast.

409. (310a.) Stilleven ter verheerlijking van Maarten Harpertszoon Tromp, samengesteld in de manier van de stillevens der Leidsche School, waarbij

gevoegd zijn een wereldbol met lauwertak, als symbool van Tromp's wereldroem, eene lijkrede op Tromp door Antonius Thysius en een blad papier met Tromp's portret. c. 1653. Op doek, h. 79, br. 101, links onder den rand van de tafel gemerkt.

In 1909 uit het legaat Driessen aangekocht van gebroeders Shepherd te Londen. Zie Verslag 1909.

Steenwijck (Susanna),

geb. Gaspoel, 1ste helft 17de eeuw; gehuwd met den schilder Hendrik van Steenwijck; wonende te Londen en later te Amsterdam.

410. (311.) Gezicht op de Lakenhal; de voormuur en de poort zijn ter zijde van het gebouw geschilderd

om het gezicht op het gebouw zelf vrij te laten. Met later ingeschilderde figuren. Op doek, h. 95, br. $116\frac{1}{2}$.

In 1642 door de stad van de schilderes gekocht voor *f* 600. Zie Burgerm. en Gerechtsdagboek, 7 Augustus 1642, fol. 296 vs.

Stoffe (Johannes van der),

geb. te Leiden c. 1611, overleden aldaar 1682.

411. 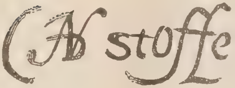

(312.) Ruitergevecht, op den voorgrond gevallen ruiters en paarden en eene trom. Op paneel, h. 37, br. 49. In den benedenhoek rechts gemerkt.

Aangekocht in 1905, veiling Fred. Muller.

412. (312*a*.) — Afslaan door Hollandsch voetvolk van eene poging van vreemde ruiterij om eene rivier over te steken (eerste poging der Franschen om den Rijn over te steken in 1672?). Een groep voetvolk beschiet uit het bosch de nog standhoudende ruiters. Rechts vluchten de ruiters door de rivier. In het midden een vaandeldrager te voet met oranje-vaandel. Op den achtergrond links zwaar geboomte en over de rivier rechts een heuvelachtig landschap. Op doek, h. 153, br. 190.

Afkomstig van eene schouw in het kasteel Endegeest en bij de verbouwing in 1910 overgebracht naar het museum.

413. (313.) — Ruitergevecht. Links eene ruïne met eene dorpskerk op een heuveltje. Op den voorgrond links twee gevallen paarden en een gevallen ruiter en hierachter twee vechtende en vier vluchtende ruiters. Op paneel, h. 41, br. 36. Links beneden gemerkt: J. v. d. Stoffe.

Aangekocht in 1895.

Stooter (Cornelis Leonardsz.),

Leiden, 1623—1655 als schilder vermeld, overl. 1655.

414. (314.) Portret van Prins Willem I, 1533—1584. Borstbeeld naar rechts, in rijkversierd kuras. Op paneel, h. 69, br. 57.

In opdracht van de Stedel. regeering in 1642 geschilderd voor het logement der Leidsche afgevaardigden te s'-Gravenhage. Ordonnantieboek fol. 139.

415. (315.) — Portret van Prins Frederik Hendrik, 1584—1647. Borstbeeld naar rechts, in kuras met breede oranje sjerp over de borst. Op paneel, h. 69, br. 57.

In opdracht van de Stedel. regeering geschilderd alsv.

416. (316.) — Portret van Prins Maurits, 1567—1625. Borstbeeld naar rechts, in donker gewaad, met gouden penning aan een blauw lint om den hals. Op paneel, h. 69, br. 58.

In opdracht van de Stedel. regeering geschilderd alsv.

Stooter (Egmond Cornelisz.),

werkzaam te Leiden in 1622, overl. 1655.

417. (317.) — Woelig water met schepen; op den voorgrond links een landhoofd met baak en eenige personen en in het verschiet rechts een toren. Op paneel, h. 46, br. 62. In het midden beneden gemerkt.

STO

Aangekocht in 1905, veiling Piski te Weenen.

Streek (Jurriaan van),

geb. 1632 te Leiden (Houbraken) of Amsterdam, overl. te Amsterdam 1678. Werkzaam te Leiden.

418. (318.) — Stillleven. Steenen plint met opgeschoven bruin kleed, waarop eene groote porseleinen schaal met een gekookten kreeft, waarachter een Nautilusbeker, een Chin. pot, Venetiaansch vaasje en een

nauwelijks zichtbaar fluitglas en vruchten, en links, half door de scharen van den kreeft bedekt, een zilveren bord met oesterschelp, een broodje en een mes. Op doek, h. 101 $^1/_2$, br. 83 $^1/_2$. Links beneden gemerkt.

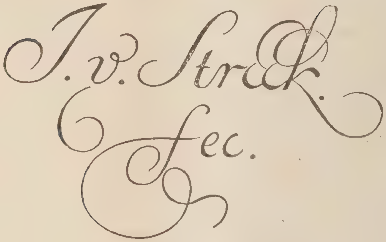

Swanenburch (Isaac Claesz. van),

geb. te Leiden vóór 1550, in 1614 burgemeester van Leiden, bezocht Italië, leermeester van Otto van Veen en Jan van Goyen.

419. (319.) Het ploten der vachten. Rechts de vachtenploters aan het werk naast een kanaal met schip, links stadsgezicht met een wolpakhuis. Eenige balen vertoonen handelsmerken. Op paneel, h. 130, br. 171.

Nos. 419—424 in opdracht der Stedelijke regeering van 8 December 1594 vervaardigd voor de Saaihal, toen gevestigd in de tegenwoordige Lodewijkskapel aan de Steenschuur. Gerechtsdagboek C fol. 97.

420. (320.) — Het drogen en scheren der vachten. Groep personen aan het kammen en scheren van de wol; links een stadsgezicht met te drogen hangende vachten. Op paneel, h. 130, br. 178.

421. (321.) — Het haspelen van het garen. Interieur met haspelende vrouwen en een weefgetouw; met vergezicht op een plein (Oosterlingplaats) met kooplieden. Op paneel, h, 130, br. 194.

Zie: Overvoorde en Martin, Het Stedel. Museum te Leiden. afl. 4.

422. (322.) — Het spoelen, verven en kleuren der stukken. Op den voorgrond de spoelers, links het verven,

rechts het keuren en in het midden op den achtergrond lakenkoopers en een vergezicht op eene stad en op duinen. Op paneel, h. 131, br. 194.

423. (323.) — Allegorie op de komst der Vlaamsche drapiers te Leiden. In het midden de Leidsche Stedemaagd op een zetel, rechts de Welvaart, door den Tijd geleid, en links eene oude vrouw met zandlooper (de oude Tijd?). Op den achtergrond gezicht op Leiden. Op paneel, h. 130, br. 238.

424. (324.) — Allegorische voorstelling: de Neringe ontvangt de privileges van de Stedemaagd. Op den achtergrond bordes van het Stadhuis (phantasie) met groep van magistraten, die de voorrechten afkondigen. Op paneel, h. 137, br. 171.

Tempel (Abraham Lambert Jacobsz. van den),
geb. te Leeuwarden 1622 of 1623, overl. te Amsterdam 1672, leerling van zijnen vader Lambert Jacobsz. en van J. v. Schooten. Tot 1660 te Leiden werkzaam.

425. (325.) — De Leidsche Stedemaagd, met het vaandel der stad, wordt door Minerva bekranst. Rechts zit Mercurius, links Justitia en achter de Stedemaagd de

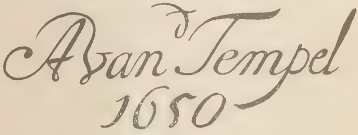

Vrijheid, als jonge maagd met eene lans, waaraan een schild bevestigd is met het opschrift: Haec/liberta/tis/ergo. Op doek, h. 175, br. 220. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: 1650.

Geschilderd voor de Lakenhal.

426. (326.) — Allegorische voorstelling. De Oorlog vertreedt Vrijheid en Gerechtigheid en doet Kunst,

Wetenschap en Handel terugtreden. Op doek, h. 206, br. 265. Rechts beneden gemerkt: A. van den Tempel.
Geschilderd voor de Lakenhal.

427. (327.) — Allegorische voorstelling. Eene vrouw in donker grijs kleed (de Vrede) op een troon, waarachter twee bedienden, rijkt de hand aan de Wetenschap. Vóór haar knielt eene vrouw in geel gewaad en hierachter staan, links, eene Minerva met lauwertak en eene naakte figuur (Mercurius). Op doek, h. 205, br. 265. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: A. van den Tempel ft 1651.
Geschilderd voor de Lakenhal.

428. — Portret van Jan Antonides van der Linden, geb. te Enkhuizen 1609, overl. te Leiden 1664, hoogleeraar in de kruidkunde te Franeker, daarna in de geneeskunde te Leiden. Halffiguur, naar rechts gewend, in toga; met boek in de rechterhand en de linker rustende op een stoel. Links achter hem een boek, op den rug waarvan: HIPP-OPE, en op den achtergrond een opgenomen rood gordijn met doorkijk. Op doek, h. 88, br. 71. Rechts beneden gemerkt: AB. v. Tempel f. 1666.
In bruikleen van het Mauritshuis in 1922. Catal. 1895. n⁰ 396.

429. — Portret van Helena Grondt, gehuwd met Jan Antonides van der Linden, geb. 1613 of 1614. Halffiguur, naar links gewend, in zwart fluweelen gewaad met breeden witten dubbelen kraag en manchetten; met over elkaar geslagen handen; in de rechter een waaier van struisveeren. Op den achtergrond een rood gordijn, met links eene vaas en uitzicht op een landschap. Op doek, h. 88, br. 71. Rechts beneden gemerkt: AB. v. Tempel f. 1666.
Pendant van en in bruikleen als No. 428. Catal. Mauritshuis 1895, no. 397.

Terwesten (Augustinus),

geb. te 's-Gravenhage 1649, overl. te Berlijn 1711. Woonde sinds 1690 te Berlijn.

430. (328*R.*) Justitia. Allegorie, in ovaal omgeven door

de wapens der toenmalige schepenen. Op doek, h. 436, br. 695. Op den rand gemerkt en gedateerd: 1687.

Plafondschildering in het Gerecht, thans Trouwzaal, in het Raadhuis, aanbesteed voor 200 zilveren ducatons. Notulen van Burgemeesteren 27 Juli 1687, fol. 128.

Teske (Paulus Jacobus),

geboren te Leiden 1879, leerling van F. H. Verster.

431. Stilleven. Tinnen kan en twee appelen. Rechts onder gemerkt. Op paneel, h. 41 1/2, br. 37.

Aangeboden door den schilder in 1921.

Tol (Dominicus van),

geb. te Bodegraven c. 1635, overl. te Leiden 1676, leerling van zijnen oom G. Dou, werkzaam te Leiden en na 1669 te Amsterdam.

432. (329.) De pannekoekenbakster. Interieur, eene oude vrouw, rechts op den voorgrond bij de schouw gezeten, giet het beslag in de pan; naast haar rechts een jongen en op den achtergrond links twee jongens en een meisje. Op paneel, h. 49 1/2, br. 39.

Afkomstig van het Raadhuis.
Door Dr. W. Martin toegeschreven aan Q. Brekelenkam.

433. — Portret van een hopman der Leidsche schutterij. Kniestuk, naar links, in zwart fluweelen kostuum met blauwen bandelier en bruinlederen handschoenen. In de rechterhand een hoed met witte struisveeren, in de linker een sponton met blauwe franje. Op den achtergrond rechts de Doelenpoort, waaruit eenige schutters te voorschijn treden. Op paneel, van boven afgerond, h. 35, br. 26½.

Aangekocht in 1924. Vergelijk het schilderij van den schilder in het Rijks-Museum te Amsterdam. Catal. 1911, n⁰. 2309.

Tonnet (Mej. M. F. W.),

geb. te Harderwijk 1844, later gevestigd te 's-Cravenhage.

434. (330.) Portret van A, H. Bakker Korff, 1824—1882, kunstschilder. Borstbeeld links en van voren. Houtskoolteekening in ovaal, h. 67, br. 49.

Geschenk van Mej. M. F. W. Tonnet in 1883.

Toorenvliet (Jacob),

Leiden 1635/6—1719, leerling van zijnen vader Abr. Toorenvliet; bezocht o. a. Rome.

435. (331.) Zelfportret, als jongeling, halffiguur naar rechts gewend, met bonten muts, paars-grijzen mantel en bruin onderkleed. Met den rechterarm geleund over eene borstwering, waarop een rood kleed en eene rol teekeningen. Op doek, h. 34, br. 28½. Rechts beneden gemerkt.

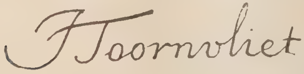

Geschenk van Mr. Dr. J. C. Overvoorde in 1906.

436. (332.) — Gekochte liefde. Een man met roode baret, blauw mouwvest en paars onderkleed, half achter eene tafel met blauwgroen kleed gezeten, streelt eene naast hem op den voorgrond zittende vrouw onder de kin. Deze vrouw heeft een laag uitgesneden geel kleed en houdt eene roode beurs

in de rechterhand. Op den achtergrond links een opgenomen groen gordijn. Op paneel, h. 32, br. $25^{1}/_{2}$. Rechts in het midden valsch gemerkt: J. Steen.

Aangekocht in 1899 te München.

Troost (Cornelis),

geb. te Amsterdam 1697 en aldaar overl. 1750, leerling van A. Boonen.

437. (332*a*.) (Toegeschreven aan.) Portret van Gerard baron van Swieten, 1700—1772, geb. te Leiden, leerling van Boerhaave, later hoogleeraar te Weenen, lijfarts van Maria Theresia en censor. Zittende, naar links gewend, aan eene tafel met boeken, met eene veeren pen in de rechterhand, leunende op de tafel; op den voorgrond links folianten en een opgenomen draperie en rechts een slapende hond. Op doek, h. $53^{1}/_{2}$, br. $41^{1}/_{2}$.

Aangekocht op de veiling van Stockum te 's-Gravenhage in 1916.

Vaillant (Bernard),

geb. te Rijssel 1634 of 1635, later werkzaam te Rotterdam, overl. te Leiden.

438. Portret van Mr. Adriaan Baert, pensionaris van Alkmaar, later van Delft, geb. te Alkmaar 1646, overl. te Delft 1698. Borstb. naar rechts. Pastel, h. $43^{1}/_{2}$, br. $34^{1}/_{2}$, bovenaan rechts gemerkt en gedateerd: 1688.

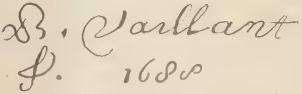

Legaat van Mej. H. J. J. van Suchtelen te 's-Gravenhage in 1918.

439. — Portret van Bartha van Woud, echtgenoote van Mr. Adriaan Baert, geb. te 's-Gravenhage, 1640, overl te Delft 1693. Borstb. naar links. Pastel, h. $43^{1}/_{2}$, br. $34^{1}/_{2}$, bovenaan links gemerkt: B. Vaillant f. 1688. Pendant van n^{0}. 438.

Legaat van Mej. H. J. J. van Suchtelen te s'-Gravenhage in 1918.

Valk (Maurits Willem van der),

geb. te Amsterdam 1857, werkzaam te Leiden.

440. (332*b*.) Weidelandschap met molens. Op doek, h. 101, br. 151, Rechts onderaan gemerkt.

Geschenk van Dr. N. J. Beversen e. a. in 1917.

Veen (Balthasar van der),

waarschijnlijk geb. te Amsterdam 1596 of 1597, overl. te Haarlem na 1657.

441. (333.) Landschap, landweg met eene hofstede met torentje rechts, op het tweede plan eene herberg, waarvoor eene huifkar, en in het verschiet eene torenspits. Op paneel, h. $47\frac{1}{2}$, br. 65. Rechts beneden gemerkt.

Afkomstig van het sinte Caecilia-gasthuis in 1872.

Veen (Otto van),

geb. te Leiden 1556, overl. te Brussel 1629, leerling van I. Cz. v. Swanenburch en D. Lampsonius te Luik, en leermeester van Rubens, bezocht Italië.

442. (334.) David met het hoofd van Goliath nadert Jerusalem, voorafgegaan door dansende maagden; rechts eene groep krijgsknechten. Op paneel, h. 52, br. 102.

Veen (Pieter van),

geb. te Leiden 1564, overl. te 's-Gravenhage 1629, pensionaris van Leiden en advocaat van het Hof van Holland.

443. (335.) Het binnenvallen der geuzenvloot aan den Vliet. Op den voorgrond het volk, dat zich op de spijzen werpt, op den achtergrond de huizen aan den Vliet en de Vlietbrug. In de origineele lijst met vierregelig vers:

Wanneer den honger-noot, met spyse wert verdreven
Verandert druck in vreucht, d'anstaende dood in leve
Dit heeft dees stadt beprouft, tot goodts eer haer geluck
Gelijck gij siet ten deel, in dit geschilderd stuck.

Op doek, h. $197\frac{1}{2}$, br. $308\frac{1}{2}$.

Door van Veen in 1615 aan de stad geschonken, waarvoor hij eene zilveren schaal van 160 gulden ontving.

Zie Overvoorde en Martin, Het Sted. Museum te Leiden, bl.31.

Velde (Willem van de),

geb. te Leiden 1611, sinds 1635 te Amsterdam gevestigd en sinds 1673 als hofschilder te Londen, aldaar overl. 1693.

444. Het uitzeilen van de Hollandsche Vloot uit een der zeegaten tijdens den eersten Engelschen oorlog, waarschijnlijk van Westkapelle, van de Wielingen gezien, of van Terschelling. Op den voorgrond rechts de Brederode, het admiraalschip van M. Hpz. Tromp, voorafgegaan door de Holland en de overige schepen. Sloepen brengen de laatste bezoekers aan den wal. In het midden en meer naar links twee kleine vaartuigen met terugkeerende bezoekers. Links op het strand met duinen en een houten baak levendige groepen met boerenwagens en geheel rechts in het verschiet een hooge toren. Penseelteekening in O. I. inkt op paneel, h. 75, br. $106\frac{1}{2}$. Beneden in het midden gemerkt W. V. Velde.

Aangekocht bij de firma Fred. Muller te Amsterdam in 1923 uit het legaat van Mevr. Wed. Dr. W. N. du Rieu, geb. Sautijn Kluit.

Velthooven (Hendrik),

geb. te Utrecht en aldaar overl. 1769, portretschilder.

445. Portret van Jan Bartholomeus de Malnoë, geb. 1702 en overl. 1750. Kniestuk van voren, met lange

krulpruik, in toga met bef, zittende naast eene tafel, met boeken en bescheiden, waarop hij met den rechterarm leunt. Op den achtergrond een toog met doorkijk in zijne bibliotheek. Op paneel, h. 41, br. 34. Bovenaan links gemerkt en gedateerd: 1759.

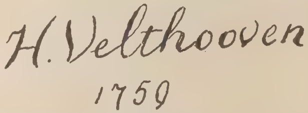

Legaat van Mr. C. W. J. J. Pape in 1918.

446. — Portret van Catharina Gasparina van der Meulen, geb. 1707 en overl. 1750, in 1733 gehuwd met Mr. Jan Bartholomeus de Malnoë. Kniestuk van voren, zittende aan eene tafel, waarop een hondje. Op paneel, h, 41, br. 34. Pendant van no. 445.

Legaat van Mr. C. W. J. J. Pape in 1918.

Verboog (Eduard),

geb. te Zoeterwoude 1890, later gevestigd te Oegstgeest en te Ede.

447. Portret van den kunstschilder Floris H. Verster. Borstbeeld met opgezetten kraag. Houtskoolteek., h. 47, br. 36, links onderaan gemerkt en gedateerd: E. Verboog 1924.

In bruikleen van het Nederlandsch Kunstverbond in 1924.

Verburg (Dionijs),

Hollandsche school, 17de en begin 18de eeuw.

448. (336.) Heuvelachtig landschap met water en boomen. Rechts een weg met ruiters, voetgangers en honden. Op doek, h. 69, br. 68.

Afkomstig van het sinte Caecilia-gasthuis in 1872.

449. (337.) — Heuvelachtig landschap met water en boomen en eene groep gebouwen, waarbij eene

brug over een waterval en rechts een weg met ruiters, voetgangers en honden. Op doek, h. $68\frac{1}{2}$, br. $87\frac{1}{2}$. Pendant van n°. 447.

Afkomstig van het sinte Caecilia-gasthuis in 1872.

Verhagen (F.),

Hollandsche school, 17de eeuw.

450. (338.) Stilleven. Op den hoek van eene tafel met afhangend, opgeschoven kleed staat een roemer met over den rand hangende morellen en ligt een bord met eene halfgeschilde citroen en eene oesterschelp, druiven en oranjeappelen. Op paneel, h. 64, br. 47. Op het plint onduidelijk gemerkt Ver . . . e.

Afkomstig van het sinte Caecilia-gasthuis in 1872. Toeschrijving volgens Catalogus 1886.

Verster (Floris Hendrik),

geb. te Leiden 1861.

451. (339.) Eucalyptus. Flesch met bloeienden tak. Teekening met gekleurd krijt op papier, h. 56, br. 40. Rechts beneden gemerkt en gedateerd.

Floris Verster. 96

Geschenk van C. J. Baron Leembruggen in 1897.

452. — Stilleven. Op een houten tafelblad, waarachter een grijsgroen gebloemd damast gordijn in enkele rechte plooien neerhangt, staat een tinnen bord, waarop een blikken gedeukte kan, met een tak judaspenningen. Rechts, achter de kan, een grijze steenen kruik. Op het bord en de tafel liggen eenige afgevallen judaspenningen. Op doek, h. $56\frac{1}{2}$, br. 39. Links beneden gemerkt en gedateerd: Floris Verster, 24.

Geschenk van de Vereeniging van Belangstellenden in de Lakenhal in 1924.

Visscher (G. ?),

Hollandsche school, midden 18de eeuw.

453. 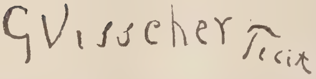

Vrouwenportret met lang golvend haar. Op doek, h. 34, br. 28½. Onderaan links onduidelijk geteekend: G. Visscher (?).

Legaat van Mr. C. W. J. J. Pape in 1918.

Vlaamsche school (navolger van A. van Dijck),

midden 17de eeuw.

454. (340.) De Heilige Familie. De H. Maagd, naar links, zittende met het slapend Kindeken op den schoot; voor haar eene mand met vruchten en achter haar de H. Jozef. Op koper, h. 23, br. 17.

Afkomstig van het sinte Caecilia-gasthuis in 1872.

Vlaanderen (Everardus J.),

deed gildeproef in 1792 en werkte te Leiden in het begin der 19de eeuw.

455. (341.) Gildeproef voor het sint Lucas-gilde. Schildersattributen met ossenkop en schild van het sint Lucas-gilde. Op doek, h. 76, br. 60.

Vlist (Leendert van der),

geb. te Numansdorp in 1894, later gevestigd te Leiden.

456. Uitdeeling van haring en wittebrood voor de Waag op 3 October 1921. Teekening in zwart krijt met pastel opgehaald, op papier, h. 58, br. 88. Rechts beneden gemerkt

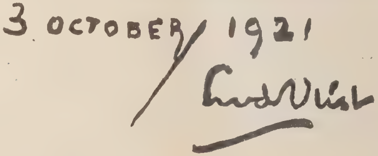

en gedateerd.

Geschenk der 3-Octobervereeniging in 1922.

Vos (Jan de),

1650—1670 werkzaam te Leiden.

457. (343.) — Regentenstuk van het sinte Caecilia-gasthuis, 1659. Achter eene tafel met Smyrnaasch kleed, waarop een notulenboek, een inktkoker en charters, zitten vijf regenten en voor de tafel zit de rentmeester. Op den achtergrond staan twee bedienden. In gesneden lijst met de wapens van de regenten (van links naar rechts): P. van Gooten, C. van Assendelft, Mr. S. van Leeuwen, Mr. H. de Backer en J. van Heussen en met het jaartal 1659. Op doek, h. 139, br. 237.

458. (342.) Regentenstuk van het sinte Caecilia-gasthuis, 1662. Aan eene tafel, met rood kleed, waarop een inktkoker, boeken, charters en geldstukken, zitten vijf regenten en de rentmeester. Achter hen, links, staan de twee binnenvaders. Op eene cartouche in den linkerbenedenhoek de namen: P. Dz. van Buytevest, Mr. H. de Backer, C. Az. Achthoven, P. Mourings van der Aa, Mr. J. v. Kerchem, Mr. S. v. Leeuwen en van de binnenvaders M. Pz. de Pecker en A. Jz. van der Voort. Op doek, h. 219, br. 313. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: 1662.

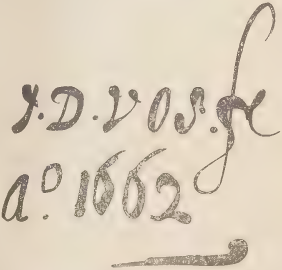

No. 457 en 458 afkomstig van het Gasthuis.

Vries (Abram de),

geb. c. 1590 te Rotterdam, overl. c. 1650, waarschijnlijk te 's-Gravenhage. Ook werkzaam te Antwerpen, Amsterdam en Parijs.

459. (344.) Portret van Jan Janszoon Orlers, boekver-

kooper en burgemeester te Leiden, stadsbeschrijver, enz., 1570—1646. Halffiguur naar links gewend, met baard en platten kraag. Op paneel, h. 70½, br. 60. Rechts gemerkt en gedateerd: 1646.

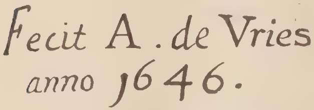

Afkomstig van het Raadhuis.

Weevers (J. O.),

Hollandsche school, midden 19de eeuw.

460. (345.) Achterstraat in het dorp Katwijk aan Zee, met gezicht op de oude kerk. Op paneel, h. 25, br. 35. Rechts beneden gemerkt.

Aangekocht in 1908.

Willers (A. C.),

portretschilder, 2de helft 17de eeuw.

461. Portret van Maria Rumpf, echtgenoote van professor Antonius Hulsius. Ter halver lijve, naar links, het hoofd naar voren, met zwart tullen mutsje en in zwart zijden japon met wit onderkleed. Voor haar eene tafel, met een kerkboek, waarop zij de linkerhand laat rusten. In den rechter bovenhoek haar wapen en aldaar gemerkt: Æ T. 70. en gedateerd: 1687. Op doek, h. 81, br. 69.

In 1918 verkregen van de gemeente Utrecht. Zie Catal. Kunstliefde, 1883 n⁰. 85. Op de achterzijde met 18de-eeuwsche hand gemerkt: Maria Rumpht, huysvrouw van Paulus (leest: Antonius) Hulsius. Pendant van n⁰. 165.

Windt (Christoffel van der),

geb. te Brussel in 1877, werkzaam te Leiden.

462. Boerenerf. Voor een uitgebouwd houten schuurtje is eene vrouw bezig met waschgoed, op het tweede

plan bladerlooze wilgen en populieren, met een weiland in 't verschiet.
Rechts onder gemerkt.
Op doek, h. 36, br. 51.

Angekocht in 1924.

Woudt of Woudanus (Jan Cornelisz. van 't),

geb. te Het Woud bij Delft c. 1570 en te Leiden in 1594 gehuwd en aldaar in 1615 overleden.

463. (345*a*.) Het beleg van Weinsberg in 1140. Op den voorgrond Keizer Conrad III met zijne troepen en op den achtergrond de stad Weinsberg met den stoet der uit de stad trekkende vrouwen. Onder de personen op den voorgrond, de 3de links, is de schilder zelf afgebeeld. Op paneel, h. 117, br. 258. Beneden rechts gemerkt en gedateerd: 1602.

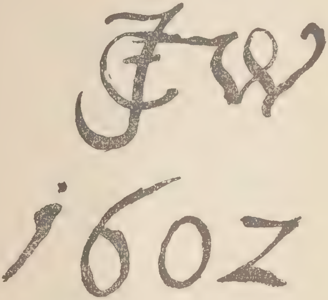

Uit de collectie L. J. A. Scheltus van Kampferbeke in 1876 en van C. Ulrich in 1880, daarna van C. H. L. Obreen te Rotterdam. Aangekocht in de veiling Fr. Muller. Dec. 1912.
Zie: Jhr. B. W. F. van Riemsdijk in Oud-Holland, 1896, blz. 68—75.

Ziesenis (Johann Georg),

geb. 1716 te Kopenhagen, overl. 1777 te Hannover.

464. (346.) (Copie naar). Portret van Prins Willem V, 1748—1806. Borstbeeld naar rechts gewend, in uniform. Op doek, h. 70, br, 58.

Afkomstig van het Raadhuis.

Zwieten (C van),

hoofdman van het sint Lucas-gilde te Leiden in 1648, overleden na 1671.

465. (347.) Rotsachtig landschap met een bouwval rechts en eenige huizen links. Op den voorgrond een ruiter en een man met een hond. Op paneel, h. 39, br. $33\frac{1}{2}$. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: 1644.

CVZ 1664

Afkomstig van het sinte Caecilia-gasthuis in 1872.

466. (348.) — Bergachtig landschap met een gebouw rechts en op den voorgrond rechts twee groepen van twee en van vier personen, waarvan twee ruiters. Op paneel, h. $47\frac{1}{2}$, br. 65.

Afkomstig van het sinte Caecilia-gasthuis in 1872.

467. (349.) — Landschap met boerenwoningen aan de splitsing van twee wegen. Op paneel, h. $35\frac{1}{2}$, br. 49.

GEBRANDSCHILDERDE VENSTERS.

Bolten (Balten),

in 1678 als glasschrijver opgenomen in het sint Lucas-gilde te Leiden.

468. (350.) Vier geschilderde vensters met de wapens van de regenten van het H. Geesthuis: Mr. Adriaan van Cruiskerken, Pieter van Dorp, Mr. Johan van der Maes en Mr. Jacob van der Stoffe, 1687. Gemerkt. Elk venster h. 81, br. 64.

Bolten

469. (351.) — Geschilderde vensters met wapens alsvoren, van Pieter van Poelgeest, Mr. Hendrik Polack, Simon van der Werff en een fragment, 1690. Elk venster h. $90\frac{1}{2}$, br. 55.

470. (352.) — Drieledig raam, afkomstig van het sinte Catharina-gasthuis, met in den top het wapen van sinte Catharina en twee engelen en hieronder de wapens der regenten: Johan de Bye, 1688, Nicolaas van Leeuwen, 1699, Johan le Pla, 1683, Nicolaas Poock, 1690, Andries Schrevelius, 1683, en Pieter Vromans, 1686. Het geheel h. 203, br. 158, elk wapen h. 56, br. 51.

In 1918 gerestaureerd door J. L. Schouten te Delft.

Thybaut (Wilhelm),

geb. te Haarlem 1526, overl. 1599, glasschilder.

471. (353.) Serie van twaalf geschilderde ramen, afkomstig van den sint Jorisdoelen, met afbeeldingen van de graven van Holland, 1587 en 1588, gemiddeld h. 138, br. 64. Van de 36 ramen, waarvan de oorspronkelijke teekeningen nog op het gemeente-archief berusten, zijn nog bewaard die met de afbeeldingen van Dirk IV, Dirk V, Floris II, den Vette, Dirk VI, Floris III, Dirk VII, Ada, Willem I, Floris IV, Willem II, Willem VI en Maria van Bourgondie. De ramen zijn deels omstreeks 1885 en deels 1915 gerestaureerd.

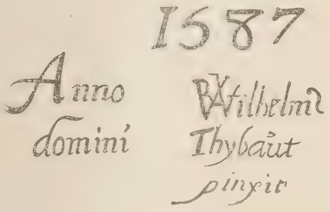

Hollandsche school.

472. (354.) Geschilderd ruitje, grisaille, eind 16de eeuw, met voorstelling van den verloren zoon, h. 13, br. $16^{1}/_{2}$.

473. (355.) — Vier fragmenten van de omlijsting van een wapen, in grisaille, begin 17de eeuw. Elk fragment h. 11½, br. 9½.

474. (356.) — Geschilderd ruitje met voorstelling van de vlucht naar Egypte, eind 17de eeuw, h. 12, br. 20.

475. (357.) — Vier geschilderde vensters met de wapens der regenten van het sinte Catharina-gasthuis: Isaac Heemskerk, Pieter van Scherpenbrant, Cornelis Spronk en Jacob van der Werff, eind 17de eeuw. Elk venster h. 56, br. 62.

476. (358.) — Vier geschilderde vensters met de wapens der regenten van het sinte Catharina-gasthuis: Mr. Johan Crucius Az., Jacob van Dorp, 1712, Mr. Jacob Heyns en Cornelis van Tol, 1706. Elk wapen h. 66½, br. 61.

477. (359.) — Acht ruitjes met geschilderde vogels, 18de eeuw. Elk ruitje h. 12, br. 9.

ETSEN EN HOUTSNEDEN.

Bijtel (Johannes),

geb. te Leiden 1859 en aldaar overl. 1916.

478. (359*a*.) Gezicht op het Studentenpad, ets op glas, h. 16½, br. 22½. Links beneden gemerkt.

Aangekocht in 1909.

Roggen (Jan Matthes Graadt van),

geb. te Amsterdam 1866, landschapschilder en graveur.

479. „Le lac de Gaube" (Pyrenées). Bergachtig landschap; houtsnede, rechts onder zijn merk: G V R (dooreen) en met naam onder de prent, h. 38½, br. 50.

Geschenk van de Leidsche Kunstvereeniging in 1922.

Rembrandt. Zie n⁰. 372.

480. (359*b.*) — Sint Hieronymus in gebed, ets, 1632, 12⁰. B. 101.

481. (359*c.*) — De terugkomst van den verloren zoon, ets, 1636, 4⁰. B. 91.

482. (359*d.*) — Faustus, ets, c. 1652, groot 4⁰. B. 270. 3de staat.

483. (359*e.*) — Kruisafneming bij fakkellicht, ets, 1654, groot 4⁰. B. 83.

484. (359*f.*) — Abraham's offerande, ets, 1655, klein 4⁰. B. 35.

Windt (Christoffel van der), Zie n⁰. 462.

485. Twaalf etsen, landschappen met boerenhoeven, in twee lijsten.

Aangekocht in 1921.

BEELDHOUWWERKEN [1]).

Beyerman (Louise Elisabeth),

geb. te Leiden 1883, later gevestigd te Amsterdam.

486. Borstbeeld van Prof. Bolland, 1854—1922, doceerend en de rechterhand tot een vuist gebald. Graniet, h. 90.

Aangeboden door de Commissie voor de viering van Bolland's 60sten verjaardag in 1921.

Zie Catal. Voorwerpen, 1924, n⁰. 3591.

1) Hierbij zijn *niet* opgenomen de algemeen in den handel verkrijgbaar gestelde gipsafgietsels. Zie: Koning Willem I. Catal. Voorwerpen, 1924, n⁰. 3295, Koningin Wilhelmina c. 1887, J. le Francq van Berkhey n⁰. 3599, W. Bilderdijk, no's 3436 en 3437 J. H. v. d. Palm n⁰. 3623 en Tollens.

Camper (Petrus),

geb. te Leiden 1722, overl. te 's-Gravenhage 1789, hoogleeraar in de geneeskunde en teekenaar, oefende zich in de beeldhouwkunst bij den beeldhouwer Ziezenis.

487. Borstbeeld van eene vrouw, op voetstuk, boetseerwerk in roode klei. Op den rug ingekrast: P. C. f/1743. Hierbij: Masker gemerkt: P. Camper f 1757 en eenige studies in gebakken aarde.

Zie Catal. Voorwerpen, 1924, no's 1750—1756.

Dupuis (Toon),

geb. te Antwerpen 1877, leerling van zijn vader Louis Dupuis en van de Kunst-Academie te Antwerpen, werkzaam te 's-Gravenhage.

488. Borstbeeld van Rembrandt Harmensz. van Rhijn, gebronsd gips, h. 75.

Geschenk van den kunstenaar in 1922.

Hagbolt (Jakob),

geb. te Uerdingen 1775, overl. te Keulen 1842, leerling van C. B. Hardy te Keulen. Werkzaam te Keulen, Amsterdam en 's-Gravenhage, ook in Engeland.

489. Borstbeeld van Koning Lodewijk Napoleon in generaals-uniform. Gipsafgietsel naar het origineel in het Paviljoen te Haarlem, h. 62, met voet, h. 72. Onder de snede gemerkt.

Zie Catal. Voorwerpen, 1924, n⁰. 3294.

Hageman (Jozeph Albertus),

geb. te Leiden 1867 en aldaar overl. 1916.

490. Medaillon in gips, vervaardigd bij de inhuldiging van Koningin Wilhelmina, 6 Sept. 1898. Borstb. op een schild, waarachter een schild met het wapen van Nederland, beiden gezet onder een kroon en gehouden door een genius. Lint met opschrift, links beneden gemerkt: J. A. Hageman, fecit.

Zie Catal. Voorwerpen, 1924, n⁰. 3271.

Hollandsche school.

(1ste helft 18de eeuw.)

491. Model van de graftombe van H. Boerhaave (ov. 1728) in de Pieterskerk. Terracotta-vaas, waaruit een vlam opstijgt, met lampen en kopjes. Op een houten voetstuk met in hout gesneden medaillon met borstbeeld rechts en 4-regelig Latijnsch opschrift. De vaas h. 56, het geheel h. 146 cM.

Zie Catal. Voorwerpen, 1924, n⁰. 3589.

Geschenk van Mevr. J. G. M. Willink van Bennebroek, geb. Willink.

Italiaansche school.

492. Twee ivoren beeldjes, Apollo, en eene copie naar de Venus van Medici in de Uffizi te Florence. Italiaansch werk, 18de eeuw, h. 23 cM.

Zie Catal. Voorwerpen, n⁰. 1748.

Kaaskamer (Claes Jansz.),

werkzaam te Leiden omstreeks 1653.

493. Houten beeld, voorstellende de Gerechtigheid; met later toegevoegde weegschaal en zwaard, h. 143 cM.

Den 4 Oct. 1653 aan de voormalige Universiteits-vierschaar geleverd voor *f* 50.—. Aanbestedingsboek bladz. 80, n⁰. 11.

Zie Catal. Voorwerpen, 1924, n⁰. 3530.

Molkenboer (W. B. G.),

geb. te Leiden 1844, overl. te Amsterdam 1915, leerling van Veeneman te 's-Hertogenbosch en van de Academie te Antwerpen. Directeur van de Rijks-Normaalschool te Amsterdam.

494. Borstbeeld van P. Azn. van der Werff. Gips, h. 58½. Rechts achter gemerkt: W. Molkenboer, Anvers 1865.

Zie Catal. Voorwerpen, 1924, n⁰. 3380.

Schepp (S. J. H.),

hofgraveur van Prins Willem V, vertoefde
eenigen tijd te Leiden.

495. Borstbeeld van eene jonge vrouw met sierlijk kapsel,. Medaillon in gips gesneden, eind 18de eeuw, h. 10. Gemerkt: S. J. H. Schepp.

Geschenk van Dr. G. J. Boekenoogen in 1922.

496. — Borstbeeld van Petrus Camper, 1723—1789, naar de kopergrav. van A. Stöttrup te Hamburg, v. Som. 966***. Gipsafgietsel naar het portret in het Kon. Penning-kabinet te 's-Gravenhage, h. 10.

Geschenk van den Heer A. O. van Kerkwijk.

Verhulst (Rombout),

gedoopt te Mechelen in 1624, overl. te 's-Gravenhage 1698, werkzaam te Antwerpen en in Italië, later te 's-Gravenhage.

497. Borstbeeld in reliëf van P. Azn. van der Werff, in ovaal, naar links gewend, omringd door een slang met den staart in den bek, als symbool der onsterfelijkheid. Ontwerp voor het monument in de Hooglandsche Kerk. Gebakken klei, h. 53, 47 c.M.

Afkomstig van Mr. F. de Wildt. Zie Catal. Voorwerpen, 1924, n°. 3376.

P. Xavery,

werkzaam te Utrecht, 2de helft 17de eeuw.

498. Terracotta gangbeeld, gelauwerd Romeinsch krijger, h. 132 cM., gemerkt: P. Xavery 1670. Licht beschadigd.

Zie Catal. Voorwerpen, 1924, n°. 1749.

TAPIJTWERKEN.

Raedt (Willem Andriesz. de),

geb. te Brussel, in 1541 poorter te Leiden en aldaar
overleden in 1573 of 1574.

499. (360.) Tapijtwerk, midden 16de eeuw, met voorstelling van een bosch met een wolf, tijgerkat,

konijn, vos, een uil en andere vogels, met breeden rand van vruchten en bladeren, vazen en in de vier hoeken van Jupiter, Venus en Cupido, Verdichting (Aesopus) en Waarheid, h. 308, br. 234. Rechts boven gemerkt en rechts boven het wapen van Leiden.

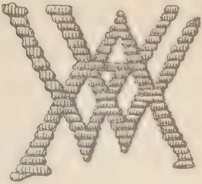

Geschenk van den Heer P. J. de Frémery in 1899. Afgebeeld in: Overvoorde en Martin, Het Sted. Mus. te Leiden.

Lanckaert (Joost Jansz.),
tapissier te Delft.

500. (361.) Tapijtwerk met kaart van de omgeving van Leiden tijdens het naderen van de Geuzenvloot; het Oosten boven. In den rechter benedenhoek het wapen van Leiden en eene schaal. Het geheel in een breed randwerk met vruchten en acht medaillons met mythologische voorstellingen, h. 290, br. 363.

Vervaardigd volgens besluit van de Leidsche regeering van 24 Februari 1587, tegen *f* 12 per vierk. Leidsche el. De kaart is ontworpen door Hans Liefrinck en de rand is gevolgd naar I. Cz. v. Swanenburch.

PENNEKUNST.

Broer (J.)

501. (361*a*.) Schijnbedrieger, penteekening 1816, met afbeelding van de Marekerk, 4 teekeningen en 7 drukwerken, h. $36\frac{1}{2}$, br. 48. Rechts beneden gemerkt.

Aangekocht in 1916.

Domus (J. I.),

werkte te Leiden in 1804.

502.

(362.) Schijnbedrieger, pennekunst met verschillende teekeningen, kaarten en prenten, grootendeels betrekking hebbende op het beleg. Penteekening, h. 47, br. $67^1/_2$.

Onbekend,

18de eeuw.

503. (363.) Pennekunst met voorstellingen betreffende het beleg van Leiden in 1574, met kaart van de omgeving, de zes tafereelen van W. de Haen uit Orlers, profiel van de stad en verdere toepasselijke voorstellingen. Op perkament, h. $84^1/_2$, br. 60.

LAATSTE AANWINSTEN.

Bailly (David),

geb. te Leiden 1589, overl. c. 1657, leerling van Jacob de Gheyn, Adriaen Verburch en na 1601 tijdelijk te Amsterdam van Cornelis van der Voort, bereisde Italië en keerde in 1613 naar Leiden terug, waar hij in 1642 hoofdman was van het sint Lucas-gilde.

504. Portret van professor Anthony Walaeus (1573—1639). Ter halver lijve, naar rechts gewend, met plooikraag, kalot en toga. In de rechterhand een bijbeltje. Op paneel, h. 71, br. 60. Rechts boven gemerkt: Aetaetis 63. Ao. 1636. Op paneel, h. 71, br. 60.

Gegraveerd door S. Savry. Veiling Crespi te Parijs in 1914 en in bruikleen van het Rijksmuseum te Amsterdam in 1925.

Daalhoff (Hermanus Anthonius van),

geb. te Haarlem 1867, te Leiden gevestigd 1870—1893, daarna te 's-Gravenhage.

505. V e r l a t e n h e i d. Huisje omgeven door klimplanten, met openstaande deur, waarnaast een bezem staat.

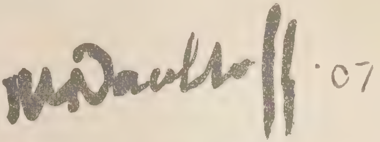

schildering in grijs, op paneel, h. 46, br. 45½. Rechts beneden gemerkt en gedateerd: 1907.
Aangekocht in 1925.

Slingelandt (Pieter Cornelisz. van),

Leiden 1640—1691, leerling van G. Dou.

506. Jongeman in rose kamerjapon, met witte das en lang golvend bruin

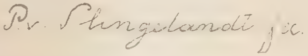

haar, staande naast eene tafel met Smyrnaasch kleed, waarop een muziekboek, eene viool en een oranje-appel. Op den achtergrond rechts een opgeslagen gordijn en links door de deur een vergezicht met duinlandschap. Op paneel, h. 39, br. 26. Rechts beneden gemerkt.
Aangekocht in 1925.

Tak (van der),

Hollandsche school, 19de eeuw.

507. Portret van Dr. Adrianus Hasebroek, geb. te Oude Wetering in 1786, geneesheer te Leiden. Kniestuk naar rechts, zittende aan eene met een rood kleedje bedekte tafel, waarop een zilveren inktkoker en een hooge hoed; in zijne rechterhand een zilveren pennehouder. Pastel, h. 77, br. 74. Links beneden gemerkt: v. d. Tak fec. 1860.

REGISTER VAN PORTRETTEN EN WAPENS.

Aa, P. Mz. v. d., 361, 458.
Abeel, Kath. v., 250.
Abkoude, C. N., 401.
Achthoven, C. Az. v., 361, 458.
Akeren, G. Cz. v., 388.
Alensoon, J., 309.
Assendelft. C. v., 390, 457.
Assendelft, P. v., 299.

Backer, H. de, 457, 458.
Baelde, M. H., 186.
Baert, A., 438.
Bailly, D., 389.
Bakker Korff, A. H., 92, 434.
Banchem, J. v., 386.
Bane, B. de., 300.
Baron, P., 401.
Benningh, E., 367.
Berendrecht, E. v., 303.
Bergen, A. D., 361.
Berghe, Joh. v. d., 270.
Berkhey, J., 37.
Berkhey, J. le Francq v., 227, 487.
Bey, I. Fz. de., 391.
Bidloo, G., 70, 401.
Bilderdijk, W., 489, 490.
Bleu, F. le., 385.
Blocquery, A. H. van de., 337.
Bloem, A. Jd., 97.
Blok, C. Dz. 386.
Blok, S. Dz., 361.
Boerhaave, H., 180, 491.
Bolland, G. J. P. J., 486.
Bont, A. Dz., 387,
Boog, J. C. v. d., 390.
Borre, C. Fz., 132.
Borssen, F. Jz. v., 388.
Bos, Ch , 38, 39, 42.
Boshuyzen, E. v., 148,
Bots, 316.
Bouchorst, S. Jz., 391.
Broek, B. v. d., 286.
Brosterhuyzen, W. v., 389.
Brouchoven, v. 148, 248, 249.
Brouchoven, A. v., 368.
Brouchoven, F. v., 147.
Brouchoven, J. v., 156, 366.
Bruyneel, P., 99
Brunsdorp, P. Az. v., 386.
Bucquoy, J. de,, 300.
Burgersdijk, P., 32.
Buytevest, P. Dz. v., 458.
Bye, J. de, wapen, 470.

s. Caecilia-gasthuis, regenten, 55, 308, 456, 457.
Camper, P., 495.
Capelman van Hodenpijl, A. Ez., 98.
Capelman van Hodenpijl, E., 96.
Chapman, A., 313.

Chatelain, J. H., 196.
Chirurgijns-gilde, hoofdlieden, 242, 283.
Cingelshouck, F. v., 270.

Desertine, J. L. A. 283.
Deyman, J., 391.
Diedenhoven, F. v., 28.
Diemen, B. H. v., 390.
Diemen, Kath. v., 250.
Does, J. v. d. en fam., 9, wapen 476.
Dorp, P. v., wapen, 468
Duivenbode, W. Cz. v., 144a.

Egmont, O. v., 250.
s. Elisabeths-gasthuis, regenten, 270.
Enckelaer, P., 321.
Espaul, de l', 193.
Espaul, G. de l', 183.
Espaul, B. de l', 184.

Fer, I. le, 300,
Frederik Hendrik, Prins, 415

Gael, H. Lz., 387.
Glison, P., 322.
Gooten, P. v., 457.
Graft, J. v. d., 390.
Groenendijck J. R. v., 262.
Grondt, H., 429.
Gronovius, L. Th.,- 100.
Groothals, J. H. J., 283.
Grootveld, G. L., 297.
Grootveld, L. Gz., 390, 391.

Haas, P. D., 401.
Haas, J. Pz. de., 389.
Hallet, P., 152.
Hasebroek, A., 283, 507.
Hasius, C. Sz., 392.
Havermberch, J. Az., 389.
Heekman, A., 28.
Heemskerk, I. v., wapen, 475.
Heemskerk, L. v., 310.
Heemskerk. W. v., 12.
Heemskerk, W. J. Rz. v., 133.
Heinsius, D., 162.
Heydanus, J. Az., 301.
Heyns, J., wapen, 476.
Hendrik IV, koning, 170.
Heussen, J. v., 457.
Hiel, E. v. d., 278.
Holland, graven van, 353.
Hoochtwoude, E. v., 250.
Hoogenhouck, A. v. en fam., 336.
Hoogenhouck-Tulleken, J. v., 218.
Hoogenhouck, S. M. v., 355.
Hoogervorst, W. Az v., 388.
Hoogeveen, G. Dz., 386.
Hoogeveen, Mr. v., 308.
Hoogmade, G. v., 12.
Hoogmade, J. v., 309.
Hoogstraten, E. v., 28.
Hulsius, A., 165.

Jesse, R., 283.
Jong, Dr. J. de., 222.

Kaay, L. v. d., 28.
Camersvelt, W. H. v., 154.
Camper, P., 496.
Kanter, L. M. de Laat de., 397.

Karel I, Koning, 171.
Kerchem, C. W. v., 388.
Kerchem, J. v., 458.
Kerkhof, J. 401.
Keth, D. L., 386.
Kleermakers-gilde, hoofdlieden, 28, 170, 260.
Clignet, A., 324.
Clignet, P. F. 353.
Coning, A. 322.
Cortenbosch, A. Dz., 387.
Cortenbosch, D. Az. 392.
Court, P. de la, 382.
Craen, E. H., 387.
Crayenbosch, G. v., 12.
Krieger, F. W., 283.
Croix, P. del., 324.
Crucius, J., wapen, 476.
Cruiskerken, Mr. A. v., wapen, 468.
Kruyff, J. de., 190, 230, 232.
Cuypers, A., 240.

Langelaan, H., 242.
Lannoy, M. de., 265.
Lanschot, L. v., 384.
Leeuwen, C. Cz. v., 387.
Leeuwen, N. v., 55, wapen, 470.
Leeuwen, P. Sz. v., 392.
Leeuwen, S. v., 457, 458.
Lelyveld, P. v. 4, 127.
Leusveldt, C. Jz. v., 386.
Leijden van Leeuwen, D. v., 346.
Leijenborch, J. v., 250.
Linden, J. Az. v. d , 428.
Lodewijk Napoléon, Koning, 489.
Longespey, I., 385.
Loridan, P., 300, 345.
Loridanshof, regenten, 300.
Luchtmans, C., 338.
Luchtmans, J., 3, 191, 369.
Luchtmans, J. C., 339.
Luchtmans, S., 337, 370.
Lührman, H. 283.
Luzac, M. J. 207.

Maes, Mr. J. v. d., wapen, 468.
Maas, P. C. v. d., 388.
Maire, A. le, 160.
Maire, J. le, 401.
Maire, M. le, 161.
Malnoë. Mr. A. C. de, 199.
Malnoë, J. B. de, 445.
Malnoë, Th. Fr. de, 76.
Malversey, P , 385.
Marcken, J. v., 388.
Maurits, Prins, 416.
Meer, C. v. d., 153.
Meer, J. v. d., 309.
Meer, N. v. d., 387.
Meerwijk, D, K. v., 401.
Mey, C. Cz., 392.
Merwen, F. Jz., 385.
Meulen, A. M. v. d., 328.
Meulen, C: G. v. d., 446.
Middelen, M. v., 307.
Mieris, F. v., 306, 411.
Mieris, W. v., 311, 314.
Modderman, T. 221.
Mol, F. de, 321,
Montagne, B. A., 56.
Montagne, J. A., 74.
Montagne, I., 215.

Morsch, P. Cz. v. d., 276.
Munt, Cl. Hz. de, 298.
Musschenbroek, C. v., 335.
Musschenbroek, J. Az. v., 308.

Neeb, J. F., 283.
Nisius, N. v., 28.
Noort, C. Cz. v., 389.
Nyenrode, L. v., 250.
Nijs, J. de., 401.

Onderwater, C. Jz., 390.
Onderwater, F. J. v., 385.
Orlers, J. Jz., 459.
Outerman, K., 300.

Pecker Pz., Mr. de, 458.
Pesthuis, regenten, 27, 361.
Pesijn, J., 263, (dochter van) 265.
Pla, J. le, wapen, 470.
Poelgeest, C. Jz. v., 385.
Poelgeest, J. v., 250.
Poelgeest, P. v., wapen, 469.
Poock, Nr. H., wapen, 469.
Poock. N. 55, 309, wapen, 470.
Pot, J. v., 401.
Prince, J. le, 300.
Provoo, J. 401.
Putman, H. 324.

Ramp, M., 134.
Reicke, H. A., 283.
Rembrandt, 488.
Reytsema, M. J., 192.
Reytsma, T., 185.
Rieu, P, du, en fam., 99.
Rieu, P. du, 200, 347, 348.
Rijdt, Scheldanus van de, 303.
Rijdt, W. v. d., 303.
Royen, C. A. M. v., 5, 128.
Royen, D. v., 402.
Roos, J. Gz., 391.
Rumpf, M., 461.

Salmanius. C., 163.
Sandra, J. 309.
Schacht, G. J., 327.
Scheeper, B., 401.
Scheppens, B. 401.
Scherpenbrandt, P. v,, wapen, 475.
Schilperoort, C. v., 302.
Schotsman, N., 6.
Schrant, J. M., 294, 396.
Schrant, R. A., 292.
Schrevelius, A., wapen, 470.
Schrevelius, C., 55.
Schultens, H. A., 194.
Schultens, J. J. 204.
Schutters, 385—392.
Slingelant, C. E. v., 182.
Sluter, N. L., 399.
Snakenburg, H., 331, 332.
Snakenburg, C. S. v., 312.
Snakenburg, Is. v., 333, 379.
Snakenburg, P. v., 334.
Snakenburg, S. v., 311.
Soetbrood, P. en fam., 229.
Solingen, C., 11.
Spall, C. J. v., 365.
Sprong, C. 55, wapen, 475.
Staalmeesters, 12, 324.
Stappe, P. v. d., 401.

Stapper, J., 293.
Staveren, J. Az. v., 392.
Steenevelt, I., 401.
Stirum, Mr. A. O. graaf van Limburg, 318.
Stoffe, Mr. J. v. d., wapen, 468.
Straate, R. v. d., 321, 322.
Strigtehuyzen, M. D., 270.
Swanenburch, P. Fz., 391.
Swanevelt, J. v., 270.
Swieten, G. bar. v., 437. Zie: Zwieten, v.

Teerlink, N. J., 283.
Tetrode, P. Jz. v., 390.
Tiboel, A., 231.
Tol, C. v., wapen, 476.
Tol, H. v., 309.
Tollenaar, M., 270.
Tombe, J. de, 324.
Toorenvliet, J., 435.
Trappen, J. F. v. d., 229,
Tulleken, A. 354.
Turfdragers-gilde, hoofdlieden, 341.

Uylenburch, Saskia v., 177.

Valdez, F. de, 380.
Velden, M. Jz. v. d., 117, 120.
Verbeek, J. Pz., 389.
Verhooft, P., 401.
Vermaes, M., 28.
Verster, F. H., 447.
Vesanevelth. P. Az., 391.
Vlietentoorn, C. Mz. 386.
Vogel, W. de., 324.
Voort, A. Jz. v. d., 458.
Vorster, G., 322.
Vos, P. 135.
Vossevelth, A. v., 388.
Vromans, P., 55, wapen, 470.

Waerd, L. v. d., 356.
Walaeus, A., 504.
Walteau, A., 401.
Walwijck, M. Gz., 385.
Warmont, P. J. 387.
Wassenaer, Jan II v., 131.
Wassenaer, J. Nic. à, 140.
Watersteen, S., 321.
Werf, A. v. d., 55.
Werf, J. v. d, wapen, 475.
Werff, P. Az. v. d., 494, 497.
Werff, S. v. d., wapen, 469.
Westerbaan, L., 228.
Wetrens, A. J., 364.
Weve van Ossenburg, J. M. v., 181.
Wildeman, P. Fz., 12.
Wilhelmina, Koningin, 490.
Willem, I, Prins, 414.
Willem II, Prins, 85.
Willem III, Prins, 86.
Willem IV, Prins, 189.
Willem V, Prins, 464.
Willem I, Koning, 239, 488.
Willem II, Koning, 57.
Willem III, Koning, 58,
Willer, J. Th., 76.
Willer, M. U., 76.
Woud. B. v., 439.
Wtenhage, C. Jz., 385.

IJselsteyn, P. W., 270.

Zanen, F. M. v., 392.
Zuylen, E. v , 9.
Zumbach de Coesfelt, C., 381.
Zwieten, Jhr. Adr. v., 112.
Zwieten, Adr. Jz. v., 250.
Zwieten, Aert. van., 250.
Zwieten, B. v., 250.
Zwieten, J. v., 250.
Zwieten, Kath. v., 250.
Zwieten, Margr. v., 250.

GETTY CENTER LIBRARY
3 3125 00754 5961